

HRVATSKI ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO

**MENTALNI POREMEĆAJI
U REPUBLICI HRVATSKOJ**

ZAGREB, 2022.

HRVATSKI ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO

**MENTALNI POREMEĆAJI
U REPUBLICI HRVATSKOJ**

ZAGREB, 2022.

Izdavač: HRVATSKI ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO
Rockefellerova 7, 10 000 Zagreb
www.hzjz.hr

Ravnatelj: Izv. prof. dr. sc. Krunoslav Capak, prim. dr. med.

Urednik: Ivana Brkić Biloš, dr. med.

Stručni urednik: Maja Silobrčić Radić, dr. med.

Autori: Maja Silobrčić Radić, dr. med.
Ivana Švigir, bacc. san. ing.

Suradnici: Prim. Sandra Mihel, dr. med.
Doc. dr. sc. Marijan Erceg, dr. med.
Željka Draušnik, dr. med.
Mario Trošelj, dr. med.
Doc. dr. sc. Tomislav Benjak, dr. med.
Vinka Marinković

ISBN 978-953-8362-22-4

Molimo da se prilikom korištenja podataka obavezno navede izvor

SADRŽAJ

UVOD	1
VELIČINA PROBLEMA MENTALNIH POREMEĆAJA U HRVATSKOJ	2
BOLNIČKI POBOL ZBOG MENTALNIH POREMEĆAJA I POREMEĆAJA PONAŠANJA U HRVATSKOJ	26
Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja (MKB šifre F00-F99)	26
Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja uzrokovani alkoholom (MKB šifra F10)	29
Shizofrenija (MKB šifra F20)	31
Depresivni poremećaji (MKB šifre F32-F33)	33
Reakcije na teški stres i poremećaji prilagodbe (MKB šifra F43)	35
Demencije	37
Alzheimerova bolest (MKB šifra G30) i delirij koji nije uzrokovana alkoholom ili ostalim psihoaktivnim tvarima (MKB šifra F05)	37
Vaskularna demencija (MKB šifra F01) i nespecificirana demencija (MKB šifra F03)	37
REGISTAR ZA PSIHOZE HRVATSKE	40
Zdravstveni pokazatelji za shizofreniju i shizoafektivne poremećaje u Hrvatskoj	40
ODABRANI POKAZATELJI RADA PSIHIJATRIJSKE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE U HRVATSKOJ	47
REGISTAR IZVRŠENIH SAMOUBOJSTAVA HRVATSKE	50
Izvršena samoubojstva u Hrvatskoj	50

UVOD

Problemi i poremećaji mentalnog zdravlja, zbog relativno visoke prevalencije, čestog početka u mlađoj odrasloj dobi, mogućeg kroničnog tijeka, narušavanja kvalitete života oboljelih i njihovih obitelji te značajnog udjela u korištenju zdravstvene zaštite, predstavljaju jedan od prioritetnih javnozdravstvenih izazova u svijetu pa tako i u Hrvatskoj.

Osobe s narušenim mentalnim zdravljem imaju povećan morbiditet i mortalitet od tjelesnih bolesti. Broj izvršenih samoubojstava, koja su pokazatelj ugroženosti mentalnog zdravlja, u mnogim je zemljama veći od broja poginulih u prometnim nesrećama. Mentalni poremećaji stigmatiziraju, izazivaju veliku subjektivnu patnju i uvelike smanjuju kvalitetu života oboljelih, kao i njihove okoline. Njihovo zbrinjavanje dovodi do direktnog ekonomskog opterećenja društva, ali i indirektnog, zbog smanjene produktivnosti, bolovanja i invalidnosti oboljelih.

Mentalni poremećaji okarakterizirani su psihološkom, biološkom i socijalnom disfunkcijom pojedinca, a uključuju čitav niz simptoma i smetnji. Definiraju se prema postojanju skupova simptoma, a kriteriji za dijagnozu ispunjeni su kada su skupovi simptoma relativno teški, dugotrajni i popraćeni smanjenjem funkcionalne sposobnosti ili invaliditetom. Simptomi mogu postojati i bez ispunjavanja kriterija za kliničke poremećaje kao subklinička stanja.

Prema Međunarodnoj klasifikaciji bolesti i srodnih zdravstvenih problema (MKB-10), Svjetske zdravstvene organizacije, deseta revizija, 2. hrvatsko izdanje 2012., u skupinu Mentalnih poremećaja i poremećaja ponašanja (šifre F00-F99) spadaju sljedeće podskupine:

- Organski mentalni poremećaji uključujući simptomatske poremećaje (šifre F00-F09)
- Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja uzrokovani uzimanjem psihoaktivnih tvari (šifre F10-F19)
- Shizofrenija, shizotipni i sumanuti poremećaji (šifre F20-F29)
- Poremećaji raspoloženja (afektivni poremećaji) (šifre F30-F39)
- Neurotički poremećaji, vezani uz stres i somatoformni poremećaji (šifre F40-F48)
- Bihevioralni sindromi vezani uz fiziološke poremećaje i fizičke čimbenike (šifre F50-F59)
- Poremećaji ličnosti i ponašanja odraslih (šifre F60-F69)
- Mentalna retardacija (šifre F70-F79)
- Poremećaji psihološkog razvoja (šifre F80-F89)
- Poremećaji u ponašanju i osjećajima koji se pojavljuju u djetinjstvu i adolescenciji (šifre F90-F98)
- Nespecificiran mentalni poremećaj (šifre F99)

Izvršena samoubojstva, prema MKB-10, prikazuju se šiframa X60-X84, Y87.0 u okviru podskupine Vanjski uzroci morbiditeta i mortaliteta.

U Publikaciji su prikazani mentalni poremećaji, izvršena samoubojstva te pokazatelji rada psihijatrijske zdravstvene zaštite u Hrvatskoj. Epidemiološka analiza učinjena je na temelju podataka Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo (Baze hospitalizacija, Baze utvrđenih bolesti i stanja u primarnoj zdravstvenoj zaštiti, Registra za psihoze, Registra izvršenih samoubojstava, Registra osoba s invaliditetom, Nacionalnog registra pružatelja zdravstvene zaštite, Godišnjeg izvješća o radu stacionarnih zdravstvenih ustanova), Mortalitetne baze Državnog zavoda za statistiku, te baze podataka Svjetske zdravstvene organizacije «Zdravlje za sve» (WHO/Europe, HFA Database).

VELIČINA PROBLEMA MENTALNIH POREMEĆAJA I POREMEĆAJA PONAŠANJA U HRVATSKOJ

Prema procjenama za 2017. godinu (IHME, Global Burden of Disease) poremećaji mentalnog zdravlja i ovisnosti čine oko 5% globalnog opterećenja bolestima (pokazatelj DALYs). Isti izvor procjenjuje da mentalni poremećaji i ovisnosti u 2019. godini čine 4,85% ukupnog opterećenja bolestima u Hrvatskoj.

U prikazivanju pobola od mentalnih poremećaja na razini Hrvatske koriste se podatci korištenja zdravstvenih službi koji se sistematski prikupljaju u bazama Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.

Bolnički pobol

Mentalni poremećaji (šifra F00-F99) posljednjih godina sudjeluju s oko 6% u ukupnom bolničkom pobolu u Hrvatskoj. Najveći broj hospitalizacija u dobi je 20-59 godina što ih svrstava među vodeće uzroke bolničkog pobola u radno aktivnoj dobi. Osim toga, skoro petina ukupnih bolno-opskrbnih dana registrira se za hospitalizacije osoba s dijagnozama mentalnih poremećaja te su prema korištenju dana bolničkog liječenja vodeća skupina bolničkog pobola. Također, psihijatrijski pregledi sudjeluju s udjelom 6-7% u broju specijalističkih pregleda na razini specijalističko-konzilijarne djelatnosti.

Godine 2020. registrirano je ukupno 30 228 hospitalizacija zbog mentalnih poremećaja te se ova skupina s udjelom od 5,7% nalazila na 9. mjestu u ukupnom broju hospitalizacija u Hrvatskoj. Prema broju hospitalizacija za dob 20-59 godina nalazili su se na 4. mjestu s udjelom 9,9% (20 585 hospitalizacija) (Slika 1). Također, 861 499 dana bolničkog liječenja korišteno je za hospitalizacije zbog mentalnih poremećaja te su kao vodeća skupina u ukupnom broju dana bolničkog liječenja sudjelovali s udjelom od 17,2% (Slika 2). U specijalističko-konzilijarnoj djelatnosti registrirano je ukupno 509 290 psihijatrijska pregleda (udio 6,4%), a oko 70% pregleda bilo je za osobe u dobi 20-64 godine.

Prema podskupinama najčeštalije dijagnoze mentalnih poremećaja 2020. godine bile su iz podskupina shizofrenija, shizotipni i sumanuti poremećaji, mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja uzrokovani uzimanjem psihoaktivnih tvari i poremećaji raspoloženja (Slika 3). Prema korištenju dana bolničkog liječenja najviše su zastupljene dijagnoze iz podskupine shizofrenija, shizotipni i sumanuti poremećaji (Slika 4).

Mentalni poremećaji uzrokovani alkoholom, shizofrenija, depresivni poremećaji, mentalni poremećaji zbog oštećenja i disfunkcije mozga i tjelesne bolesti te reakcije na teški stres i poremećaji prilagodbe, uključujući posttraumatski stresni poremećaj (PTSP), kao zasebne dijagnostičke kategorije, predstavljaju skoro 60% svih uzroka hospitalizacija zbog mentalnih poremećaja. Prema korištenju dana bolničkog liječenja vodeća dijagnostička kategorija je shizofrenija. U 2020. godini mentalni poremećaji uzrokovani alkoholom bili su vodeća dijagnostička kategorija, prema broju hospitalizacija zbog mentalnih poremećaja, s udjelom od 17,6% (5313 hospitalizacija), dok je po broju korištenih dana bolničkog liječenja znatno prednjačila shizofrenija s udjelom 28,6% (246 788 BOD) (Slika 5, Slika 6).

Bilježe se znatne razlike u bolničkom pobolu zbog mentalnih poremećaja prema spolu. U 2020. godini muškarci su najviše bili hospitalizirani zbog mentalnih poremećaja uzrokovanih alkoholom, shizofrenije, reakcija na teški stres, uključujući PTSP, depresivnih poremećaja te ostalih mentalnih poremećaja zbog oštećenja i disfunkcije mozga i tjelesne bolesti. Žene su najčešće bile hospitalizirane zbog depresivnih poremećaja, shizofrenije, ostalih mentalnih poremećaja zbog oštećenja i disfunkcije

mozga i tjelesne bolesti, mentalnih poremećaja uzrokovanih alkoholom te shizoafektivnih poremećaja (Tablica 1).

Znatne razlike u bolničkom pobolu vezane su i za dob, a također postoje razlike u oboljevanju prema spolu unutar određenih dobnih skupina.

U 2020. godini u dobi do 9 godina bilo je dva puta više hospitalizacija dječaka nego djevojčica. Najčešći razlozi hospitalizacija bili su zbog specifičnih mješanih razvojnih poremećaja, specifičnih poremećaja razvoja govora i jezika, pervazivnih razvojnih poremećaja, slijede specifični poremećaji razvoja motoričkih funkcija te poremećaji s tikom (Tablica 2).

U dobi 10-19 godina bilo je nešto više hospitalizacija djevojčica, a najčešći razlozi hospitalizacija bili su emocionalni poremećaji s početkom specifično u djetinjstvu, mješoviti poremećaji ponašanja i osjeta, akutni i prolazni psihotični poremećaji, reakcije na teški stres i poremećaji prilagodbe te poremećaji hranjenja (Tablica 3).

U dobi 20-39 godina bilo je više hospitalizacija muškaraca, a vodeći uzroci hospitalizacija bili su shizofrenija, mentalni poremećaji uzrokovani alkoholom, akutni i prolazni psihotični poremećaji, nespecificirana neorganska psihoza te specifični poremećaji ličnosti (Tablica 4).

U dobi 40-59 godina bilo je više hospitalizacija muškaraca nego žena, a vodeći uzroci hospitalizacija bili su mentalni poremećaji uzrokovani alkoholom, shizofrenija, depresivni poremećaji, reakcije na teški stres i poremećaji prilagodbe, uključujući PTSP i shizoafektivni poremećaji (Tablica 5).

U dobi 60 i više godina oba spola su bila podjednako hospitalizirana, a najčešći razlozi hospitalizacija bili su ostali mentalni poremećaji zbog oštećenja i disfunkcije mozga i tjelesne bolesti, mentalni poremećaji uzrokovani alkoholom, depresivni poremećaji, shizofrenija te nespecificirana demencija (Tablica 6).

Analiza bolničkog pobola prema županijama prebivališta za 2020. godinu, pokazuje da su mentalni poremećaji sudjelovali u ukupnom broju hospitalizacija u županijama s udjelima od 3,3% (Varaždinska županija) do 7,4% (Grad Zagreb).

Od ukupnog broja hospitalizacija zbog mentalnih poremećaja iz županije prebivališta oboljele osobe udio gravitacija u najfrekventnije bolnice 2020. godine bio je:

Zagrebačka županija: PB „Sveti Ivan“ 49,1%, Klinika za psihijatriju Vrapče 28,0%, NPB „Dr. I. Barbot“ 5,6%; **Krapinsko-zagorska županija:** Klinika za psihijatriju Vrapče 72,7%, PB „Sv. Ivan“ 15,0%, KBC Sestre milosrdnice 5,1%; **Sisačko-moslavačka županija:** NPB „Dr. I. Barbot“ 70,5%, PB „Sv. Ivan“ 7,2%, Klinika za psihijatriju Vrapče 4,6%; **Karlovačka županija:** OB Karlovac 51,7%, SB Duga Resa 12,9%, PB „Sveti Ivan“ 9,3%; **Varaždinska županija:** OB Varaždin 57,5%, Klinika za psihijatriju Vrapče 8,6%, PB „Sv. Ivan“ 7,8%; **Koprivničko-križevačka županija:** OB „Dr. T. Bardek“ 60,9%, SB „Sv. Rafael“ 8,1%, PB „Sv. Ivan“ 6,3%; **Bjelovarsko-bilogorska županija:** OB Bjelovar 54,6%, NPB „Dr. I. Barbot“ 21,3%, SB „Sv. Rafael“ 6,4%; **Primorsko-goranska županija:** KBC Rijeka 54,0%, PB Insula 27,4%, PB Lopača 6,4%; **Ličko-senjska županija:** PB Insula 33,4%, KBC Rijeka 22,5%, Klinika za psihijatriju Vrapče 6,8%; **Virovitičko-podravska županija:** OB Virovitica 54,9%, NPB „Dr. I. Barbot“ 15,8%, SB „Sv. Rafael“ 7,1%; **Požeško-slavonska županija:** SB „Sv. Rafael“ 30,7%, OŽB Požega 29,5%, NPB „Dr. I. Barbot“ 24,7%; **Brodsko-posavska županija:** OB „Dr. J. Benčević“ 35,9%, SB „Sv. Rafael“ 26,3%, OB Nova Gradiška 11,3%; **Zadarska županija:** OB Zadar 37,5%, PB Ugljan 33,0%, PB Insula 6,6%; **Osječko-baranjska županija:** KBC Osijek 41,9%, SB „Sv. Rafael“ 25,2%, OŽB Našice 9,2%; **Šibensko-kninska županija:** OB Šibensko-kninske županije 56,8%, PB Ugljan 14,3%, PB Insula 9,9%; **Vukovarsko-srijemska županija:** OŽB Vinkovci 38,6%, OŽB Vukovar 30,5%, NPB „Dr. I. Barbot“ 9,8%; **Splitsko-dalmatinska županija:** KBC Split 54,8%, PB Insula 20,1%, PB Ugljan 6,8%; **Istarska županija:** OB Pula 48,6%, PB Insula 17,7%, KBC Rijeka 11,5%; **Dubrovačko-neretvanska županija:** OB Dubrovnik 56,2%, PB „Sv. Ivan“ 10,2%, PB Rab 9,9%; **Međimurska županija:** ŽB Čakovec 79,9%, Klinika za psihijatriju Vrapče

4,6%, Dječja PB 3,4%; **Grad Zagreb:** PB „Sv. Ivan“ 39,5%, Klinika za psihijatriju Vrapče 38,0%, KBC Zagreb 7,5%.

Ukupan broj hospitalizacija prema županijama u 2020. godini, stopa hospitalizacija na 100 000 te vodeći uzroci hospitalizacija iz skupine mentalnih poremećaja prikazani su na Slikama 7 i 8 te u Tablici 7.

Pobol na razini primarne zdravstvene zaštite

U ukupnom broju registriranih bolesti i stanja na razini primarne zdravstvene zaštite mentalni poremećaji sudjeluju s udjelom 4-5%. Godine 2020. ova se skupina poremećaja nalazila na 7. mjestu pobola s udjelom 5,6%. Registrirano je ukupno 1 002 335 osoba s dijagnozama iz skupine mentalnih poremećaja, pri čemu je osoba s dijagnozom iz određene podskupine poremećaja registrirana jednom. Oko 50% osoba u dobi je 20-64 godine, stoga mentalni poremećaji, i na razini primarne zdravstvene zaštite, predstavljaju jedan od značajnih uzroka pobola u radno aktivnog stanovništva (Slika 9).

U rutinskom prikazu dijagnoza na razini primarne zdravstvene zaštite navode se podskupine dijagnoza te se poimenične dijagnoze ne prikazuju. Također, pobol se ne prikazuje prema spolu. Nažalost, veći broj dijagnoza, više od 35%, ulazi u skupinu ostalih mentalnih poremećaja čime se gube iz praćenja mnoge dijagnostičke kategorije koje su javnozdravstveni problemi kao npr. depresivni poremećaji. Najviše registriranih dijagnoza je iz podskupine neurotičkih, vezanih uz stres i somatoformnih poremećaja (šifre F40-F48) te je ova dijagnostička podskupina vodeća s udjelom od oko 50%. U 2020. godini registrirano je ukupno 523 815 osoba s dijagnozama iz ove podskupine (udio 52,3%) (Slika 10, Tablica 8).

Pobol zbog mentalnih poremećaja registriran u djelatnosti primarne zdravstvene zaštite prema dobnim skupinama prikazan je u Tablici 9.

Analiza pobola na razini primarne zdravstvene zaštite prema županijama prebivališta za 2020. godinu, pokazuje da su mentalni poremećaji sudjelovali u ukupnom pobolu županija s udjelima od 3,0% (Istarska županija) do 6,4% (Koprivničko-križevačka županija). Ukupan broj dijagnoza mentalnih poremećaja i stopa na 10 000 prema županijama prikazani su na Slikama 11 i 12.

Invalidnost

U Registru osoba s invaliditetom (zadnji publicirani podatci, stanje rujan 2021.) registrirano je 143 147 osoba čiji su uzroci invaliditeta ili komorbiditetne dijagnoze koje pridonose stupnju funkcionalnog oštećenja osobe iz skupine mentalnih oštećenja te 3648 osoba s dijagnozama iz spektra autizma. Te dijagnoze predstavljaju oko 25% svih uzroka invaliditeta. Također, najčešća oštećenja funkcionalnih sposobnosti kod osoba s invaliditetom su mentalni poremećaji. Dijagnoze koje u potpunosti ili većoj mjeri invalidiziraju osobu najčešće su iz skupina organski i simptomatski mentalni poremećaji (30 470 osoba) te shizofrenija, shizotipni i sumanuti poremećaji (28 650 osoba).

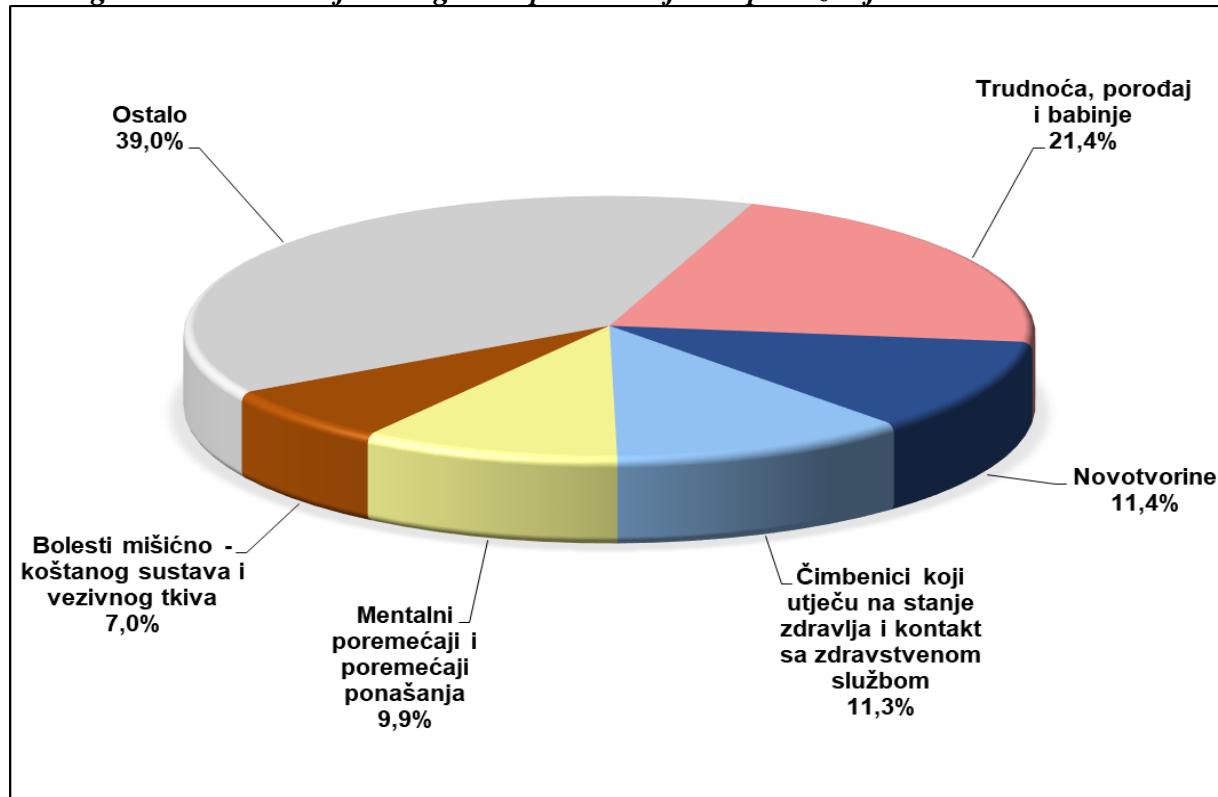
Smrtnost

Mentalni poremećaji, kao osnovni uzrok smrti, u ukupnom mortalitetu u Hrvatskoj sudjeluju s oko 1,5-2%. Godine 2020. registrirano je ukupno 1246 smrti zbog mentalnih poremećaja te se ova skupina s udjelom 2,2% nalazila na 9. mjestu uzroka smrti u Hrvatskoj. Najčešće dijagnoze bile su nespecificirana demencija (441 slučaj), mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja uzrokovani alkoholom (283 slučajeva) te poremećaji ličnosti i poremećaji ponašanja zbog bolesti, oštećenja i disfunkcije mozga (229 slučajeva).

MENTALNI POREMEĆAJI U REPUBLICI HRVATSKOJ

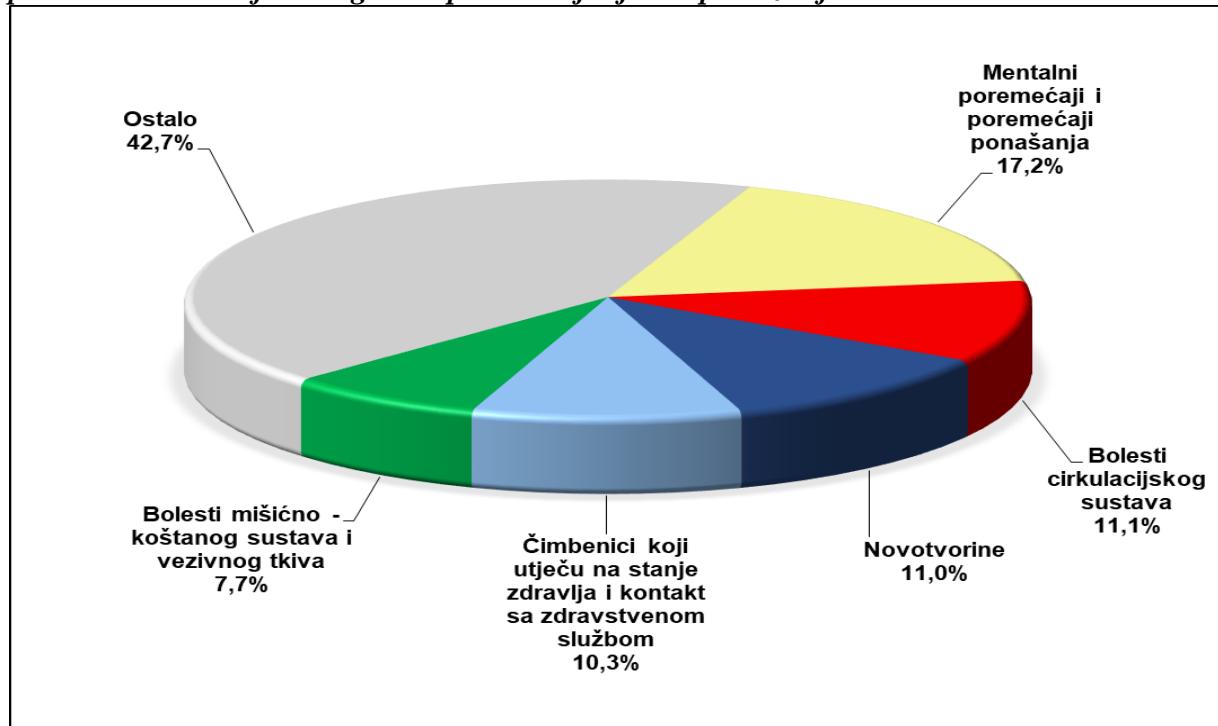
Slika 1

Vodeće skupine bolesti i srodnih zdravstvenih problema i udio u bolničkom pobolu za dob 20-59 godina u Hrvatskoj 2020. godine prema broju hospitalizacija

Slika 2

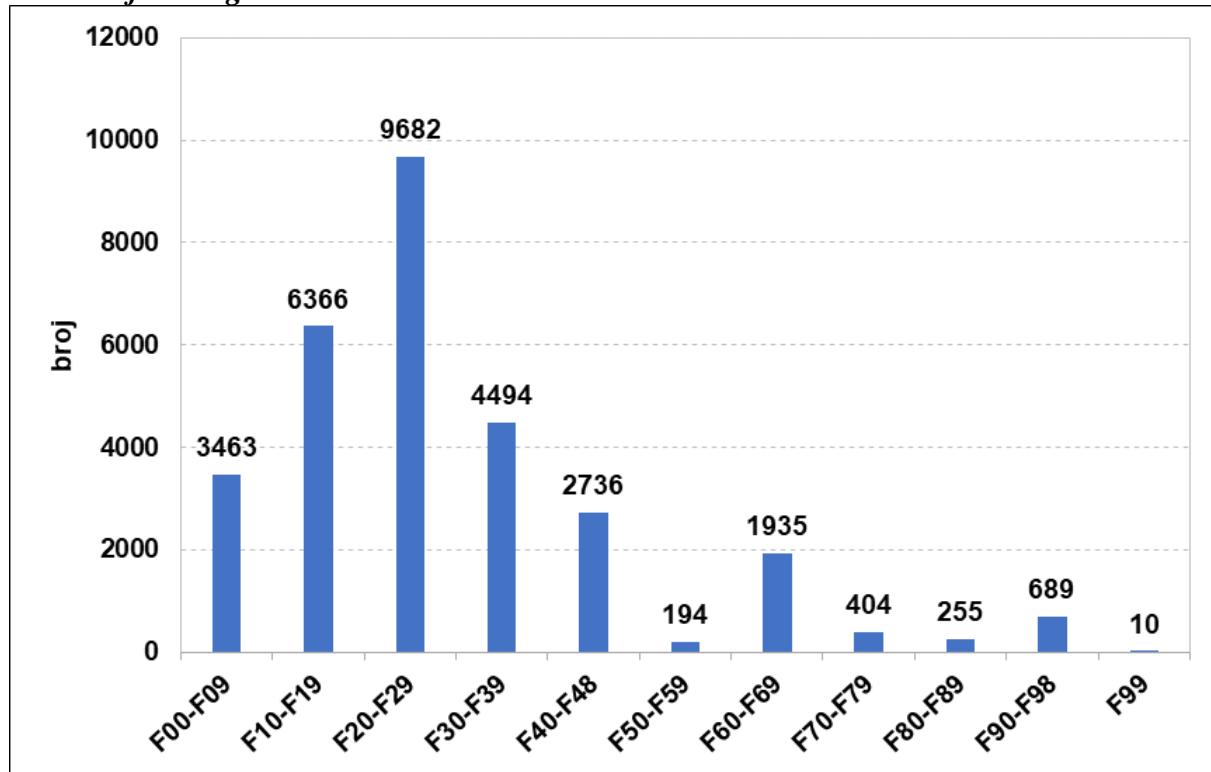
Vodeće skupine bolesti i srodnih zdravstvenih problema i udio u ukupnom bolničkom pobolu u Hrvatskoj 2020. godine prema trajanju hospitalizacija

MENTALNI POREMEĆAJI U REPUBLICI HRVATSKOJ

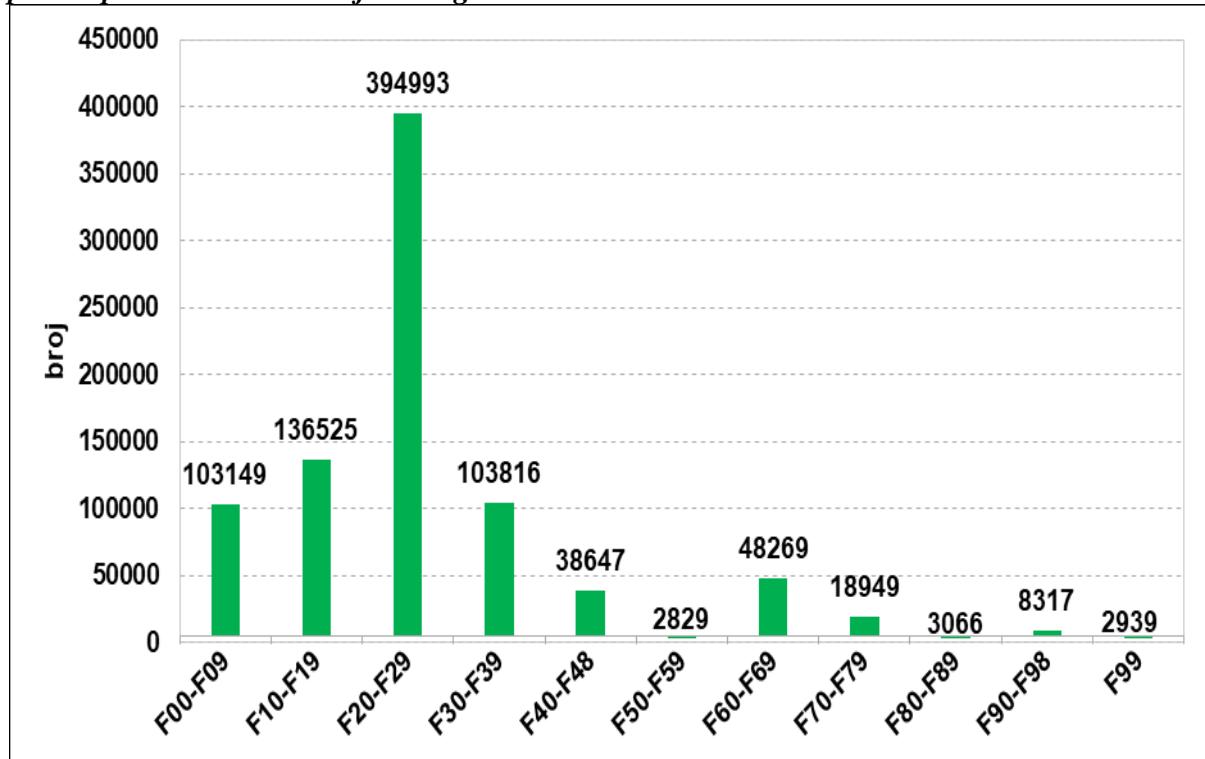
Slika 3

Broj hospitalizacija zbog mentalnih poremećaja prema dijagnostičkim podskupinama u Hrvatskoj 2020. godine

Slika 4

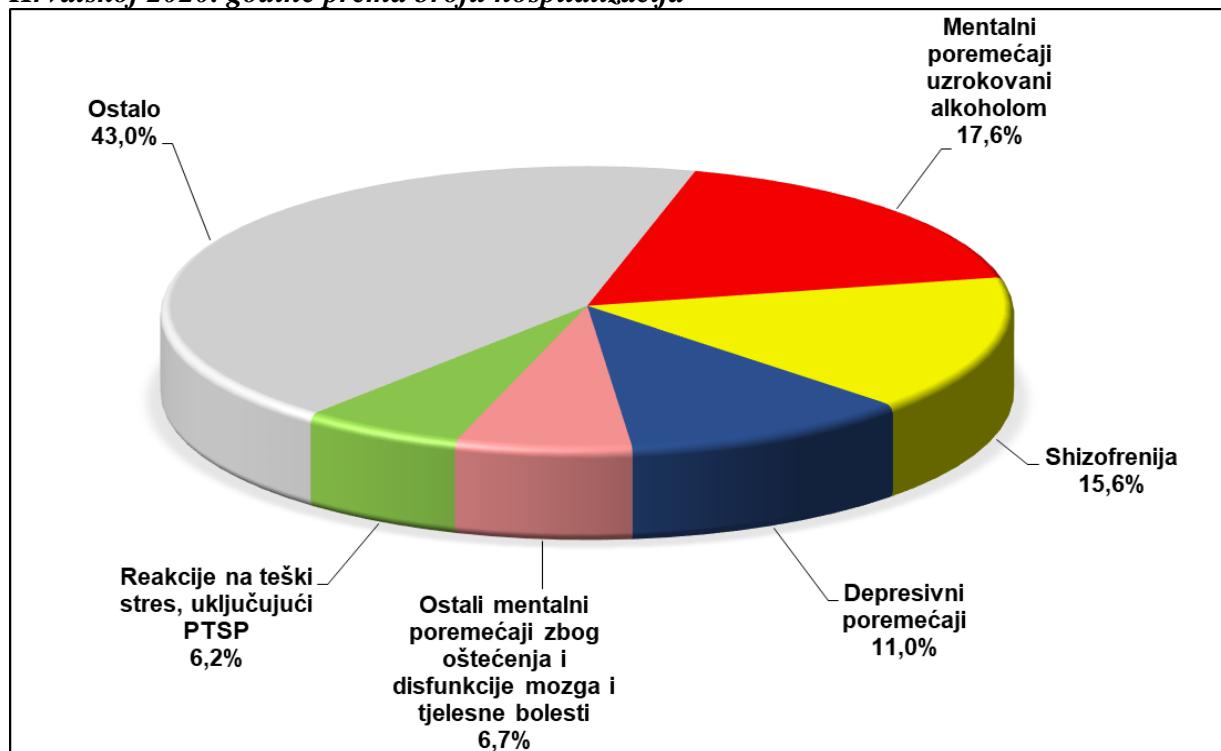
Broj bolno opskrbnih dana zbog mentalnih poremećaja prema dijagnostičkom podskupinama u Hrvatskoj 2020. godine

MENTALNI POREMEĆAJI U REPUBLICI HRVATSKOJ

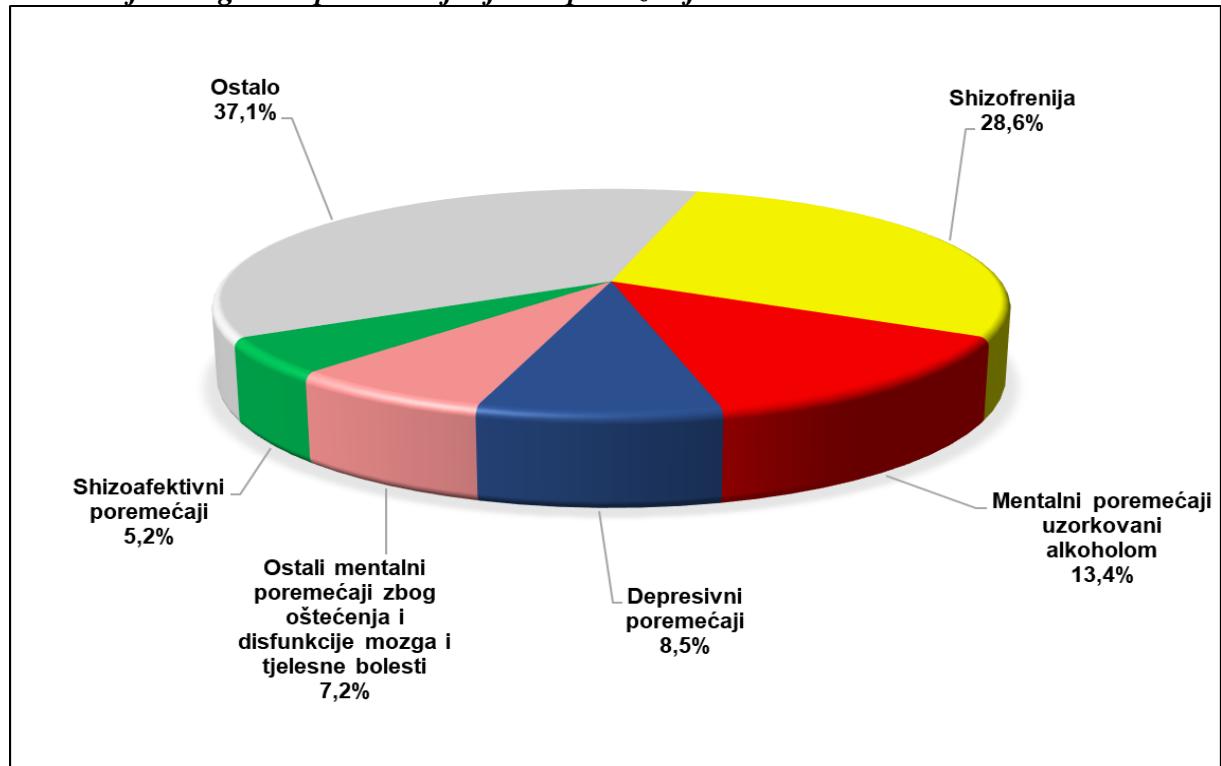
Slika 5

Vodeće dijagnostičke kategorije i udio u bolničkom pobolu zbog mentalnih poremećaja u Hrvatskoj 2020. godine prema broju hospitalizacija

Slika 6

Vodeće dijagnostičke kategorije i udio u bolničkom pobolu zbog mentalnih poremećaja u Hrvatskoj 2020. godine prema trajanju hospitalizacija

MENTALNI POREMEĆAJI U REPUBLICI HRVATSKOJ

Tablica 1

Vodeći uzroci hospitalizacija u skupini mentalnih poremećaja u Hrvatskoj 2020. godine za sve dobi

UKUPNO

DIJAGNOZA (MKB-10 šifra)	BROJ	UDIO (%)
Mentalni poremećaji uzrokovani alkoholom (F10)	5313	17,6
Shizofrenija (F20)	4708	15,6
Depresivni poremećaji (F32-F33)	3323	11,0
Ostali mentalni poremećaji zbog oštećenja i disfunkcije mozga i tjelesne bolesti (F06)	2025	6,7
Reakcije na teški stres i poremećaji prilagodbe, uključujući PTSP (F43)	1872	6,2
Prvih 5 uzroka hospitalizacija	17 241	57,0
Ukupno (F00-F99)	30 228	100,0

MUŠKI

DIJAGNOZA (MKB-10 šifra)	BROJ	UDIO (%)
Mentalni poremećaji uzrokovani alkoholom (F10)	4359	24,7
Shizofrenija (F20)	2947	16,7
Reakcije na teški stres i poremećaji prilagodbe, uključujući PTSP (F43)	1241	7,0
Depresivni poremećaji (F32-F33)	1220	6,9
Ostali mentalni poremećaji zbog oštećenja i disfunkcije mozga i tjelesne bolesti (F06)	933	5,3
Prvih 5 uzroka hospitalizacija	10 700	60,7
Ukupno (F00-F99)	17 615	100,0

ŽENE

DIJAGNOZA (MKB-10 šifra)	BROJ	UDIO (%)
Depresivni poremećaji (F32-F33)	2103	16,7
Shizofrenija (F20)	1761	14,0
Ostali mentalni poremećaji zbog oštećenja i disfunkcije mozga i tjelesne bolesti (F06)	1092	8,7
Mentalni poremećaji uzrokovani alkoholom (F10)	954	7,6
Shizoafektivni poremećaji (F25)	927	7,3
Prvih 5 uzroka hospitalizacija	6837	54,2
Ukupno (F00-F99)	12 613	100,0

Tablica 2

Vodeći uzroci hospitalizacija u skupini mentalnih poremećaja u Hrvatskoj 2020. godine za dob 0-9 godina

UKUPNO

DIJAGNOZA (MKB-10 šifra)	BROJ	UDIO (%)
Specifični miješani razvojni poremećaji (F83)	53	22,9
Specifični poremećaj razvoja govora i jezika (F80)	35	15,2
Pervazivni razvojni poremećaji (F84)	26	11,3
Specifični poremećaj razvoja motoričkih funkcija (F82)	19	8,2
Poremećaj s tikom (F95)	17	7,4
Prvih 5 uzroka hospitalizacija	150	64,9
Ukupno	231	100,0

MUŠKI

DIJAGNOZA (MKB-10 šifra)	BROJ	UDIO (%)
Specifični miješani razvojni poremećaji (F83)	32	20,5
Specifični poremećaj razvoja govora i jezika (F80)	26	16,7
Pervazivni razvojni poremećaji (F84)	20	12,8
Specifični poremećaj razvoja motoričkih funkcija (F82)	12	7,7
Poremećaj s tikom (F95)	11	7,1
Prvih 5 uzroka hospitalizacija	101	64,7
Ukupno	156	100,0

ŽENE

DIJAGNOZA (MKB-10 šifra)	BROJ	UDIO (%)
Specifični miješani razvojni poremećaji (F83)	21	28,0
Specifični poremećaj razvoja govora i jezika (F80)	9	12,0
Specifični poremećaj razvoja motoričkih funkcija (F82)	7	9,3
Pervazivni razvojni poremećaji (F84)	6	8,0
Poremećaj s tikom (F95)	6	8,0
Prvih 5 uzroka hospitalizacija	49	65,3
Ukupno	75	100,0

MENTALNI POREMEĆAJI U REPUBLICI HRVATSKOJ

Tablica 3

Vodeći uzroci hospitalizacija u skupini mentalnih poremećaja u Hrvatskoj 2020. godine za dob 10-19 godina

UKUPNO

DIJAGNOZA (MKB-10 šifra)	BROJ	UDIO (%)
Emocionalni poremećaji s početkom specifično u djetinjstvu (F93)	283	19,0
Mješoviti poremećaji ponašanja i osjećaja (F92)	262	17,6
Akutni i prolazni psihotični poremećaji (F23)	111	7,5
Reakcije na teški stres i poremećaji prilagodbe, uključujući PTSP (F43)	83	5,6
Poremećaji hranjenja (F50)	80	5,4
Prvih 5 uzroka hospitalizacija	819	55,0
Ukupno (F00-F99)	1489	100,0

MUŠKI

DIJAGNOZA (MKB-10 šifra)	BROJ	UDIO (%)
Mješoviti poremećaji ponašanja i osjećaja (F92)	139	20,6
Akutni i prolazni psihotični poremećaji (F23)	65	9,6
Emocionalni poremećaji s početkom specifično u djetinjstvu (F93)	64	9,5
Mentalni poremećaji uzrokovani alkoholom (F10)	38	5,6
Pervazivni razvojni poremećaji (F84)	38	5,6
Prvih 5 uzroka hospitalizacija	344	51,0
Ukupno (F00-F99)	675	100,0

ŽENE

DIJAGNOZA (MKB-10 šifra)	BROJ	UDIO (%)
Emocionalni poremećaji s početkom specifično u djetinjstvu (F93)	219	26,9
Mješoviti poremećaji ponašanja i osjećaja (F92)	123	15,1
Poremećaji hranjenja (F50)	78	9,6
Depresivni poremećaji (F32-F33)	58	7,1
Reakcije na teški stres i poremećaji prilagodbe, uključujući PTSP (F43)	53	6,5
Prvih 5 uzroka hospitalizacija	531	65,2
Ukupno (F00-F99)	814	100,0

MENTALNI POREMEĆAJI U REPUBLICI HRVATSKOJ

Tablica 4

Vodeći uzroci hospitalizacija u skupini mentalnih poremećaja u Hrvatskoj 2020., godine za dob 20-39 godina

UKUPNO

DIJAGNOZA (MKB-10 šifra)	BROJ	UDIO (%)
Shizofrenija (F20)	1357	17,1
Mentalni poremećaji uzrokovani alkoholom (F10)	1106	14,5
Akutni i prolazni psihotični poremećaji (F23)	934	12,2
Nespecificirana neorganska psihoza (F29)	760	9,9
Specifični poremećaji ličnosti (F60)	552	7,2
Prvih 5 uzroka hospitalizacija	4709	61,6
Ukupno (F00-F99)	7646	100,0

MUŠKI

DIJAGNOZA (MKB-10 šifra)	BROJ	UDIO (%)
Shizofrenija (F20)	989	20,7
Mentalni poremećaji uzrokovani alkoholom (F10)	877	18,4
Akutni i prolazni psihotični poremećaji (F23)	602	12,6
Nespecificirana neorganska psihoza (F29)	461	9,7
Specifični poremećaji ličnosti (F60)	235	4,9
Prvih 5 uzroka hospitalizacija	3164	66,2
Ukupno (F00-F99)	4777	100,0

ŽENE

DIJAGNOZA (MKB-10 šifra)	BROJ	UDIO (%)
Shizofrenija (F20)	368	12,8
Akutni i prolazni psihotični poremećaji (F23)	332	11,6
Specifični poremećaji ličnosti (F60)	317	11,0
Nespecificirana neorganska psihoza (F29)	299	10,4
Reakcije na teški stres i poremećaji prilagodbe, uključujući PTSP (F43)	242	8,4
Prvih 5 uzroka hospitalizacija	1558	54,3
Ukupno (F00-F99)	2871	100,0

MENTALNI POREMEĆAJI U REPUBLICI HRVATSKOJ

Tablica 5

Vodeći uzroci hospitalizacija u skupini mentalnih poremećaja u Hrvatskoj 2020. godine za dob 40-59 godina

UKUPNO

DIJAGNOZA (MKB-10 šifra)	BROJ	UDIO (%)
Mentalni poremećaji uzrokovani alkoholom (F10)	2909	22,5
Shizofrenija (F20)	2441	18,9
Depresivni poremećaji (F32-F33)	1780	13,8
Reakcije na teški stres i poremećaji prilagodbe, uključujući PTSP (F43)	1011	7,8
Shizoafektivni poremećaji (F25)	724	5,6
Prvih 5 uzroka hospitalizacija	8865	68,5
Ukupno (F00-F99)	12 939	100,0

MUŠKI

DIJAGNOZA (MKB-10 šifra)	BROJ	UDIO (%)
Mentalni poremećaji uzrokovani alkoholom (F10)	2374	29,6
Shizofrenija (F20)	1479	18,5
Reakcije na teški stres i poremećaji prilagodbe, uključujući PTSP (F43)	771	9,6
Trajne promjene ličnosti koje se ne mogu pripisati oštećenju ili bolesti mozga (F62)	684	8,5
Depresivni poremećaji (F32-F33)	642	8,0
Prvih 5 uzroka hospitalizacija	5950	74,3
Ukupno (F00-F99)	8007	100,0

ŽENE

DIJAGNOZA (MKB-10 šifra)	BROJ	UDIO (%)
Depresivni poremećaji (F32-F33)	1138	23,1
Shizofrenija (F20)	962	19,5
Mentalni poremećaji uzrokovani alkoholom (F10)	535	10,9
Shizoafektivni poremećaji (F25)	488	9,9
Bipolarni afektivni poremećaji (F31)	365	7,4
Prvih 5 uzroka hospitalizacija	3488	70,8
Ukupno (F00-F99)	4930	100,0

MENTALNI POREMEĆAJI U REPUBLICI HRVATSKOJ

Tablica 6

Vodeći uzroci hospitalizacija u skupini mentalnih poremećaja u Hrvatskoj 2020. godine za dob 60+ godina

UKUPNO

DIJAGNOZA (MKB-10 šifra)	BROJ	UDIO (%)
Ostali mentalni poremećaji zbog oštećenja i disfunkcije mozga i tjelesne bolesti (F06)	1543	19,5
Mentalni poremećaji uzrokovani alkoholom (F10)	1247	15,7
Depresivni poremećaji (F32-F33)	1078	13,6
Shizofrenija (F20)	904	11,4
Nespecificirana demencija (F03)	502	6,3
Prvih 5 uzroka hospitalizacija	5274	66,6
Ukupno (F00-F99)	7923	100,0

MUŠKI

DIJAGNOZA (MKB-10 šifra)	BROJ	UDIO (%)
Mentalni poremećaji uzrokovani alkoholom (F10)	1070	26,8
Ostali mentalni poremećaji zbog oštećenja i disfunkcije mozga i tjelesne bolesti (F06)	613	15,3
Shizofrenija (F20)	474	11,9
Depresivni poremećaji (F32-F33)	390	9,8
Reakcije na teški stres i poremećaji prilagodbe, uključujući PTSP (F43)	236	5,9
Prvih 5 uzroka hospitalizacija	2783	69,6
Ukupno (F00-F99)	4000	100,0

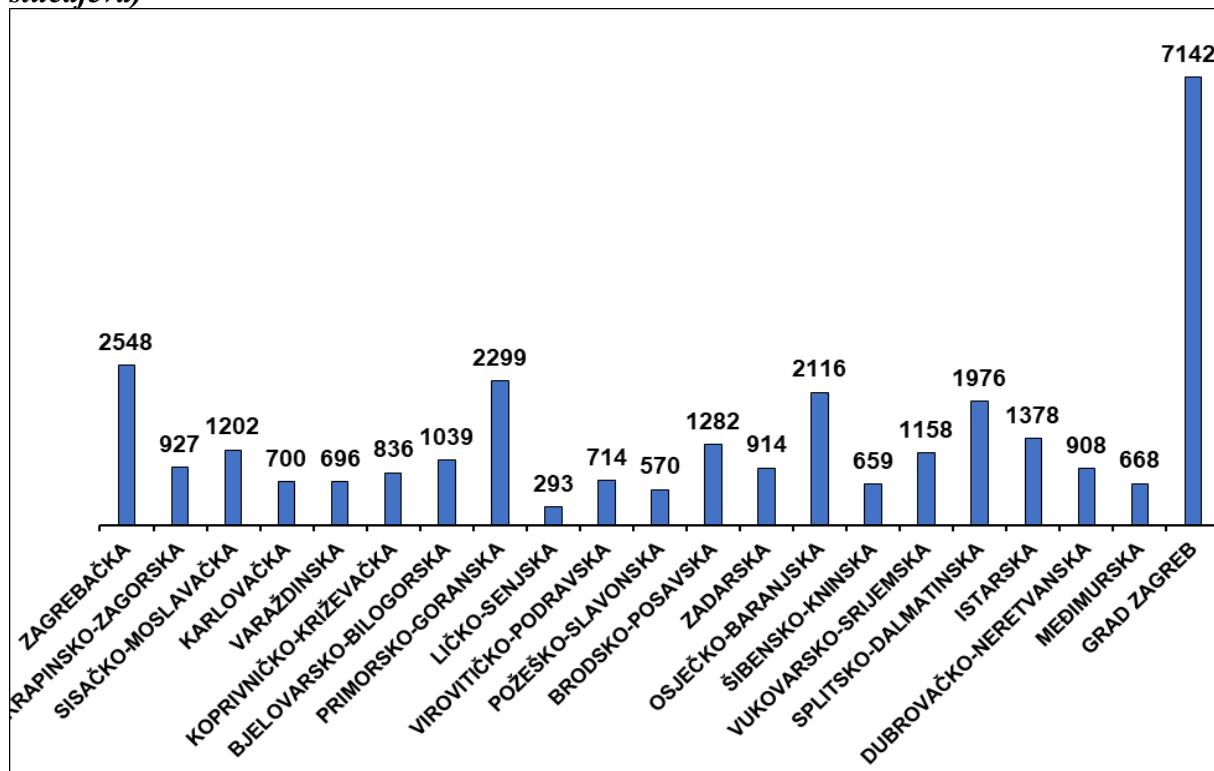
ŽENE

DIJAGNOZA (MKB-10 šifra)	BROJ	UDIO (%)
Ostali mentalni poremećaji zbog oštećenja i disfunkcije mozga i tjelesne bolesti (F06)	930	23,7
Depresivni poremećaji (F32-F33)	688	17,5
Shizofrenija (F20)	430	11,0
Nespecificirana demencija (F03)	322	8,2
Shizoafektivni poremećaji (F25)	258	6,6
Prvih 5 uzroka hospitalizacija	2628	67,0
Ukupno (F00-F99)	3923	100,0

MENTALNI POREMEĆAJI U REPUBLICI HRVATSKOJ

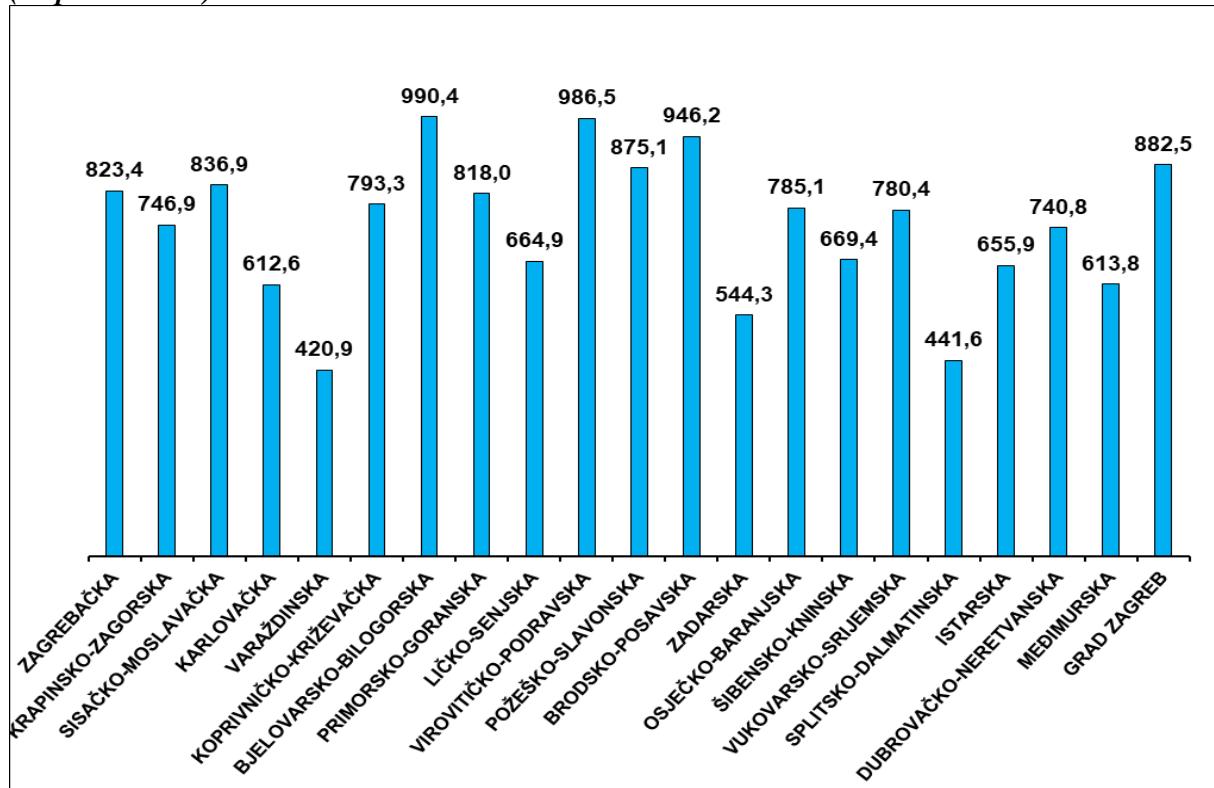
Slika 7

Hospitalizacije zbog mentalnih poremećaja prema županiji prebivališta 2020. godine (broj slučajeva)

Slika 8.

Hospitalizacije zbog mentalnih poremećaja prema županiji prebivališta 2020. godine (stopa/100 000)

Tablica 7

Vodeći uzroci hospitalizacija u skupini mentalnih poremećaja prema županiji prebivališta 2020. godine

ZAGREBAČKA ŽUPANIJA

DIJAGNOZA (MKB-10 šifra)	BROJ	UDIO (%)
Mentalni poremećaji uzrokovani alkoholom (F10)	615	24,1
Shizofrenija (F20)	304	11,9
Depresivni poremećaji (F32-F33)	235	9,2
Ostali mentalni poremećaji zbog oštećenja i disfunkcije mozga i tjelesne bolesti (F06)	193	7,6
Nespecificirana neorganska psihoza (F29)	148	5,8
Prvih 5 uzroka hospitalizacija	1495	58,7
Ukupno (F00-F99)	2548	100,0

KRAPINSKO - ZAGORSKA ŽUPANIJA

DIJAGNOZA (MKB-10 šifra)	BROJ	UDIO (%)
Mentalni poremećaji uzrokovani alkoholom (F10)	268	28,9
Shizofrenija (F20)	112	12,1
Depresivni poremećaji (F32-F33)	92	9,9
Ostali mentalni poremećaji zbog oštećenja i disfunkcije mozga i tjelesne bolesti (F06)	87	9,4
Reakcije na teški stres i poremećaji prilagodbe, uključujući PTSP (F43)	55	5,9
Prvih 5 uzroka hospitalizacija	614	66,2
Ukupno (F00-F99)	927	100,0

SISAČKO - MOSLAVAČKA ŽUPANIJA

DIJAGNOZA (MKB-10 šifra)	BROJ	UDIO (%)
Mentalni poremećaji uzrokovani alkoholom (F10)	232	19,3
Depresivni poremećaji (F32-F33)	160	13,3
Shizofrenija (F20)	113	9,4
Nespecificirana neorganska psihoza (F29)	78	6,5
Reakcije na teški stres i poremećaji prilagodbe, uključujući PTSP (F43)	75	6,2
Prvih 5 uzroka hospitalizacija	658	54,7
Ukupno (F00-F99)	1202	100,0

KARLOVAČKA ŽUPANIJA

DIJAGNOZA (MKB-10 šifra)	BROJ	UDIO (%)
Mentalni poremećaji uzrokovani alkoholom (F10)	146	20,9
Shizofrenija (F20)	93	13,3
Ostali mentalni poremećaji zbog oštećenja i disfunkcije mozga i tjelesne bolesti (F06)	60	8,6
Depresivni poremećaji (F32-F33)	58	8,3
Reakcije na teški stres i poremećaji prilagodbe, uključujući PTSP (F43)	53	7,6
Prvih 5 uzroka hospitalizacija	410	58,6
Ukupno (F00-F99)	700	100,0

VARAŽDINSKA ŽUPANIJA

DIJAGNOZA (MKB-10 šifra)	BROJ	UDIO (%)
Mentalni poremećaji uzrokovani alkoholom (F10)	148	21,3
Shizofrenija (F20)	87	12,5
Depresivni poremećaji (F32-F33)	64	9,2
Specifični poremećaji ličnosti (F60)	55	7,9
Ostali mentalni poremećaji zbog oštećenja i disfunkcije mozga i tjelesne bolesti (F06)	49	7,0
Prvih 5 uzroka hospitalizacija	403	57,9
Ukupno (F00-F99)	696	100,0

KOPRIVNIČKO - KRIŽEVAČKA ŽUPANIJA

DIJAGNOZA (MKB-10 šifra)	BROJ	UDIO (%)
Mentalni poremećaji uzrokovani alkoholom (F10)	153	18,3
Depresivni poremećaji (F32-F33)	101	12,1
Shizofrenija (F20)	84	10,0
Ostali mentalni poremećaji zbog oštećenja i disfunkcije mozga i tjelesne bolesti (F06)	78	9,3
Specifični poremećaji ličnosti (F60)	38	4,5
Prvih 5 uzroka hospitalizacija	454	54,3
Ukupno (F00-F99)	836	100,0

BJELOVARSKO-BILOGORSKA ŽUPANIJA

DIJAGNOZA (MKB-10 šifra)	BROJ	UDIO (%)
Depresivni poremećaji (F32-F33)	189	18,2
Mentalni poremećaji uzrokovani alkoholom (F10)	146	14,1
Shizofrenija (F20)	146	14,1
Ostali mentalni poremećaji zbog oštećenja i disfunkcije mozga i tjelesne bolesti (F06)	78	7,5
Reakcije na teški stres i poremećaji prilagodbe, uključujući PTSP (F43)	67	6,4
Prvih 5 uzroka hospitalizacija	626	60,3
Ukupno (F00-F99)	1039	100,0

PRIMORSKO – GORANSKA ŽUPANIJA

DIJAGNOZA (MKB-10 šifra)	BROJ	UDIO (%)
Mentalni poremećaji uzrokovani alkoholom (F10)	475	20,7
Shizofrenija (F20)	296	12,9
Ostali mentalni poremećaji zbog oštećenja i disfunkcije mozga i tjelesne bolesti (F06)	272	11,8
Shizoafektivni poremećaji (F25)	138	6,0
Depresivni poremećaji (F32-F33)	138	6,0
Prvih 5 uzroka hospitalizacija	1319	57,4
Ukupno (F00-F99)	2299	100,0

LIČKO - SENJSKA ŽUPANIJA

DIJAGNOZA (MKB-10 šifra)	BROJ	UDIO (%)
Mentalni poremećaji uzrokovani alkoholom (F10)	68	23,2
Ostali mentalni poremećaji zbog oštećenja i disfunkcije mozga i tjelesne bolesti (F06)	40	13,7
Depresivni poremećaji (F32-F33)	33	11,3
Shizoafektivni poremećaji (F25)	22	7,5
Shizofrenija (F20)	19	6,5
Prvih 5 uzroka hospitalizacija	182	62,1
Ukupno (F00-F99)	293	100,0

VIROVITIČKO – PODRAVSKA ŽUPANIJA

DIJAGNOZA (MKB-10 šifra)	BROJ	UDIO (%)
Depresivni poremećaji (F32-F33)	184	25,8
Shizofrenija (F20)	88	12,3
Mentalni poremećaji uzrokovani alkoholom (F10)	73	10,2
Ostali mentalni poremećaji zbog oštećenja I disfunkcije mozga i tjelesne bolesti (F06)	62	8,7
Shizoafektivni poremećaji (F25)	52	7,3
Prvih 5 uzroka hospitalizacija	459	64,3
Ukupno (F00-F99)	714	100,0

POŽEŠKO - SLAVONSKA ŽUPANIJA

DIJAGNOZA (MKB-10 šifra)	BROJ	UDIO (%)
Depresivni poremećaji (F32-F33)	91	16,0
Shizofrenija (F20)	90	15,8
Mentalni poremećaji uzrokovani alkoholom (F10)	79	13,9
Reakcije na teški stres i poremećaji prilagodbe, uključujući PTSP (F43)	42	7,4
Ostali mentalni poremećaji zbog oštećenja i disfunkcije mozga i tjelesne bolesti (F06)	39	6,8
Prvih 5 uzroka hospitalizacija	341	59,8
Ukupno (F00-F99)	570	100,0

BRODSKO - POSAVSKA ŽUPANIJA

DIJAGNOZA (MKB-10 šifra)	BROJ	UDIO (%)
Mentalni poremećaji uzrokovani alkoholom (F10)	211	16,5
Depresivni poremećaji (F32-F33)	176	13,7
Shizofrenija (F20)	152	11,9
Reakcije na teški stres i poremećaji prilagodbe, uključujući PTSP (F43)	110	8,6
Nespecificirana neorganska psihoza (F29)	82	6,4
Prvih 5 uzroka hospitalizacija	731	57,0
Ukupno (F00-F99)	1282	100,0

ZADARSKA ŽUPANIJA

DIJAGNOZA (MKB-10 šifra)	BROJ	UDIO (%)
Shizofrenija (F20)	264	28,9
Mentalni poremećaji uzrokovani alkoholom (F10)	85	9,3
Depresivni poremećaji (F32-F33)	74	8,1
Akutni i prolazni psihotični poremećaji (F23)	69	7,5
Shizoafektivni poremećaji (F25)	62	6,8
Prvih 5 uzroka hospitalizacija	554	60,6
Ukupno (F00-F99)	914	100,0

OSJEČKO - BARANJSKA ŽUPANIJA

DIJAGNOZA (MKB-10 šifra)	BROJ	UDIO (%)
Depresivni poremećaji (F32-F33)	390	18,4
Shizofrenija (F20)	367	17,3
Reakcije na teški stres i poremećaji prilagodbe, uključujući PTSP (F43)	261	12,3
Mentalni poremećaji uzrokovani alkoholom (F10)	249	11,8
Akutni i prolazni psihotični poremećaji (F23)	92	4,3
Prvih 5 uzroka hospitalizacija	1359	64,2
Ukupno (F00-F99)	2116	100,0

ŠIBENSKO - KNINSKA ŽUPANIJA

DIJAGNOZA (MKB-10 šifra)	BROJ	UDIO (%)
Shizofrenija (F20)	166	25,2
Shizoafektivni poremećaji (F25)	79	12,0
Mentalni poremećaji uzrokovani alkoholom (F10)	75	11,4
Nespecificirana neorganska psihoza (F29)	75	11,4
Depresivni poremećaji (F32-F33)	46	7,0
Prvih 5 uzroka hospitalizacija	441	66,9
Ukupno (F00-F99)	659	100,0

VUKOVARSKO – SRIJEMSKA ŽUPANIJA

DIJAGNOZA (MKB-10 šifra)	BROJ	UDIO (%)
Mentalni poremećaji uzrokovani alkoholom (F10)	185	16,0
Shizofrenija (F20)	168	14,5
Depresivni poremećaji (F32-F33)	133	11,5
Reakcije na teški stres i poremećaji prilagodbe, uključujući PTSP (F43)	124	10,7
Akutni i prolazni psihotični poremećaji (F23)	76	6,6
Prvih 5 uzroka hospitalizacija	686	59,2
Ukupno (F00-F99)	1158	100,0

SPLITSKO – DALMATINSKA ŽUPANIJA

DIJAGNOZA (MKB-10 šifra)	BROJ	UDIO (%)
Shizofrenija (F20)	600	30,4
Akutni i prolazni psihotični poremećaji (F23)	208	10,5
Mentalni poremećaji uzrokovani alkoholom (F10)	184	9,3
Depresivni poremećaji (F32-F33)	141	7,1
Shizoafektivni poremećaji (F25)	112	5,7
Prvih 5 uzroka hospitalizacija	1245	63,0
Ukupno (F00-F99)	1976	100,0

ISTARSKA ŽUPANIJA

DIJAGNOZA (MKB-10 šifra)	BROJ	UDIO (%)
Mentalni poremećaji uzrokovani alkoholom (F10)	245	17,8
Shizofrenija (F20)	187	13,6
Depresivni poremećaji (F32-F33)	126	9,1
Reakcije na teški stres i poremećaji prilagodbe uključujući PTSP (F43)	103	7,5
Bipolarni afektivni poremećaji (F31)	96	7,0
Prvih 5 uzroka hospitalizacija	757	54,9
Ukupno (F00-F99)	1378	100,0

DUBROVAČKO - NERETVANSKA ŽUPANIJA

DIJAGNOZA (MKB-10 šifra)	BROJ	UDIO (%)
Shizofrenija (F20)	185	20,4
Mentalni poremećaji uzrokovani alkoholom (F10)	150	16,5
Depresivni poremećaji (F32-F33)	118	13,0
Akutni i prolazni psihotični poremećaji (F23)	82	9,0
Shizoafektivni poremećaji (F25)	78	8,6
Prvih 5 uzroka hospitalizacija	613	67,5
Ukupno (F00-F99)	908	100,0

MEĐIMURSKA ŽUPANIJA

DIJAGNOZA (MKB-10 šifra)	BROJ	UDIO (%)
Mentalni poremećaji uzrokovani alkoholom (F10)	160	24,0
Reakcije na teški stres i poremećaji prilagodbe, uključujući PTSP (F43)	110	16,5
Depresivni poremećaji (F32-F33)	79	11,8
Shizofrenija (F20)	58	8,7
Shizoafektivni poremećaji (F25)	50	7,5
Prvih 5 uzroka hospitalizacija	457	68,4
Ukupno (F00-F99)	668	100,0

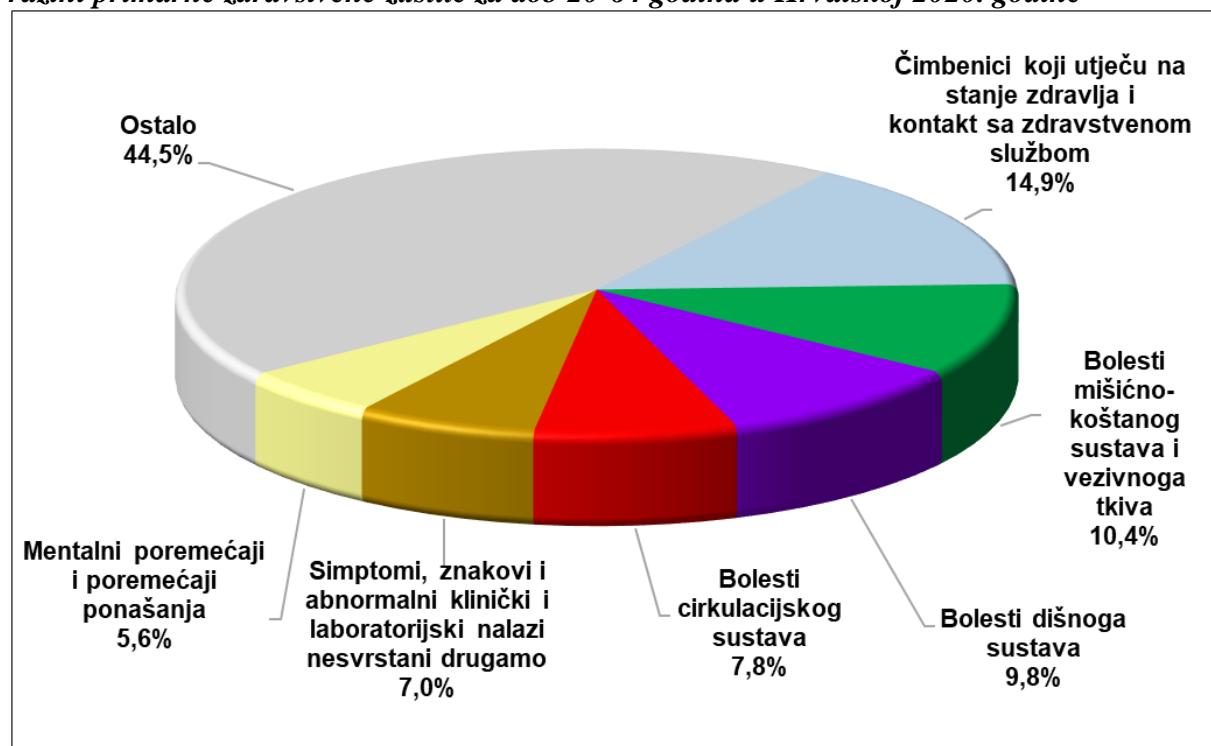
GRAD ZAGREB

DIJAGNOZA (MKB-10 šifra)	BROJ	UDIO (%)
Mentalni poremećaji uzrokovani alkoholom (F10)	1329	18,6
Shizofrenija (F20)	1103	15,4
Depresivni poremećaji (F32-F33)	688	9,6
Ostali mentalni poremećaji zbog oštećenja i disfunkcije mozga i tjelesne bolesti (F06)	551	7,7
Nespecificirana neorganska psihoza (F29)	397	5,6
Prvih 5 uzroka hospitalizacija	4068	57,0
Ukupno (F00-F99)	7142	100,0

MENTALNI POREMEĆAJI U REPUBLICI HRVATSKOJ

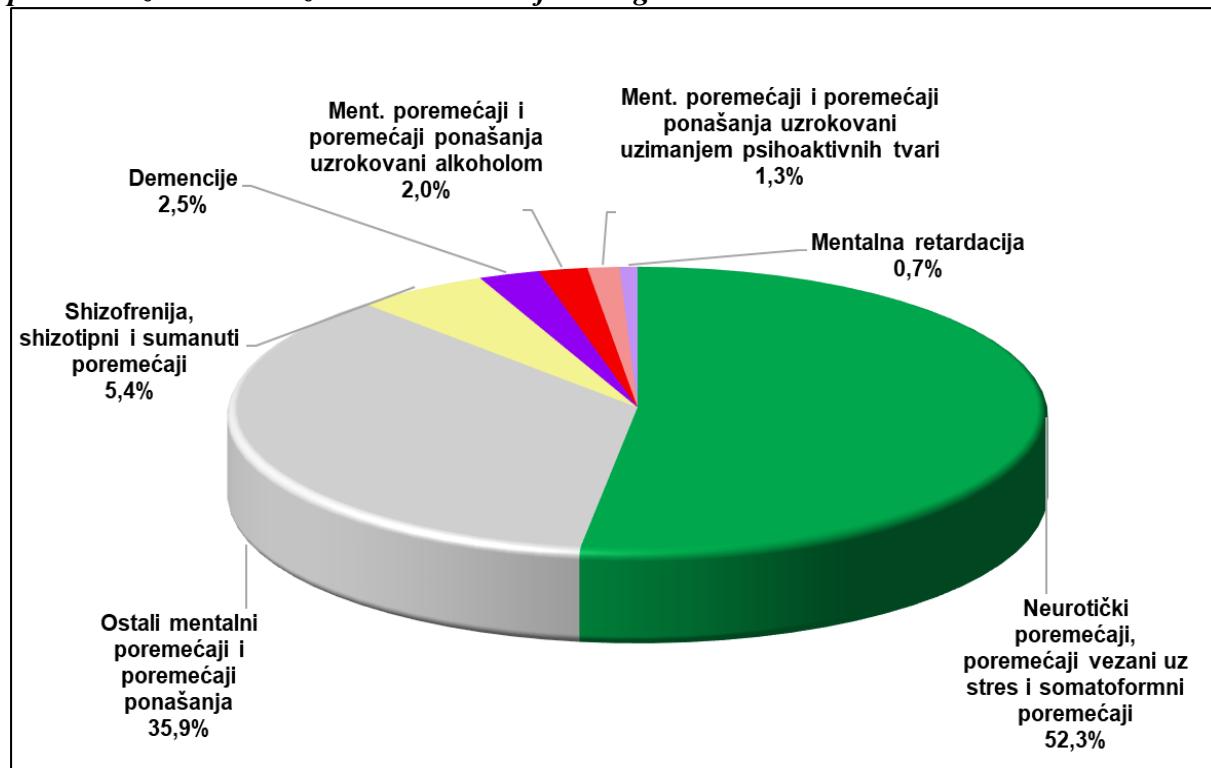
Slika 9

Udio vodećih pet skupina bolesti ili stanja te mentalnih poremećaja u ukupnom pobolu na razini primarne zdravstvene zaštite za dob 20-64 godina u Hrvatskoj 2020. godine

Slika 10

Registrirane dijagnostičke podskupine i udio u pobolu zbog mentalnih poremećaja na razini primarne zdravstvene zaštite u Hrvatskoj 2020. godine

MENTALNI POREMEĆAJI U REPUBLICI HRVATSKOJ

Tablica 8

Ukupan broj osoba s dijagnozama iz skupine mentalnih poremećaja prema dijagnostičkim podskupinama na razini primarne zdravstvene zaštite u Hrvatskoj 2020. godine

DIJAGNOZA (MKB-10 šifra)	BROJ	UDIO (%)
Neurotički poremećaji, vezani uz stres i somatoformni poremećaji (F40-F48)	523 815	52,3
Ostali mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja	359 601	35,9
Shizofrenija, shizotipni i sumanuti poremećaji (F20-F29)	54 576	5,4
Demencije (F00-F03)	24 629	2,5
Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja uzrokovani uzimanjem alkohola (F10)	19 671	2,0
Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja uzrokovani psihoaktivnim tvarima (F11-F19)	12 864	1,3
Mentalna retardacija (F70-F79)	7179	0,7
Ukupno (F00-F99)	1 002 335	100,0

Tablica 9

Broj osoba s dijagnozama iz skupine mentalnih poremećaja po dobnim skupinama i prema dijagnostičkim podskupinama na razini primarne zdravstvene zaštite u Hrvatskoj 2020. godine

ZA DOB 0-6 GODINA

DIJAGNOZA (MKB-10 šifra)	BROJ	UDIO (%)
Ostali mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja	18 997	98,3
Neurotički poremećaji, vezani uz stres i somatoformni poremećaji (F40-F48)	232	1,2
Mentalna zaostalost (F70-F79)	97	0,5
Ukupno (F00-F99)	19 326	100,0

ZA DOB 7-19 GODINA

DIJAGNOZA (MKB-10 šifra)	BROJ	UDIO (%)
Ostali mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja	20 235	72,8
Neurotički poremećaji, vezani uz stres i somatoformni poremećaji (F40-F48)	5713	20,6
Mentalna zaostalost (F70-F79)	978	3,5
Shizofrenija, shizotipni i sumanuti poremećaji (F20-F29)	622	2,2
Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja uzrokovani psihoaktivnim tvarima (F11-F19)	172	0,6
Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja uzrokovani uzimanjem alkohola (F10)	63	0,2
Ukupno (F00-F99)	27 789	100,0

MENTALNI POREMEĆAJI U REPUBLICI HRVATSKOJ

ZA DOB 20-64 GODINA

DIJAGNOZA (MKB-10 šifra)	BROJ	UDIO (%)
Neurotički poremećaji, vezani uz stres i somatoformni poremećaji (F40-F48)	286 680	56,1
Ostali mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja	152 674	29,9
Shizofrenija, shizotipni i sumanuti poremećaji (F20-F29)	38 711	7,6
Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja uzrokovani uzimanjem alkohola (F10)	14 594	2,9
Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja uzrokovani psihoaktivnim tvarima (F11-F19)	11 729	2,3
Mentalna zaostalost (F70-F79)	5364	1,0
Demencije (F00-F03)	1277	0,2
Ukupno (F00-F99)	511 023	100,0

ZA DOB 65+ GODINA

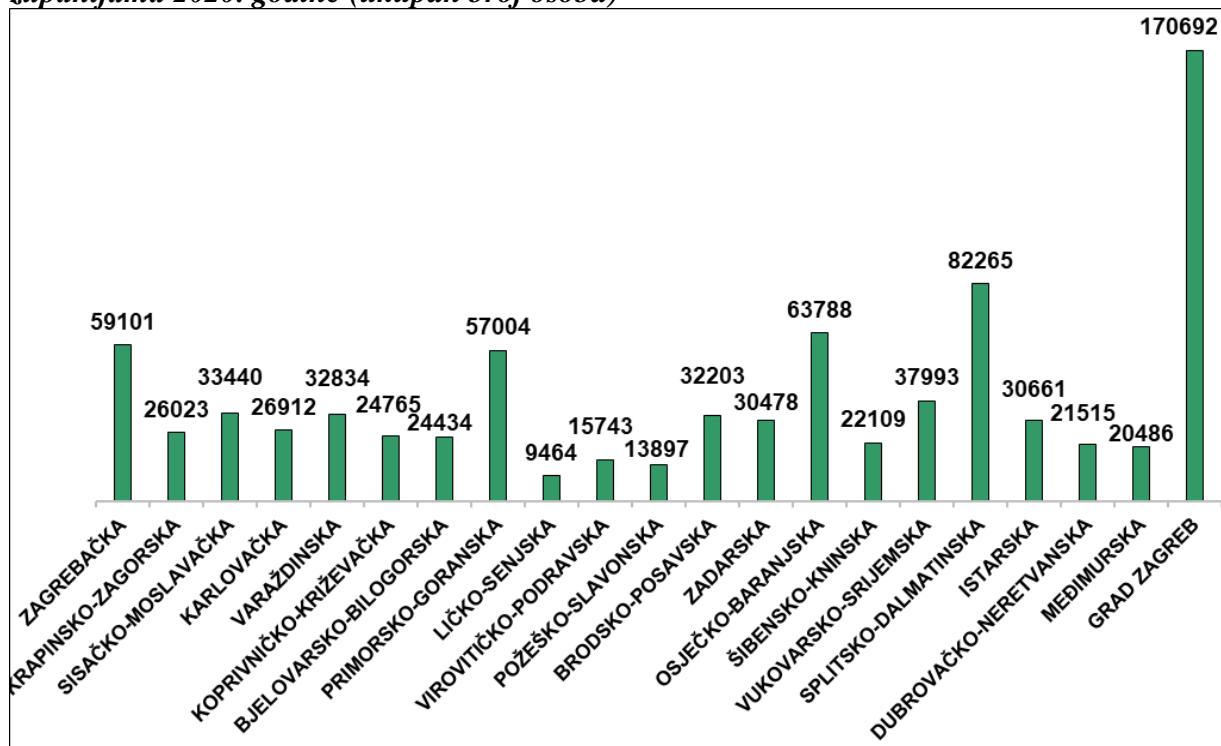
DIJAGNOZA (MKB-10 šifra)	BROJ	UDIO (%)
Neurotički poremećaji, vezani uz stres i somatoformni poremećaji (F40-F48)	231 190	52,0
Ostali mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja	167 695	37,8
Demencije (F00-F03)	23 352	5,3
Shizofrenija, shizotipni i sumanuti poremećaji (F20-F29)	15 244	3,4
Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja uzrokovani uzimanjem alkohola (F10)	5014	1,1
Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja uzrokovani psihoaktivnim tvarima (F11-F19)	963	0,2
Mentalna retardacija (F70-F79)	740	0,2
Ukupno (F00-F99)	444 198	100,0

Metodološka napomena: u svakoj dijagnostičkoj podskupini osobe se broje jednom, neovisno o broju dijagnoza iz podskupine koju osoba ima. Moguće je da osoba ima dijagnoze iz više dijagnostičkih podskupina, tada se broji jednom u svakoj podskupini.

MENTALNI POREMEĆAJI U REPUBLICI HRVATSKOJ

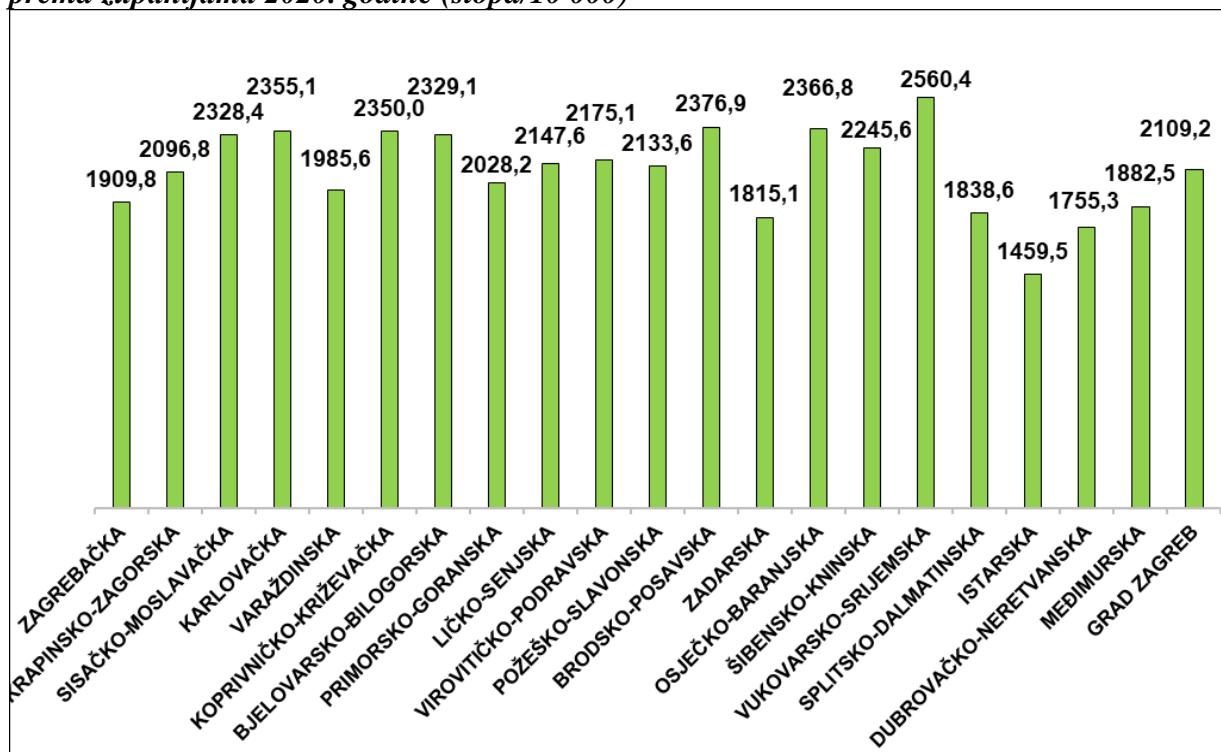
Slika 11

Registrirani pobol zbog mentalnih poremećaja na razini primarne zdravstvene zaštite prema županijama 2020. godine (ukupan broj osoba)

Slika 12

Registrirani pobol zbog mentalnih poremećaja na razini primarne zdravstvene zaštite prema županijama 2020. godine (stopa/10 000)

BOLNIČKI POBOL ZBOG MENTALNIH POREMEĆAJA I POREMEĆAJA PONAŠANJA U HRVATSKOJ

Prikazani su podatci o trendovima hospitalizacija zbog mentalnih poremećaja u razdoblju 1995.-2020. godine. Posebno su prikazani i analizirani poremećaji koji predstavljaju značajne javnozdravstvene probleme. Epidemiološka analiza izvršena je na temelju podataka Baze hospitalizacija. Izvor podataka je JZ-BSO obrazac (od 2017. godine pod nazivom Prijava hospitalizacije, a prethodnih godina naziva bolesničko-statistički obrazac). U Bazu se evidentiraju, prema glavnoj otpusnoj dijagnozi, sve hospitalizacije kroz godinu otpuštenih pacijenata iz stacionarnih ustanova Hrvatske.

Metodološko pojašnjenje: *Zbog promjene u metodologiji prikupljanja podataka iz bolničkog pobola (otpust iz redovitih hospitalizacija i dnevnih bolnica), jedan dio bolničkog pobola koji se prethodno evidentirao kao redovita hospitalizacija, od 2010. godine evidentira se kao dnevna bolnica, što je moglo utjecati na broj registriranih hospitalizacija.*

Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja (MKB šifre F00-F99)

Skupina mentalnih poremećaja posljednjih godina sudjeluje u bolničkom pobolu s udjelom oko 6% po broju hospitalizacija, dok je po broju dana bolničkog liječenja vodeća skupina. U razdoblju 1995.-2020. godine registriraju se oscilacije broja i stopa hospitalizacija. Ukupna stopa i stopa za muškarce raste do 2008. godine, nakon čega ima trend pada, dok stopa za žene kontinuirano raste. U 2020. godini ukupna stopa i stope za oba spola znatno padaju. Znatan pad hospitalizacija 2020. godine u Hrvatskoj bilježi se za sve dijagnostičke entitete, što je u većoj mjeri posljedica utjecaja epidemije bolesti COVID-19 na korištenje zdravstvene zaštite (Slika 13, Slika 15).

Ukupna stopa 1995. godine iznosila je 632,2/100 000 (30 244 hospitalizacija), 2000. godine bila je 826,6 (36 679 hospitalizacija), 2005. godine 978,4 (43 418 hospitalizacija), 2010. godine 927,2 (41 144 hospitalizacija), 2015. godine 952,4 (40 034 hospitalizacija), dok je 2020. godine iznosila 746,8/100 000 (30 228 hospitalizacija) (Slika 13, Slika 15).

U istom razdoblju registrira se smanjenje ukupnog broja dana bolničkog liječenja te još značajnije smanjenje prosječnog trajanja liječenja po jednoj hospitalizaciji. Prosječno trajanje liječenja po hospitalizaciji iznosilo je 1995. godine 52,4 dana (ukupno 1 584 041 BOD), dok je 2020. godine iznosilo 28,5 dana (ukupno 861 499 BOD) (Slika 14).

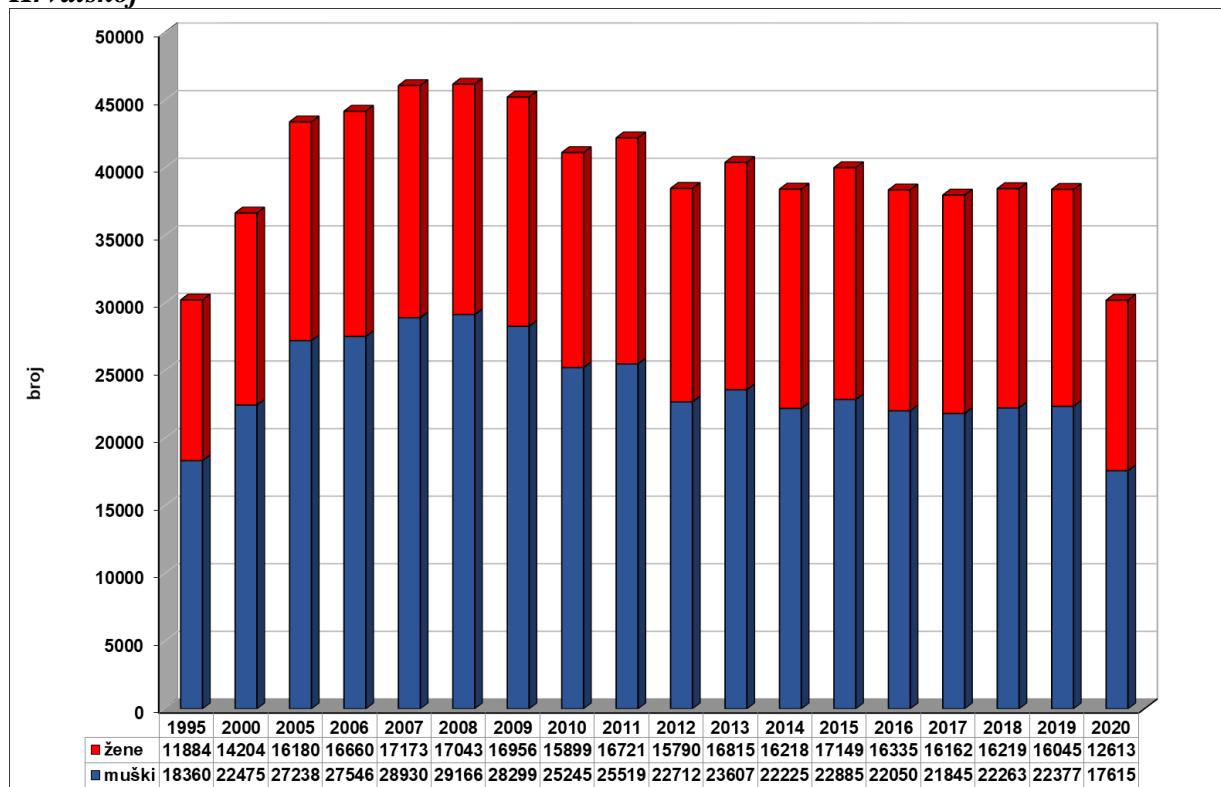
Broj hospitalizacija muškaraca bio je veći nego hospitalizacija žena (odnos hospitalizacija prosječno 1,5 : 1) (Slika 13). Također, stopa hospitalizacija za muškarce, za svu dob ukupno i prema dobnim skupinama bila je veća nego za žene (za dob 10-19 godina bilježi se 2020. godine veća stopa za žene) (Slika 15, Slika 16).

Prema dobi stope hospitalizacija se također znatno razlikuju. Najviša stopa hospitalizacija bilježi se u dobi 40-59 godina kod oba spola (2020. g. M 1441,9/100 000; Ž 887,7/100 000), iako se izraženiji porast stope registrira već u dobi do 19 i 20-39 godina. U dobi iznad 60 godina stopa znatno pada zbog češćih hospitalizacija zbog, primarno, somatskih oboljenja te se mentalni poremećaji, kao komorbiditetne dijagnoze, gube iz rutinskog registriranja. Godine 2020. ukupna stopa za dob 60+ iznosila je 684,6/100 000 (Slika 16).

MENTALNI POREMEĆAJI U REPUBLICI HRVATSKOJ

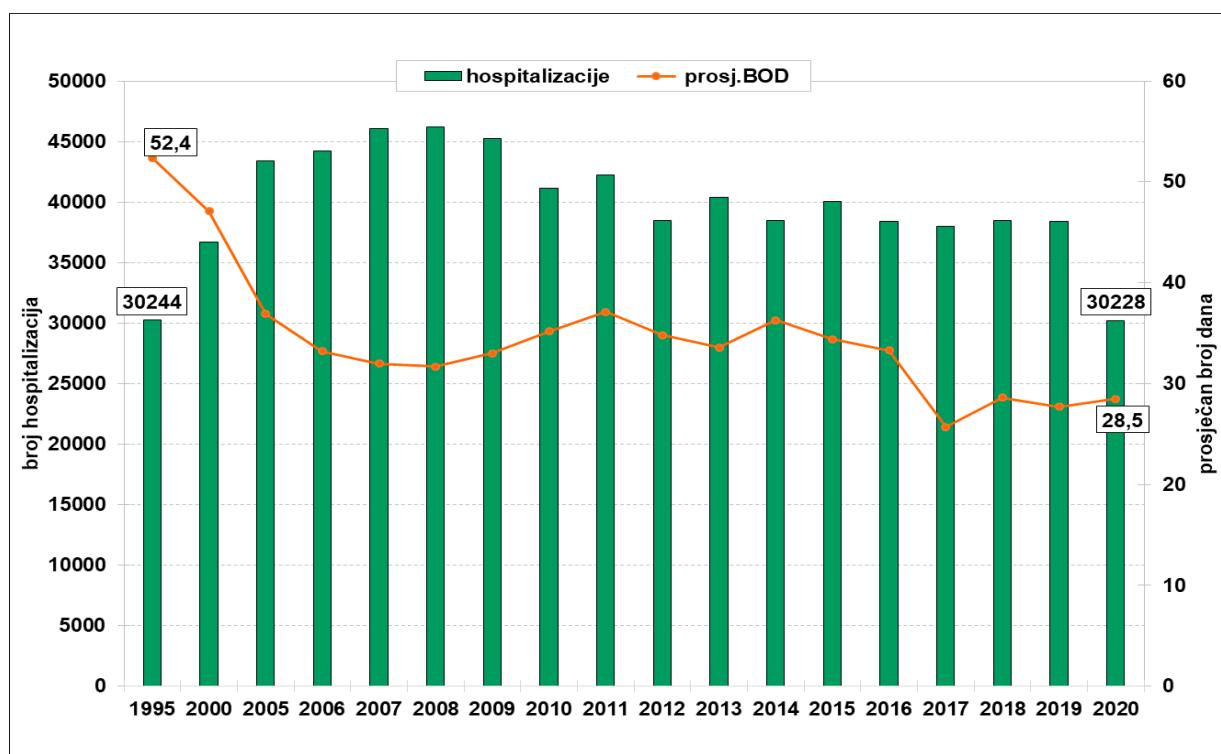
Slika 13

Broj hospitalizacija zbog mentalnih poremećaja po spolu u razdoblju 1995.-2020. godine u Hrvatskoj

Slika 14

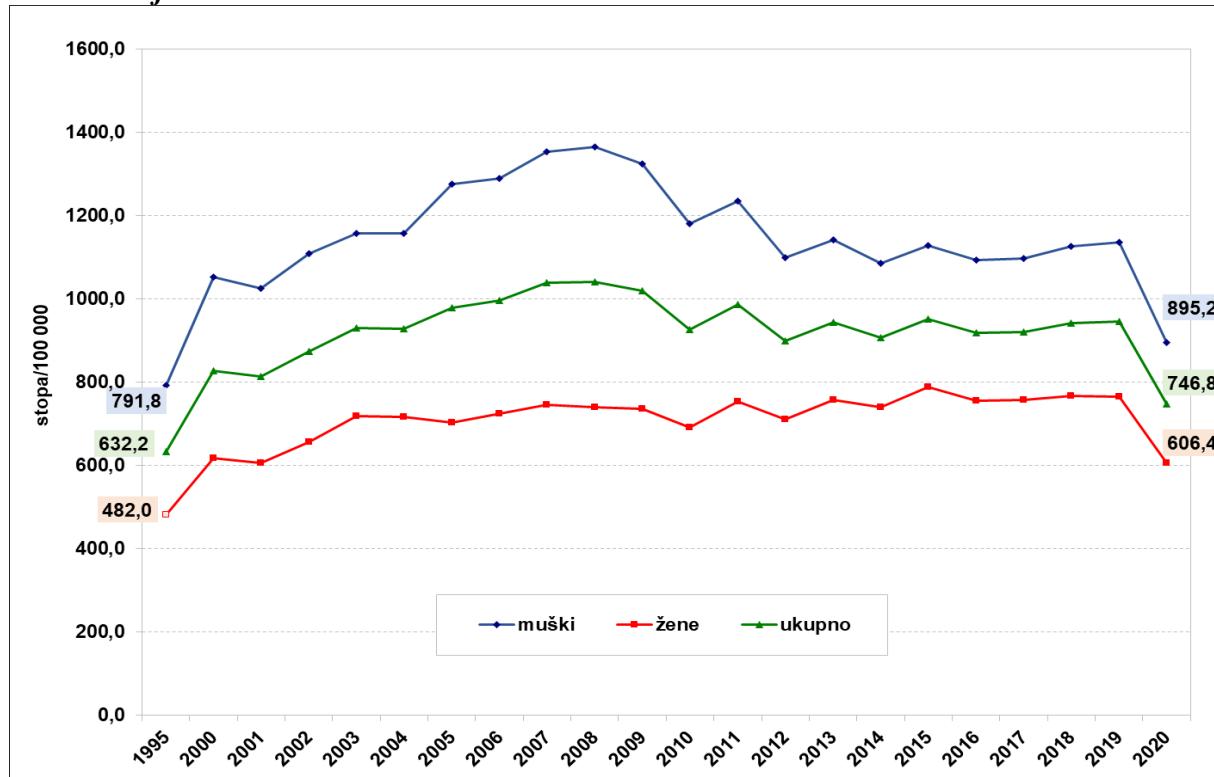
Odnos ukupnog broja hospitalizacija zbog mentalnih poremećaja i prosječnog trajanja liječenja po jednoj hospitalizaciji u razdoblju 1995.-2020. godine u Hrvatskoj

MENTALNI POREMEĆAJI U REPUBLICI HRVATSKOJ

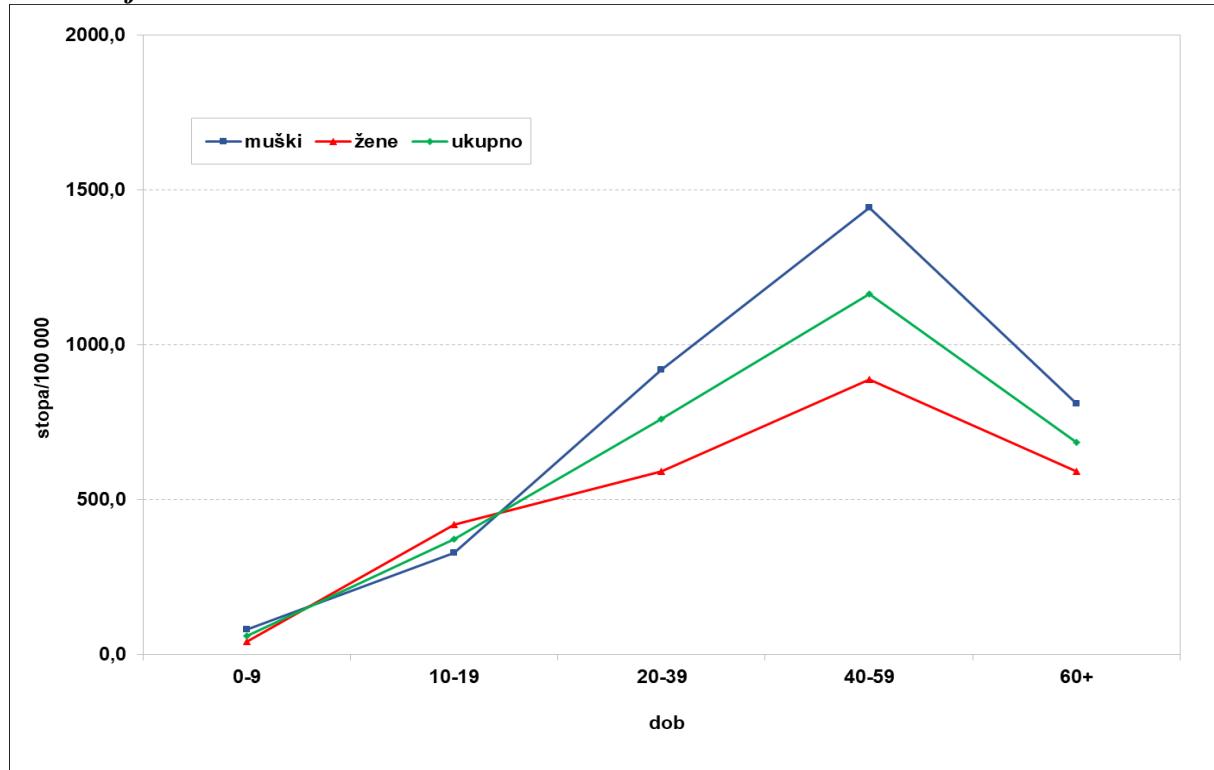
Slika 15

Stope hospitalizacija zbog mentalnih poremećaja po spolu u razdoblju 1995.- 2020. godine u Hrvatskoj

Slika 16

Dobno-specifične stope hospitalizacija zbog mentalnih poremećaja po spolu 2020. godine u Hrvatskoj

Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja uzrokovani alkoholom (MKB šifra F10)

Mentalni poremećaji uzrokovani alkoholom vodeća su dijagnostička kategorija u uzrocima hospitalizacija unutar skupine mentalnih poremećaja u Hrvatskoj.

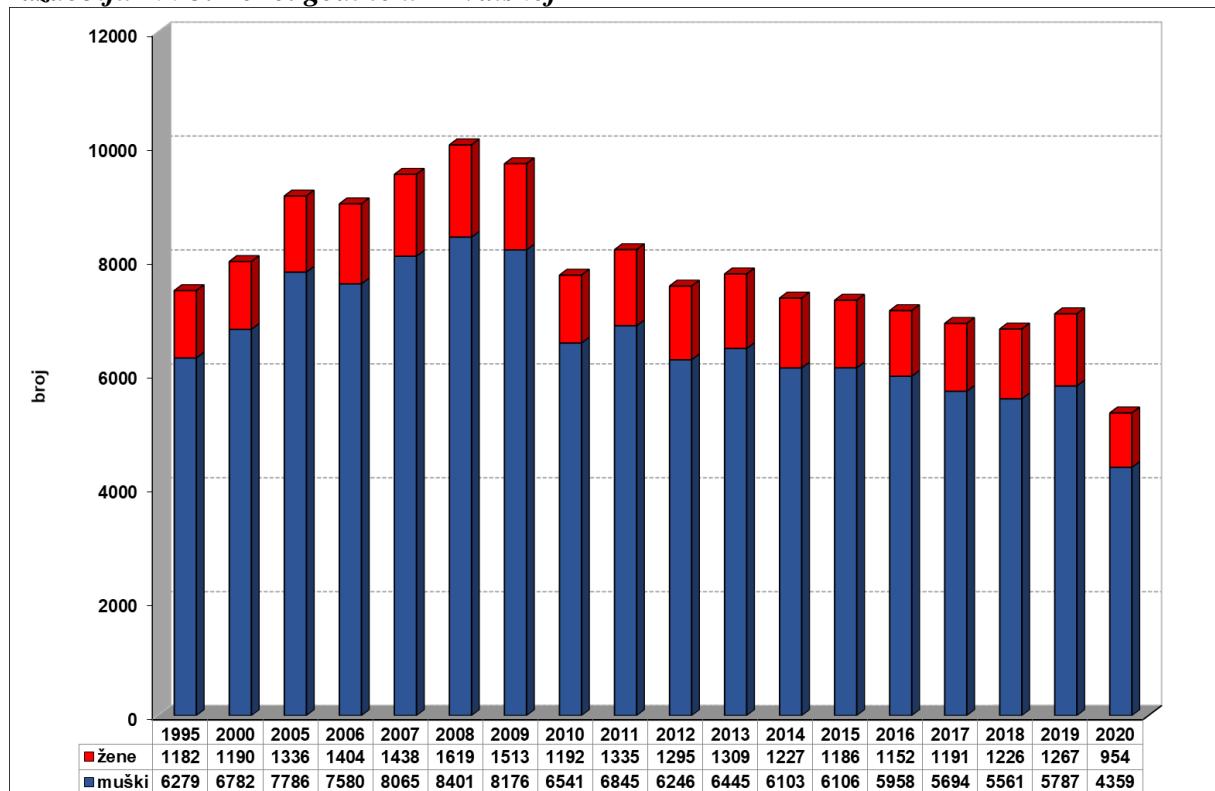
U razdoblju 1995.-2020. godine registrira se uzlazni trend broja i stopa hospitalizacija do 2008. godine, a nadalje se bilježi pad. Kod muškaraca prisutne su znatnije oscilacije u hospitalizacijama, nego kod žena. Ukupna stopa hospitalizacije 1995. godine iznosila je 155,9/100 000 (7461 hospitalizacija), 2000. godine 179,7 (7972 hospitalizacije), 2005. godine 205,6 (9122 hospitalizacije), 2010. godine 174,3 (7733 hospitalizacije), 2015. godine 173,5 (7292 hospitalizacije), dok je 2020. godine iznosila 131,3/100 000 (5313 hospitalizacija) (Slika 17, Slika 18).

Prosječno trajanje liječenja po hospitalizaciji iznosilo je 1995. godine 34,9 dana (ukupno 260 268 BOD), dok je 2020. godine iznosilo 21,7 dana (ukupno 115 172 BOD). Broj hospitalizacija muškaraca bio je znatno veći nego hospitalizacija žena (odnos hospitalizacija prosječno 5,2 : 1). Također, stopa hospitalizacija za muškarce, za svu dob ukupno i prema dobnim skupinama, znatno je viša nego za žene (Slika 18, Slika 19).

Stopa hospitalizacija raste za oba spola do dobi 40-59 godina kad je najviša te je 2020. godine iznosila 261,9/100 000 (M 427,5; Ž 96,3). Za dob 60 i više godina ukupna stopa iznosila je 107,8/100 000 (Slika 19).

Slika 17

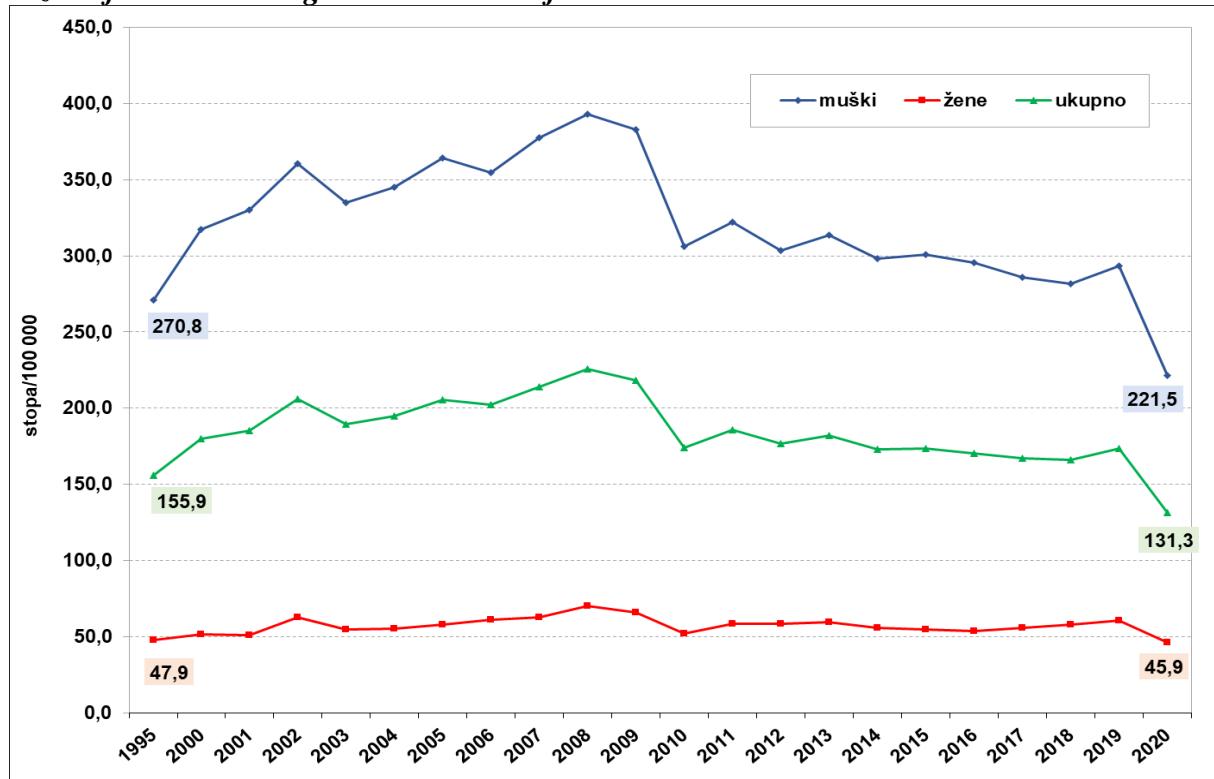
Broj hospitalizacija zbog mentalnih poremećaja uzrokovanih alkoholom po spolu u razdoblju 1995.-2020. godine u Hrvatskoj

MENTALNI POREMEĆAJI U REPUBLICI HRVATSKOJ

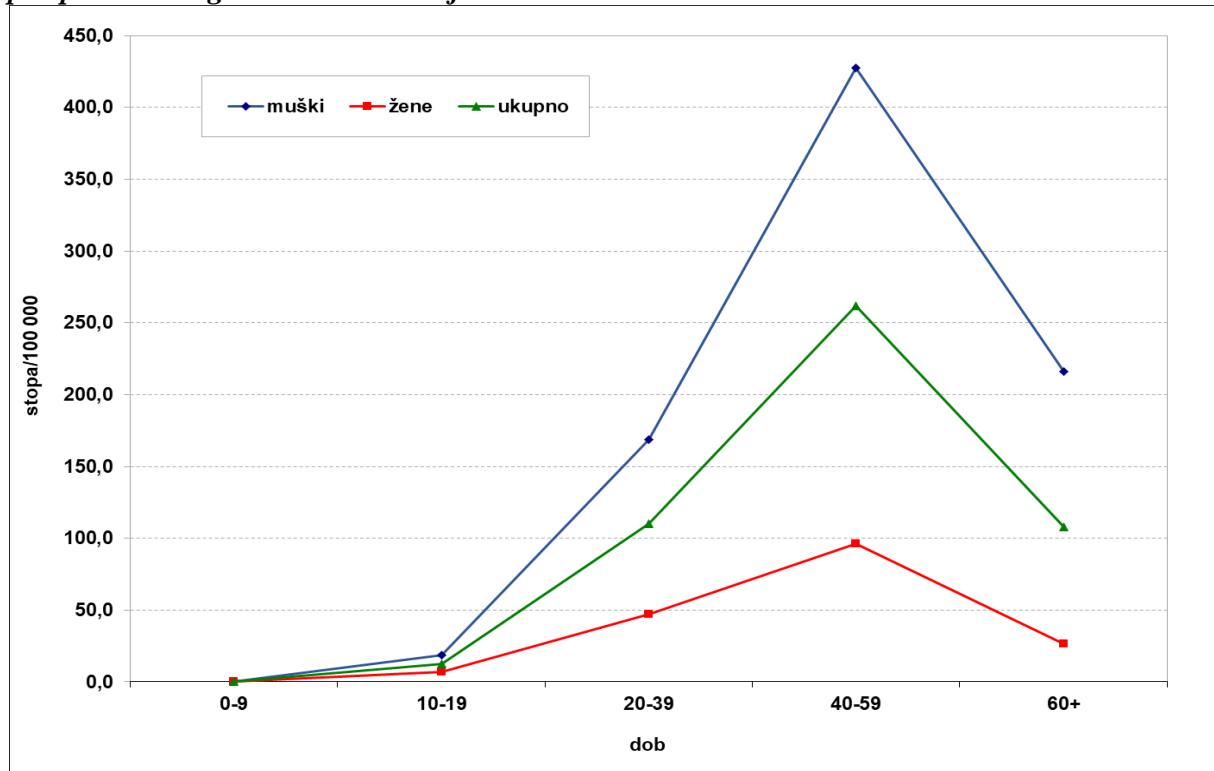
Slika 18

Stope hospitalizacija zbog mentalnih poremećaja uzrokovanih alkoholom po spolu u razdoblju 1995.-2020. godine u Hrvatskoj

Slika 19

Dobno-specifične stope hospitalizacija zbog mentalnih poremećaja uzrokovanih alkoholom po spolu 2020. godine u Hrvatskoj

Shizofrenija (MKB šifra F20)

Shizofrenija je, uz mentalne poremećaje uzrokovane akoholom, vodeća dijagnostička kategorija u ukupnom broju hospitalizacija zbog mentalnih poremećaja u Hrvatskoj. Od 2004. godine bilježi se trend pada u broju i stopi hospitalizacija ukupno i prema spolu. Prema trajanju bolničkog liječenja shizofrenija izrazito prednjači s udjelom od skoro 30% u ukupnom broju dana liječenja unutar skupine mentalnih poremećaja.

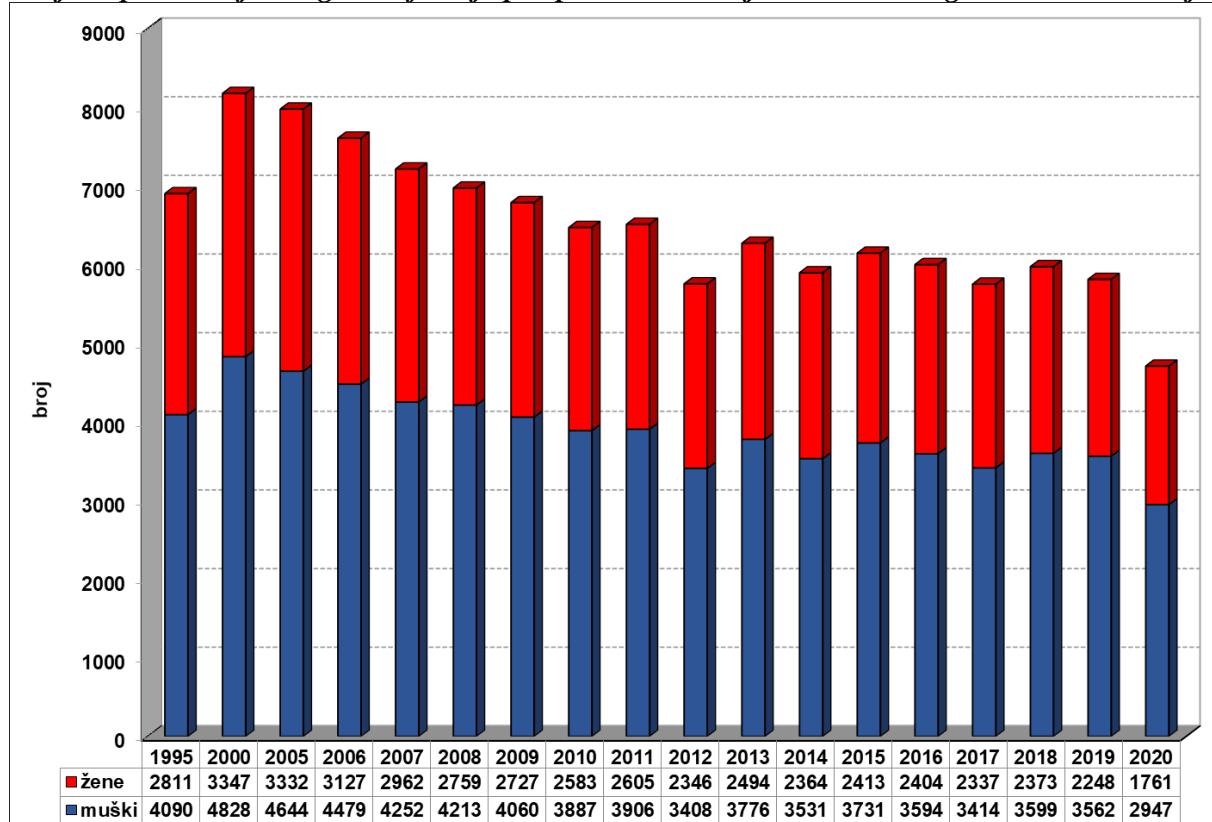
Ukupna stopa hospitalizacije zbog shizofrenije 1995. godine iznosila je 144,2/100 000 (6901 hospitalizacija), 2000. godine 184,2 (8175 hospitalizacija), 2005. godine 179,7 (7976 hospitalizacija), 2010. godine 145,8 (6470 hospitalizacija), 2015. godine 146,2 (6 144 hospitalizacije), dok je 2020. godine iznosila 116,3/100 000 (4708 hospitalizacija) (Slika 20, Slika 21).

Prosječno trajanje liječenja po hospitalizaciji iznosilo je 1995. godine 96,0 dana (ukupno 662 168 BOD), dok je 2020. godine iznosilo 52,4 dana (ukupno 246 788 BOD). Broj hospitalizacija muškaraca bio je veći nego hospitalizacija žena (odnos hospitalizacija M:Ž prosječno 1,5 : 1). Također, stopa hospitalizacija za svu dob ukupno i prema dobnim skupinama veća je za muškarce nego za žene (Slika 21, Slika 22).

Stopa hospitalizacija izrazito raste za dob 20-39 kod oba spola, a 2020. godine iznosila je 135,1/100 000 (M 190,5; Ž 75,8). U dobi 40-59 godina stopa je bila najviša 219,8/100 000 (M 266,3; Ž 173,2). Za dob 60 i više godina ukupna stopa iznosila je 78,1/100 000 (Slika 22).

Slika 20

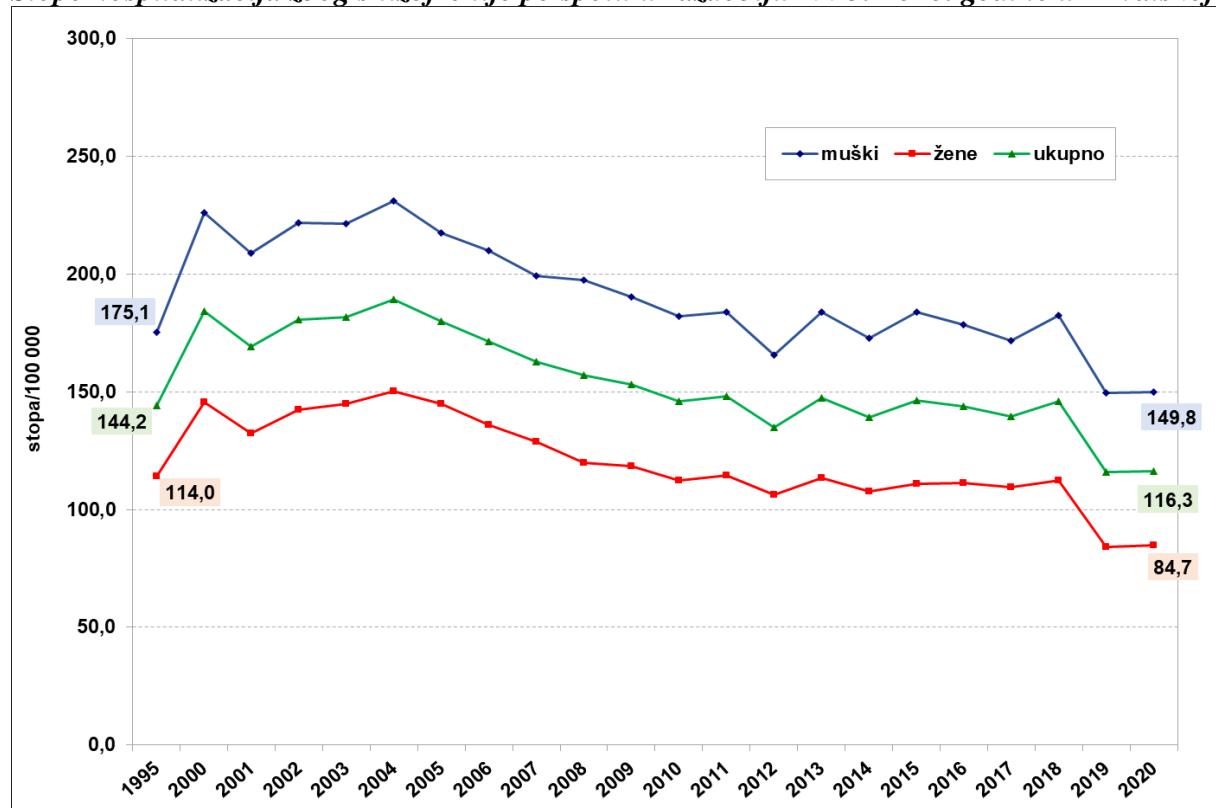
Broj hospitalizacija zbog shizofrenije po spolu u razdoblju 1995.-2020. godine u Hrvatskoj

MENTALNI POREMEĆAJI U REPUBLICI HRVATSKOJ

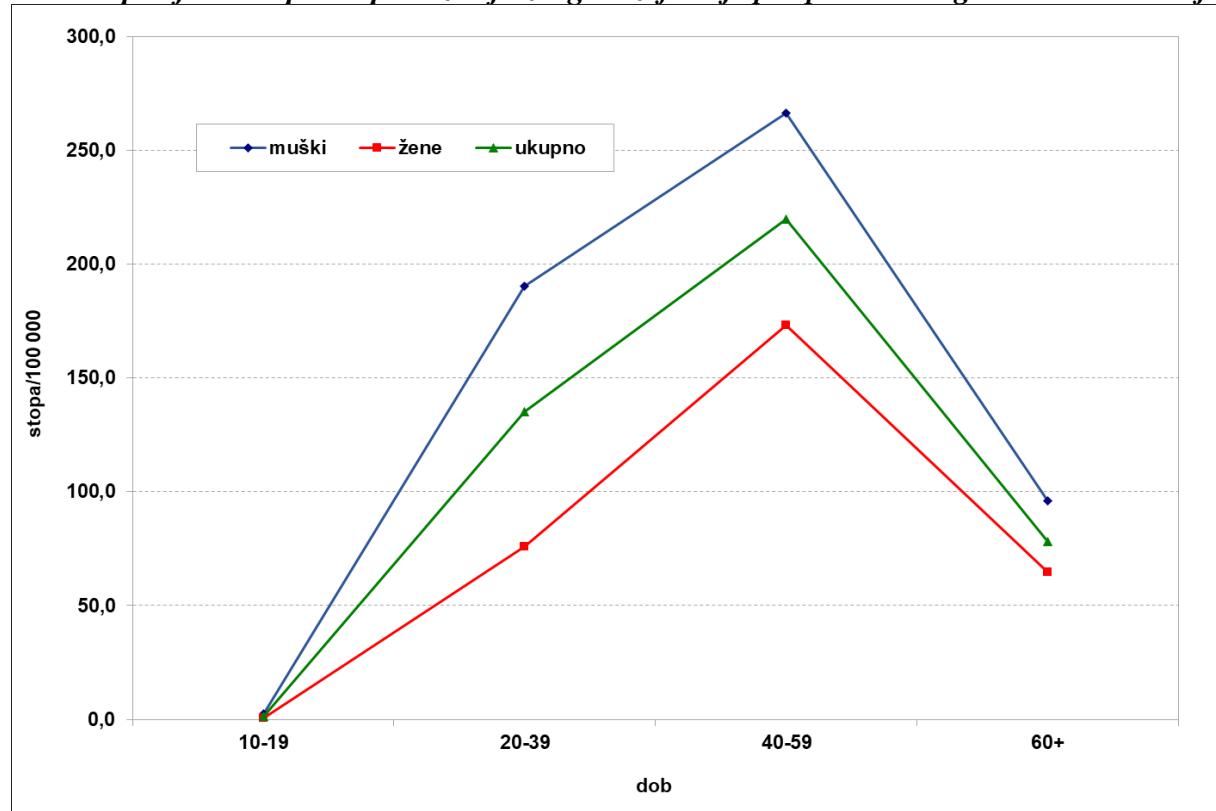
Slika 21

Stope hospitalizacija zbog shizofrenije po spolu u razdoblju 1995.-2020. godine u Hrvatskoj

Slika 22

Dobno-specifične stope hospitalizacija zbog shizofrenije po spolu 2020. godine u Hrvatskoj

Depresivni poremećaji (MKB šifra F32-F33)

Bolnički pobol zbog depresivnih poremećaja uključuje hospitalizacije zbog depresivnih epizoda (F32) i povratnog depresivnog poremećaja (F33). U razdoblju 1995.-2020. godine, do 2009. godine prisutan je uzlazni trend u bolničkom pobolu zbog depresivnih poremećaja sa znatnim porastom broja i stope hospitalizacija, ukupno i prema spolu. Od 2010. do 2015. godine stopa oscilira, a narednih godina u stalnom je padu. Znatan broj osoba s ovim poremećajima lijeći se u dnevnim bolnicama.

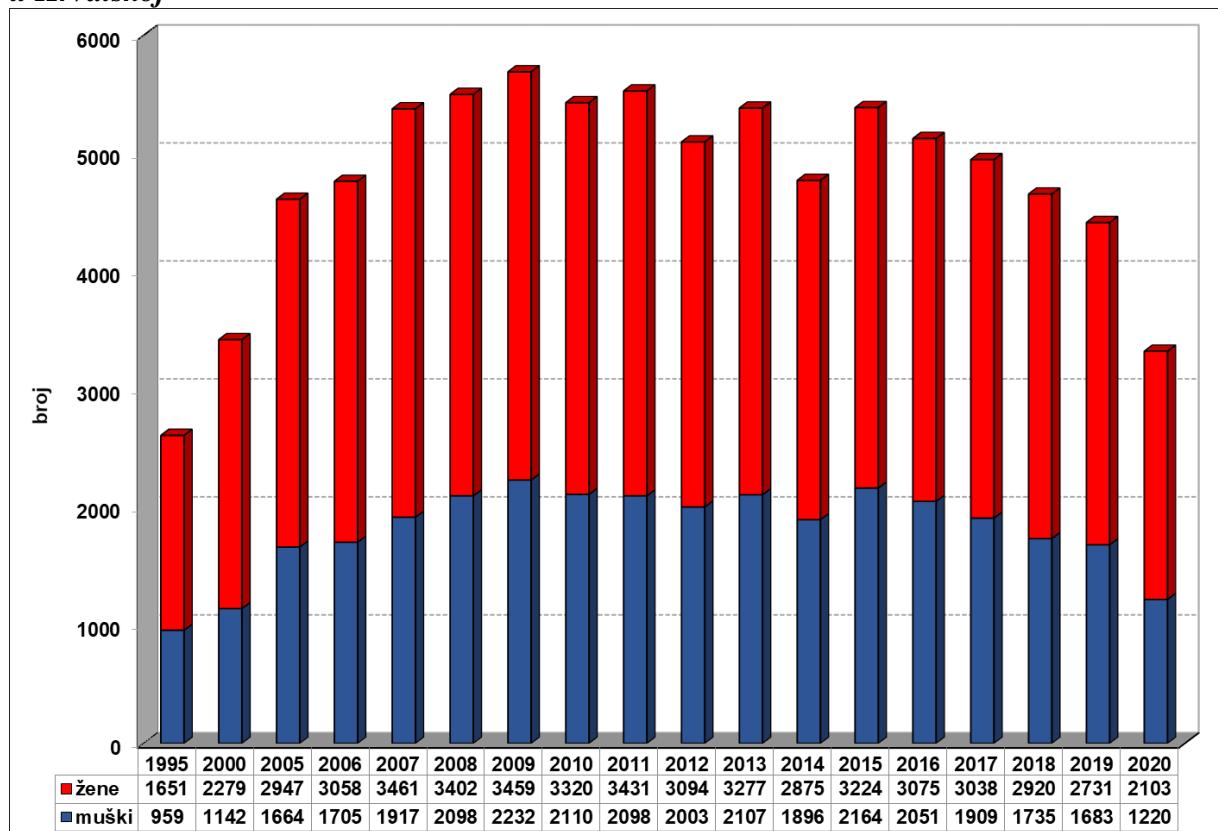
Ukupna stopa hospitalizacije 1995. godine iznosila je 54,6/100 000 (2610 hospitalizacija), 2000. godine 77,1 (3421 hospitalizacija), 2005. godine 103,9 (4611 hospitalizacija), 2010. godine 122,4 (5430 hospitalizacija), 2015. godine 128,2 (5388 hospitalizacija), dok je 2020. godine iznosila 82,1/100.000 (3323 hospitalizacija) (Slika 23, Slika 24).

Prosječno trajanje liječenja po hospitalizaciji iznosilo je 1995. godine 32,1 dana (ukupno 83 657 BOD), dok je 2020. godine iznosilo 22,0 dana (ukupno 72 997 BOD). Broj hospitalizacija žena bio je veći nego hospitalizacija muškaraca (odnos hospitalizacija Ž:M prosječno 1,7 : 1). Također, stopa hospitalizacija za svu dob ukupno i prema dobnim skupinama, veća je za žene nego za muškarce (Slika 24, Slika 25).

Stopa hospitalizacija najviša je za oba spola u dobi 40-59 godina, a 2020. godine iznosila je 160,3/100 000 (M 115,6; Ž 204,9). Za dob 10-19 godina ukupna stopa je iznosila 18,0, za dob 20-39 godina 39,1, a za dob 60 i više godina ukupna stopa iznosila je 93,2/100 000 (Slika 25).

Slika 23

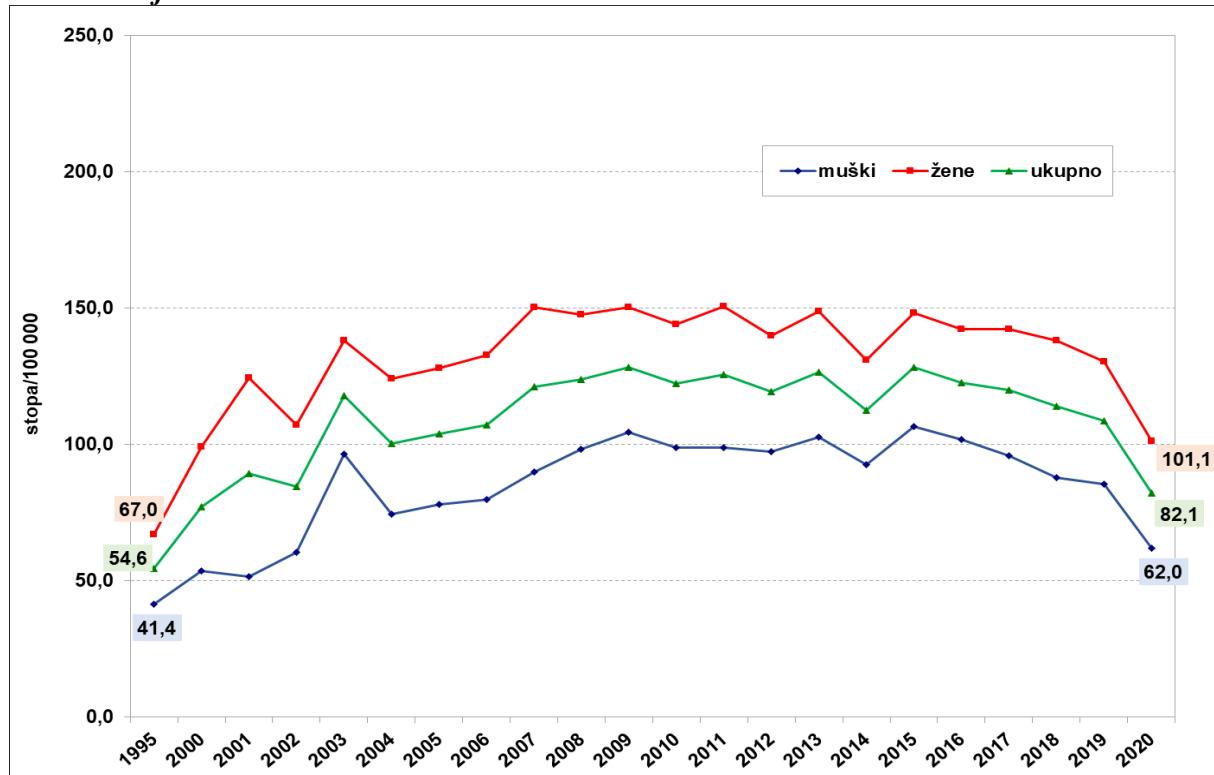
Broj hospitalizacija zbog depresivnih poremećaja po spolu u razdoblju 1995.- 2020. godine u Hrvatskoj

MENTALNI POREMEĆAJI U REPUBLICI HRVATSKOJ

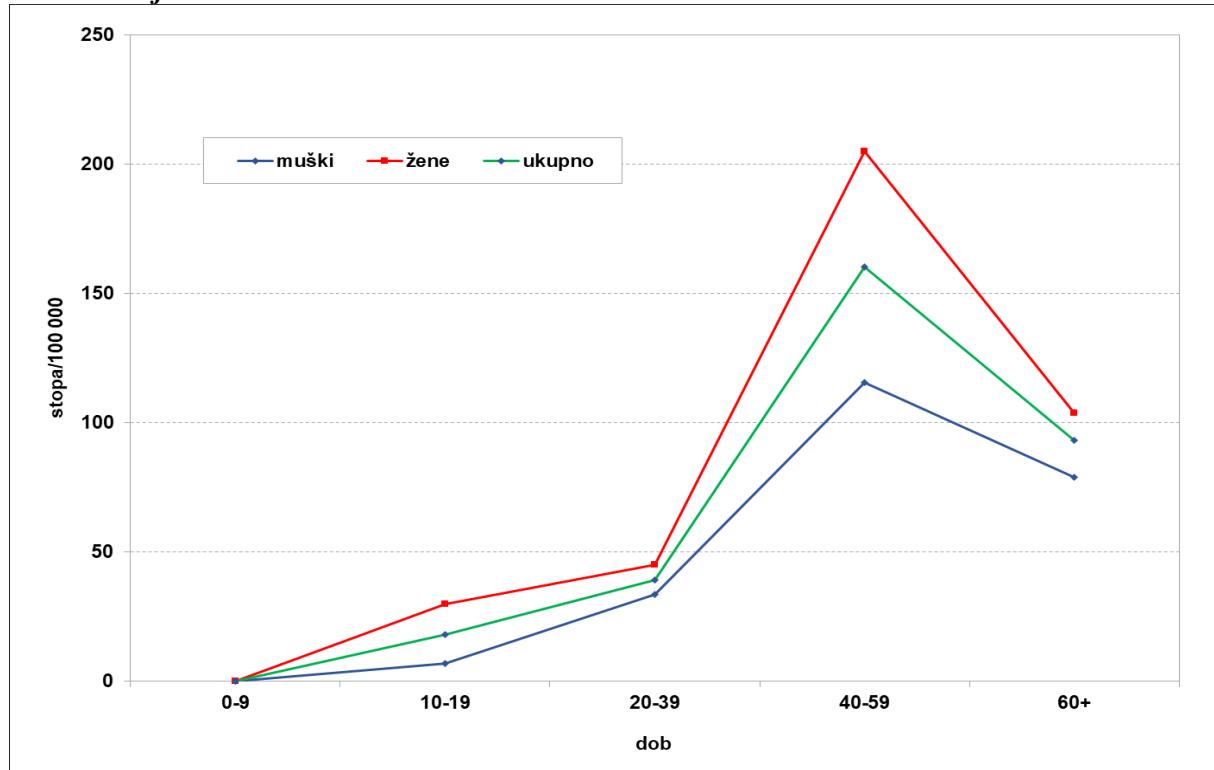
Slika 24

Stope hospitalizacija zbog depresivnih poremećaja po spolu u razdoblju 1995.- 2020. godine u Hrvatskoj

Slika 25

Dobno-specifične stope hospitalizacija zbog depresivnih poremećaja po spolu 2020. godine u Hrvatskoj

Reakcije na teški stres i poremećaji prilagodbe (MKB šifra F43)

Reakcije na teški stres i poremećaji prilagodbe, uključujući posttraumatski stresni poremećaj (PTSP) uvode se prema klasifikaciji MKB-10 kao nova dijagnostička kategorija 1995. godine, kada se registrira relativno mali broj hospitalizacija uz nisku stopu. Stopa raste do 1998. godine, nakon čega do 2004. godine kontinuirano pada, a od 2005. godine ponovo slijedi znatan porast stope te se 2007. godine bilježi najviša stopa. Od 2008. godine registrira se kontinuirani pad stope hospitalizacije. Znatan broj oboljelih posljednjih se godina lječi u dnevnim bolnicama.

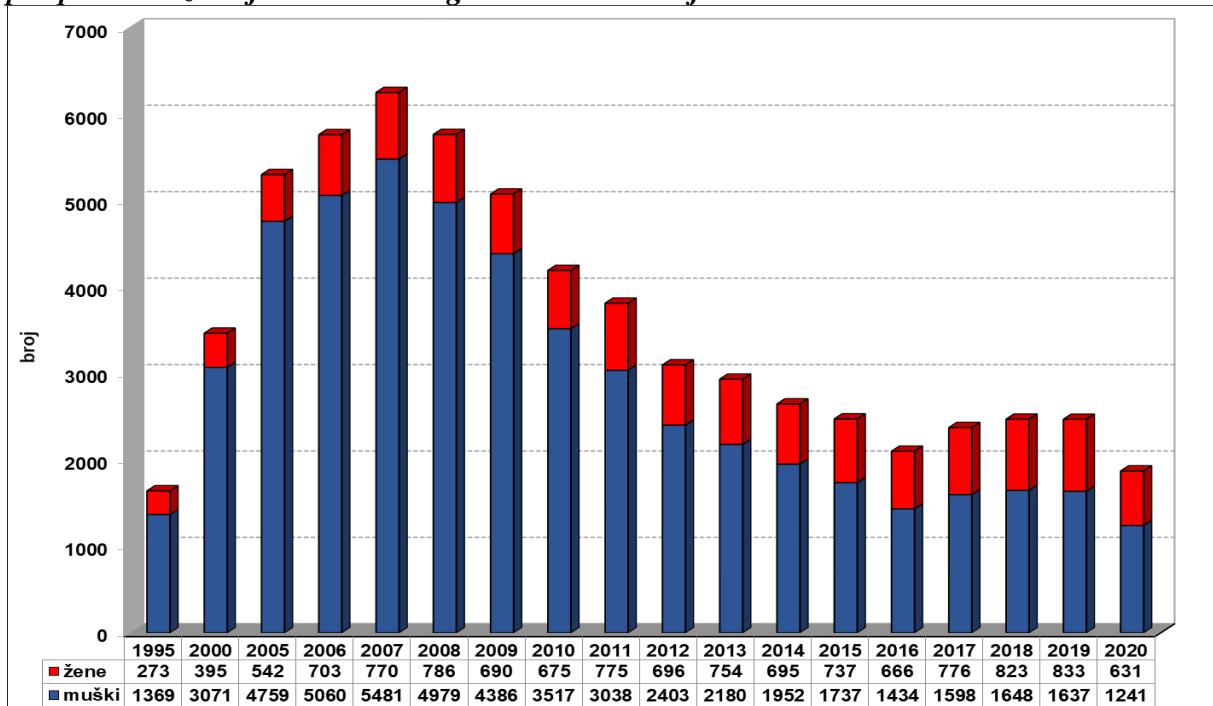
Ukupna stopa hospitalizacije 1995. godine iznosila je 34,3/100 000 (1642 hospitalizacija), 2000. godine bila je 78,1 (3466 hospitalizacija), 2005. godine 119,5 (5301 hospitalizacija), 2010. godine 94,5 (4192 hospitalizacija), 2015. godine 58,9 (2474 hospitalizacija), dok je 2020. godine iznosila 46,2/100 000 (1872 hospitalizacija). Bilježe se znatne razlike u trendovima kretanja hospitalizacija prema spolu. Dok je kod muškaraca, uz značajne oscilacije, prisutan izraziti porast stope hospitalizacije do 2007. godine, a nadalje znatan pad stope, kod žena se bilježi kontinuirani blaži rast stope (Slika 26, Slika 27).

Prosječno trajanje bolničkog liječenja 1995. godine iznosilo je 29,0 dana (47 633 BOD), dok je 2020. godine iznosilo 13,0 dana (24 318 BOD). Broj hospitalizacija muškaraca bio je godinama znatno veći nego žena (M:Ž 2005. g. 8,8:1). Posljednjih godina razlika u broju hospitalizacija muškaraca i žena znatno se smanjila te posljednjih pet godina odnos hospitalizacija muškaraca i žena prosječno iznosi 2:1. Stope hospitalizacija bile su znatno više za muškarce nego za žene (Slika 27, Slika 28).

Godine 2020., za dob 10-19 i 20-39 godina registrirane su više stope hospitalizacija za žene (M 14,6; Ž 27,3, odnosno M 39,1; Ž 49,9). Stopa hospitalizacije za muškarce znatno raste u dobi 40-59 godina (M 138,8; Ž 43,2). U toj je dobi i ukupna stopa najviša te je i najveća razlika stopa hospitalizacija za muškarce i žene. U dobi iznad 60 godina ukupna stopa iznosila je 28,6/100 000 (Slika 28).

Slika 26

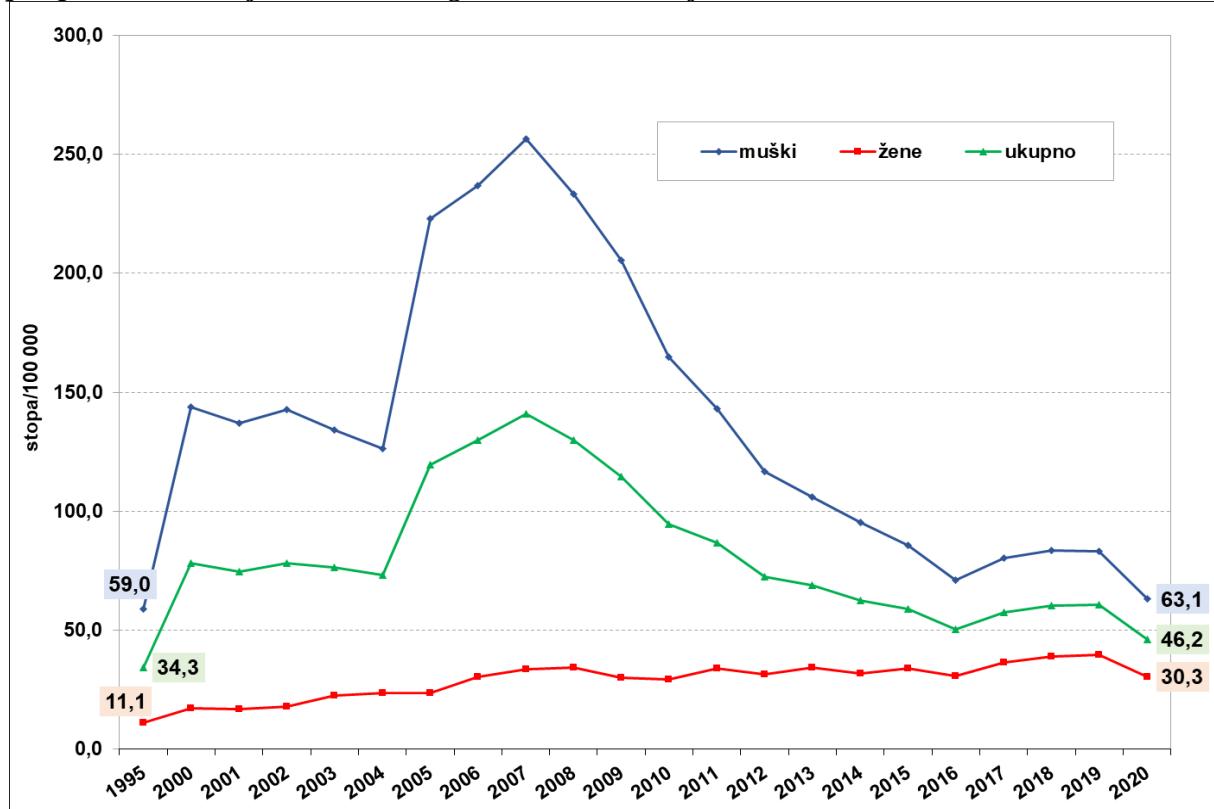
Broj hospitalizacija zbog reakcija na teški stres i poremećaja prilagodbe, uključujući PTSP po spolu u razdoblju 1995.-2020. godine u Hrvatskoj

MENTALNI POREMEĆAJI U REPUBLICI HRVATSKOJ

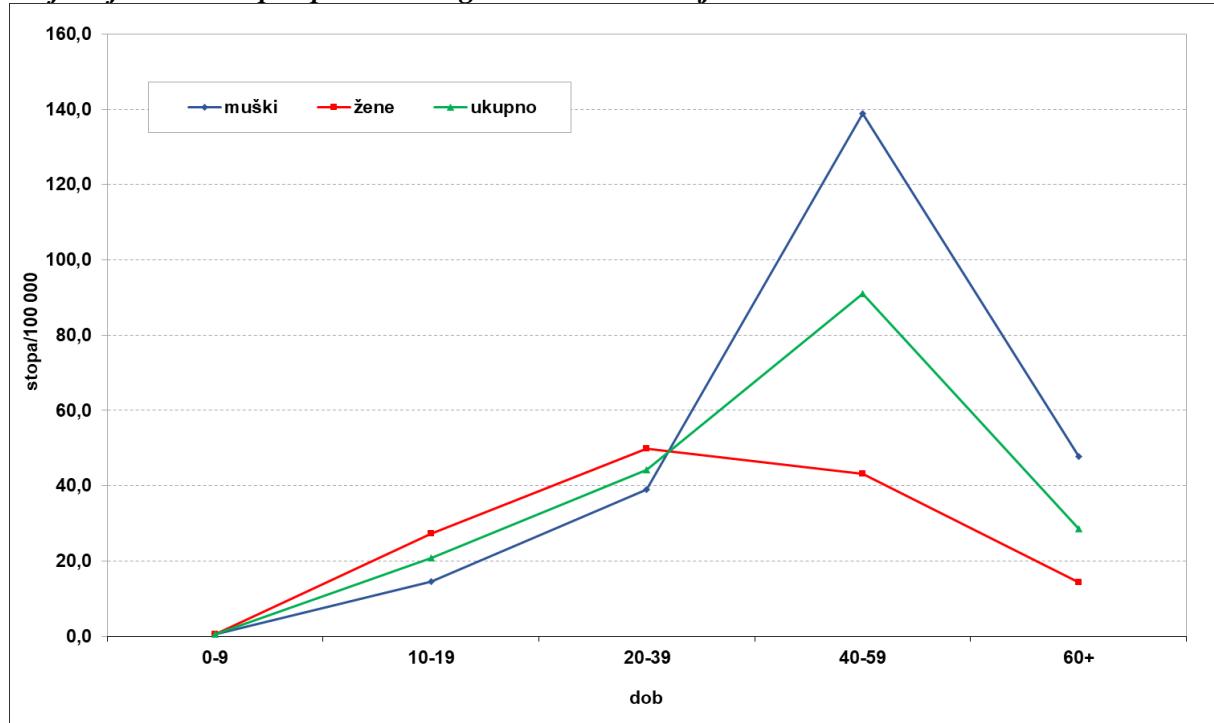
Slika 27

Stope hospitalizacija zbog reakcija na teški stres i poremećaja prilagodbe, uključujući PTSP po spolu u razdoblju 1995.-2020. godine u Hrvatskoj

Slika 28

Dobno-specifične stope hospitalizacija zbog reakcija na teški stres i poremećaja prilagodbe, uključujući PTSP po spolu 2020. godine u Hrvatskoj

Demencije

Alzheimerova bolest (MKB šifra G30) i delirij koji nije uzrokovani alkoholom ili ostalim psihoaktivnim tvarima (MKB šifra F05)

Dijagnoze označene zvjezdicom, prema pravilima SZO, ne registriraju se kao glavne dijagnoze već umjesto njih ekvivalentne dijagnoze označene križićem. To je slučaj s dijagnozama demencija kod Alzheimerove bolesti F00.-* (koje bi se trebale označiti šifrom G30.-+), kao i demencijama kod ostalih bolesti svrstanih drugamo F02.-* (koje bi se trebale označiti šifrom bolesti kod koje je demencija posljedica). Na taj se način iz rutinskog zdravstveno-statističkog praćenja gubi određeni broj demencija kod Alzheimerove bolesti. Osim toga jedan broj demencija kod Alzheimerove bolesti prikriven je glavnom dijagnozom delirija superponiranog na demenciju (F05.1, odnosno F05), a jedan se broj dijagnosticira kao nespecificirana demencija (F03) ili psihoorganski sindromi (F06 i F07).

Alzheimerova bolest se prema MKB-10 od 1995. godine uvodi kao zasebna dijagnostička kategorija što je vjerovatno razlog izrazito malom broju registriranih hospitalizacija. Ukupna stopa hospitalizacije 1995. godine iznosila je 0,8/100 000 (38 hospitalizacija), 2000. godine bila je 3,9 (174 hospitalizacije), 2005. godine 6,9 (307 hospitalizacija), 2010. godine 3,9 (174 hospitalizacija), 2015. godine 9,6 (404 hospitalizacije) dok je 2020. godine iznosila 6,3/100 000 (256 hospitalizacija) (Slika 29, Slika 30).

Prosječno trajanje bolničkog liječenja 1995. godine iznosilo je 54,0 dana (2051 BOD), dok je 2020. godine iznosilo 28,1 dana (7189 BOD).

Zbog delirija superponiranog na demenciju ukupna stopa hospitalizacije 1995. godine iznosila je 4,8/100 000 (229 hospitalizacija), 2000. godine bila je 10,3 (459 hospitalizacija), 2005. godine 11,0 (489 hospitalizacija), 2010. godine 14,4 (638 hospitalizacija), 2015. godine 12,9 (543 hospitalizacije), dok je 2020. godine iznosila 2,8/100 000 (112 hospitalizacija) (Slika 29, Slika 30).

Prosječno trajanje bolničkog liječenja 1995. godine iznosilo je 33,5 dana (7665 BOD), dok je 2020. godine iznosilo 10,7 dana (1196 BOD).

Vaskularna demencija (MKB šifra F01) i nespecificirana demencija (MKB šifra F03)

U promatranom razdoblju broj i stopa hospitalizacija zbog vaskularne demencije uz oscilacije pokazuje trend pada. Ukupna stopa hospitalizacije 1995. godine iznosila je 14,5/100 000 (696 hospitalizacija), 2000. godine bila je 6,0 (267 hospitalizacija), 2005. godine 9,3 (413 hospitalizacija), 2010. godine 7,8 (347 hospitalizacija), 2015. godine 9,7 (406 hospitalizacija), dok je 2020. godine iznosila 6,9/100 000 (281 hospitalizacija) (Slika 31, Slika 32).

Prosječno trajanje bolničkog liječenja 1995. godine iznosilo je 50,2 dana (34 933 BOD), dok je 2020. godine iznosilo 32,7 dana (9176 BOD).

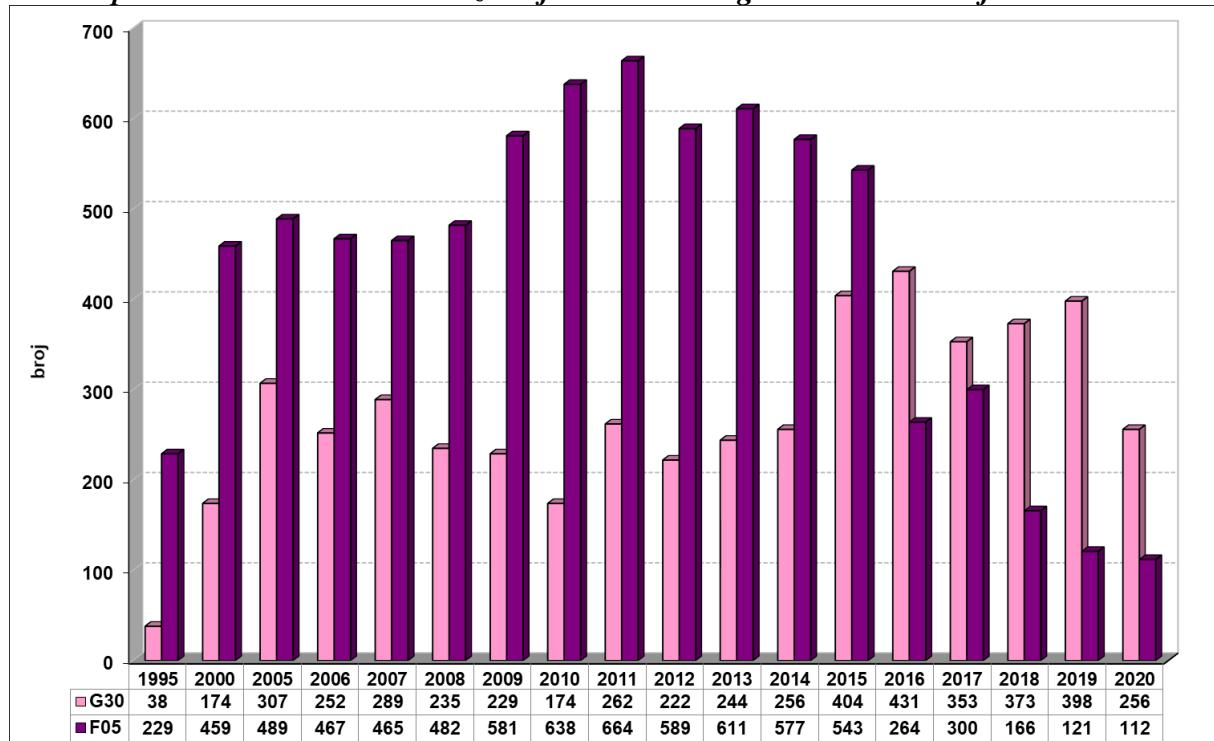
Zbog nespecificirane demencije stopa hospitalizacije iznosila je 1995. godine 12,3/100 000 (587 hospitalizacija), 2000. godine bila je 12,1 (538 hospitalizacija), 2005. godine 10,8 (481 hospitalizacija), 2010. godine 10,8 (480 hospitalizacija), 2015. godine 17,0 (715 hospitalizacija), dok je 2020. godine iznosila 12,7/100 000 (515 hospitalizacija) (Slika 31, Slika 32).

Prosječno trajanje bolničkog liječenja 1995. godine iznosilo je 43,1 dana (25 292 BOD), dok je 2020. godine iznosilo 26,2 dana (13 508 BOD).

MENTALNI POREMEĆAJI U REPUBLICI HRVATSKOJ

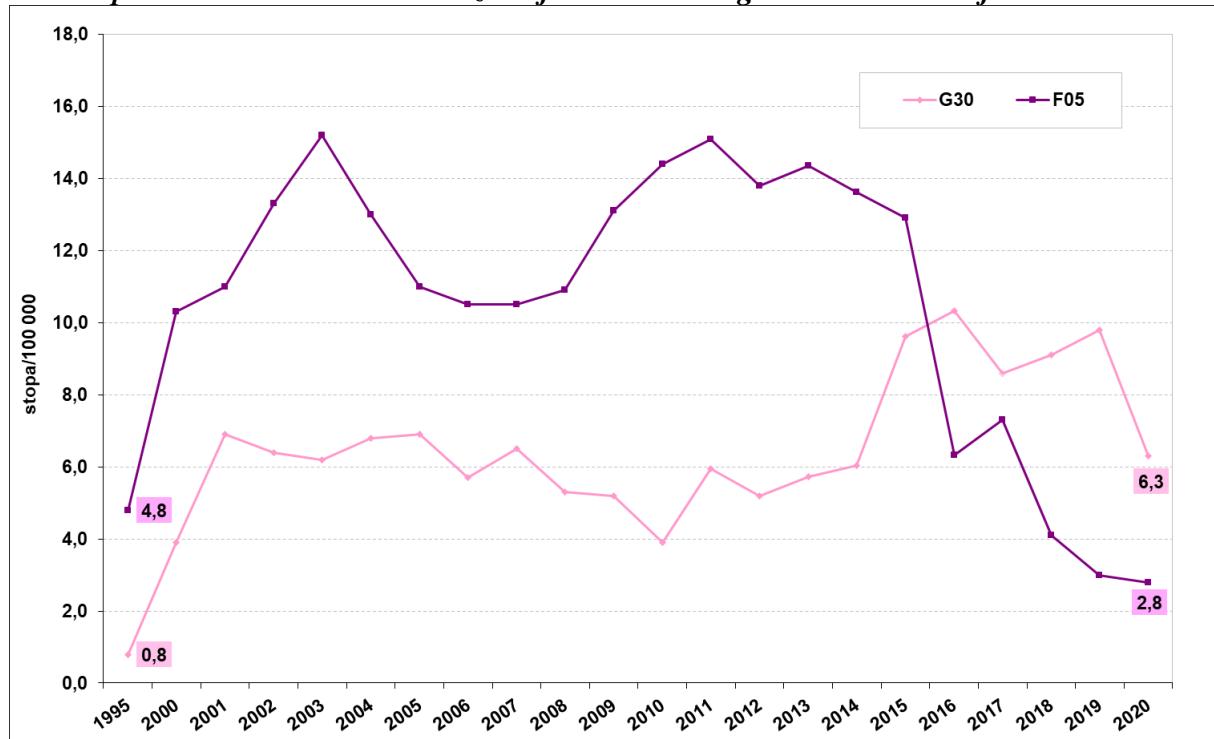
Slika 29

Broj hospitalizacija zbog Alzheimerove bolesti i delirija koji nije uzrokovana alkoholom ili ostalim psihotaktivnim tvarima u razdoblju 1995.-2020. godine u Hrvatskoj

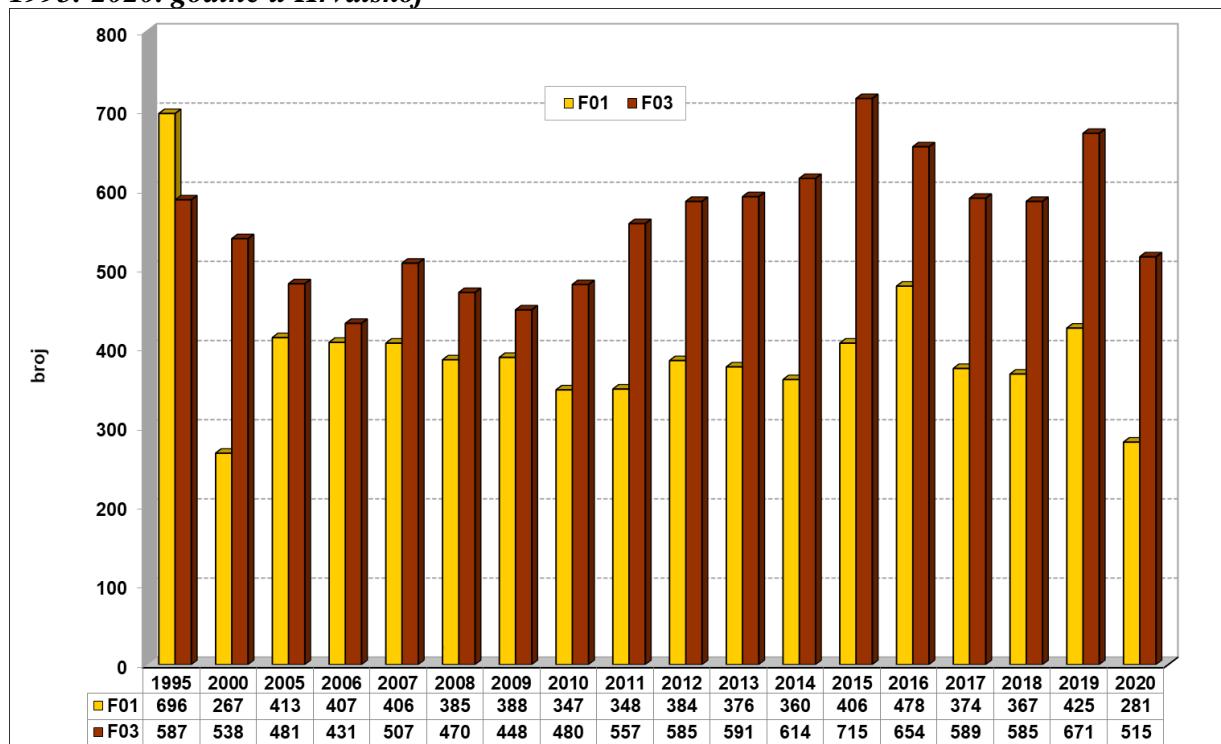
Slika 30

Stopa hospitalizacija zbog Alzheimerove bolesti i delirija koji nije uzrokovana alkoholom ili ostalim psihotaktivnim tvarima u razdoblju 1995.-2020. godine u Hrvatskoj

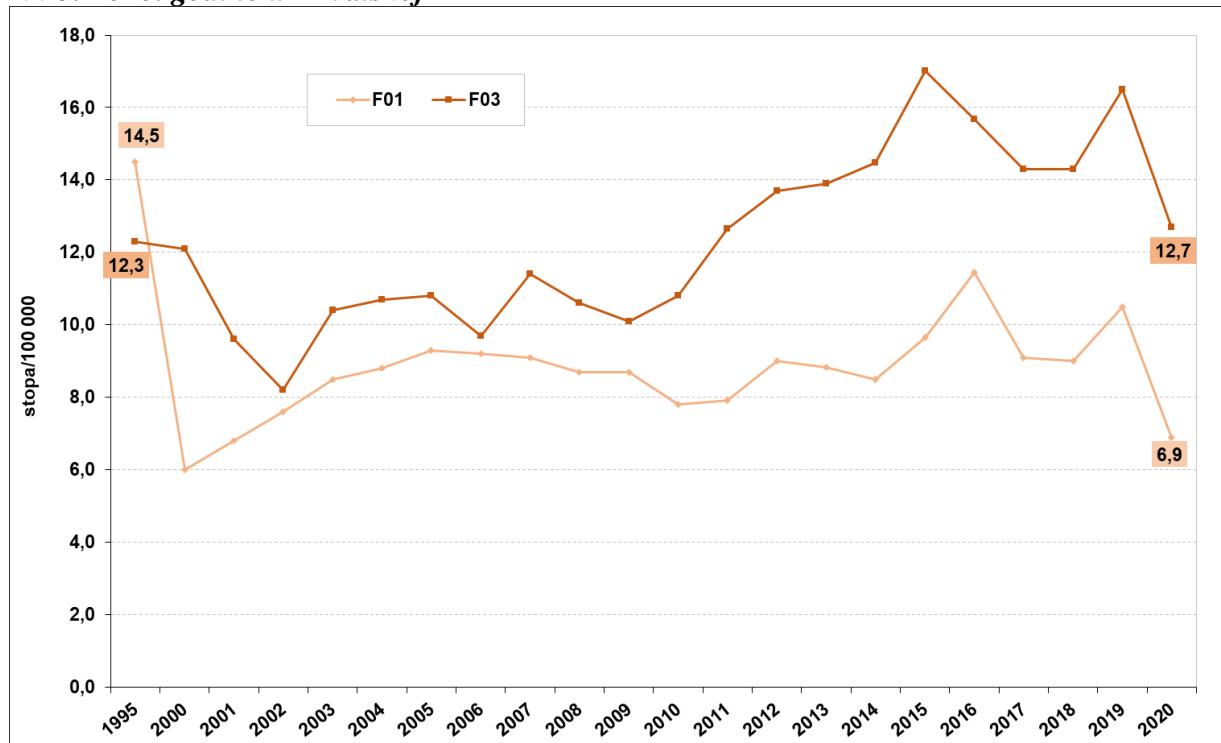
Slika 31

Broj hospitalizacija zbog vaskularne demencije i nespecificirane demencije u razdoblju 1995.-2020. godine u Hrvatskoj

Slika 32

Stope hospitalizacija zbog vaskularne demencije i nespecificirane demencije u razdoblju 1995.-2020. godine u Hrvatskoj

REGISTAR ZA PSIHOZE HRVATSKE

Hrvatski zavod za javno zdravstvo je, uočivši javnozdravstveno značenje mentalnih poremećaja, utemeljio Registar za psihoze Hrvatske koji je započeo radom cenzusom svih oboljelih osoba zatečenih 31. prosinca 1961. godine u psihijatrijskim bolnicama i psihijatrijskim odjelima u Hrvatskoj.

Registar za psihoze je državni registar, a predstavlja specijalni zdravstveno-statistički instrument za dugoročno praćenje oboljelih osoba te ima značajke populacijskog registra. Prate se podaci o osobama s prebivalištem u Republici Hrvatskoj koje bolju od Shizofrenije ili Shizoafektivnih poremećaja (MKB šifre F20.- i F25.-), a liječene su u stacionarnim zdravstvenim ustanovama. Izvor podataka je tzv. psihijatrijski obrazac (JZ-PSH obrazac) koji se popunjava za svaku osobu koja je bila hospitalizirana zbog mentalnog poremećaja prilikom otpusta iz bolnice (redovita prijava i dnevna bolnica) i na dan cenzusa 31. prosinca svake godine. Od 2017. godine JZ-PSH obrazac je u elektroničkoj formi i naziva se Prijava hospitalizacije zbog mentalnog poremećaja.

Za svaku pojedinu osobu može se pratiti tijek bolničkog liječenja prema ustanovi, trajanju hospitalizacije, osnovnoj i drugoj psihijatrijskoj dijagnozi, te somatskoj dijagnozi, uzroku smrti u slučaju smrti u bolnici ili izvršenog samoubojstva. Skupno se podatci analiziraju na razini osobe i slučaja prema odabranim obilježjima (dob, spol, županija rođenja, županija boravka, ustanova liječenja) u okviru pojedinih podskupina tzv. kontingenata (novooboljeli/prvi put primljeni, primljeni, otpušteni, ukupno hospitalizirani i zatečeni na dan cenzusa).

Zdravstveni pokazatelji za shizofreniju i shizoafektivne poremećaje

Prikazani su podatci Registra za psihoze u razdoblju 1962.-2020. godine, koji su analizirani na razini osobe i slučaja u okviru pojedinih podskupina tzv. kontingenata (Tablica 10, Slike 33-42).

Godine 1962. zabilježen je najveći broj po prvi put bolnički liječenih osoba s dijagnozom shizofrenije, od kojih je dio ranije bio hospitaliziran, ali nije bio registriran do osnutka Registra. U dalnjem razdoblju dobno-standardizirana stopa bolničke incidencije shizofrenije i shizoafektivnih poremećaja prosječno iznosi 0,23/1 000 stanovnika starijih od 15 godina. Kod muškaraca bilježe se nešto više stope incidencije nego kod žena. Prve hospitalizacije osoba s dijagnozom shizofrenije i shizoafektivnih poremećaja posljednjih godina se najviše registriraju u dobi 25-29 i 30-34 godina. U promatranom razdoblju (1962.-1964./2019.-2020.) bilježe se znatne promjene u dobno-standardiziranoj stopi prosječno primljenih (stopa 0,51/1,20; broj 1687/4151) i otpuštenih osoba (stopa 0,50/1,22; broj 1671/4226). Promjene su još izraženije na razini slučaja, u stopama prosječnih prijema (stopa 0,62/2,26; broj 2071/7681) i otpusta (stopa 0,60/2,27; broj 2006/7750). Znatan porast ukupno hospitaliziranih osoba, koje su učestalije i kraće hospitalizirane, vidljiv je i u porastu omjera broja prijema i otpusta prema broju primljenih i otpuštenih osoba. U razdoblju 1962.-1964. godine bolesnici s rotirajućim hospitalizacijama prosječno su godišnje proveli u bolnici 100,8 dana, a u razdoblju 2019.-2020. godine 52,3 dana. Promjene u trendovima bolničkog liječenja vidljive su i u znatnom smanjenju broja osoba liječenih tijekom cijele godine. Udio dana liječenja cjelogodišnje hospitaliziranih osoba u ukupnom broju dana liječenja smanjen je s 76,9% na 31,6%.

Posljednjih godina vidljiv je trend pada po prvi put primljenih/hospitaliziranih osoba, ukupno hospitaliziranih osoba te broja hospitalizacija. U razdoblju 2019.-2020. prosječno je godišnje hospitalizirano 5577 osoba, od kojih je prvi puta prosječno primljeno (bolnička incidencija) 493 osoba, a cjelogodišnje hospitaliziranih osoba prosječno je bilo 347. Procjenjena prevalencija shizofrenije i shizoafektivnih poremećaja iznosi 5,0/1000 stanovnika starijih od 15 godina.

MENTALNI POREMEĆAJI U REPUBLICI HRVATSKOJ

Tablica 10

Odarbani pokazatelji bolničkog liječenja osoba s dijagnozom shizofrenije ili shizoafektivnih poremećaja u Hrvatskoj po pojedinim godinama

KONTINGENTI	GODINA										
	1962	1970	1980	1990	1995	2000	2005	2010	2015	2020	
PRIMLJENI U BOLNICU											
▪ Broj prvi puta primljenih bolesnika	1472	893	970	1028	1008	997	893	683	579	423	
▪ Broj ukupno primljenih bolesnika	1650	2450	3726	4794	4365	5168	5315	4568	4090	3823	
▪ Broj prijema	2022	3187	5086	7154	7205	8453	8538	7703	7133	7211	
<i>Omjer broja prijema i primljenih bolesnika</i>	1,2	1,3	1,4	1,5	1,7	1,6	1,6	1,7	1,7	1,9	
ZATEČENI U BOLNICI (31.12)	2305	2821	2615	2494	2115	1972	1655	1726	1123	936	
BOLNIČKI LIJEČENI											
▪ Broj bolesnika	3698	4876	5757	6618	5396	6665	6440	5520	4822	5208	
▪ Broj hospitalizacija	4097	5589	7031	8682	7759	9347	9179	8331	8275	8355	
<i>Omjer broja bolesnika i broja hospitalizacija</i>	1,1	1,2	1,2	1,3	1,4	1,4	1,4	1,5	1,7	1,6	
▪ Broj dana bolničkog liječenja u '000	836	1013	930	926	804	723	648	602	432	373	
▪ Broj bolesnika bolnički liječenih tijekom cijele godine	1753	1910	1359	1225	810	874	609	575	361	332	
<i>Udio dana liječenja bolesnika bolnički liječenih cijele godine</i>	76,8	68,8	53,2	48,3	36,8	44,1	34,4	34,8	30,5	32,5	
OTPUŠTENI IZ BOLNICE											
▪ Broj bolesnika	1607	2491	3759	4858	4659	5305	5540	5543	4330	3978	
▪ Broj otpusta	1914	3095	4982	7117	7337	8399	8613	8133	7284	7405	
<i>Omjer broja otpusta i otpuštenih bolesnika</i>	1,2	1,2	1,3	1,5	1,6	1,6	1,5	1,5	1,7	1,9	

*stanje Registra na dan 6.7.2022.

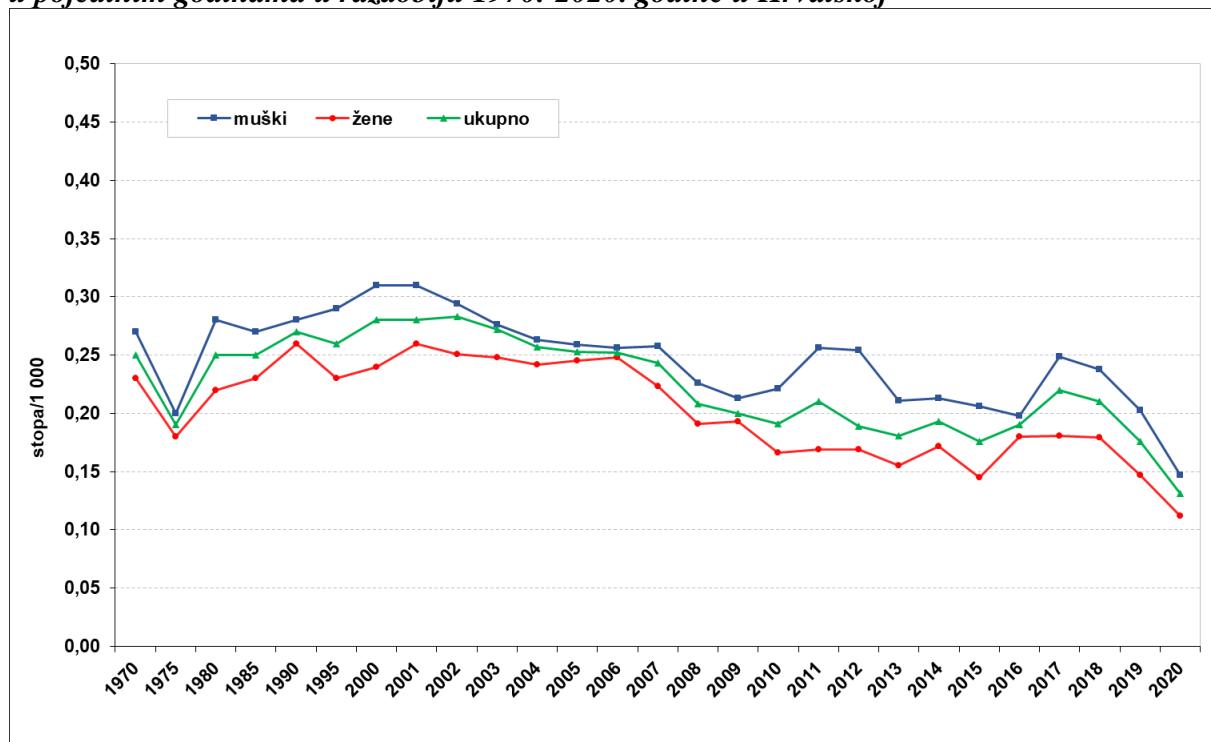
Metodološka pojašnjenja:

- Za posljednje godine obrade podatci Registra uvijek su nešto manji, jer se tek naknadno registriraju osobe koje su u tijeku dijagnostičkog procesa, kao i osobe koje su primljene predhodne, a otpuštene iduće godine koja još nije obrađena.
- Zbog kontinuiteta praćenja od 1995. godine (uvodenje MKB-10) uz osobe s dijagnozom shizofrenije registriraju se i osobe s dijagnozom shizoafektivnih poremećaja (prije shizoafektivna shizofrenija).
- U broj prijema, hospitalizacija i otpusta nisu uključeni premještaji, kao niti rehospitalizacije kod kojih je od otpusta do ponovnog prijema proteklo manje od 7 dana.
- Stope su standardizirane na stanovništvo Hrvatske starije od 15 godina prema popisu 1991. godine.
- U grafičkim prikazima na slikama 35-42 prikazane su prosječne dobno-standardizirane stope po trogodišnjim razdobljima, osim za 2019. i 2020. godinu (prosječna dobno-standardizirana stopa za dvogodišnje razdoblje).

MENTALNI POREMEĆAJI U REPUBLICI HRVATSKOJ

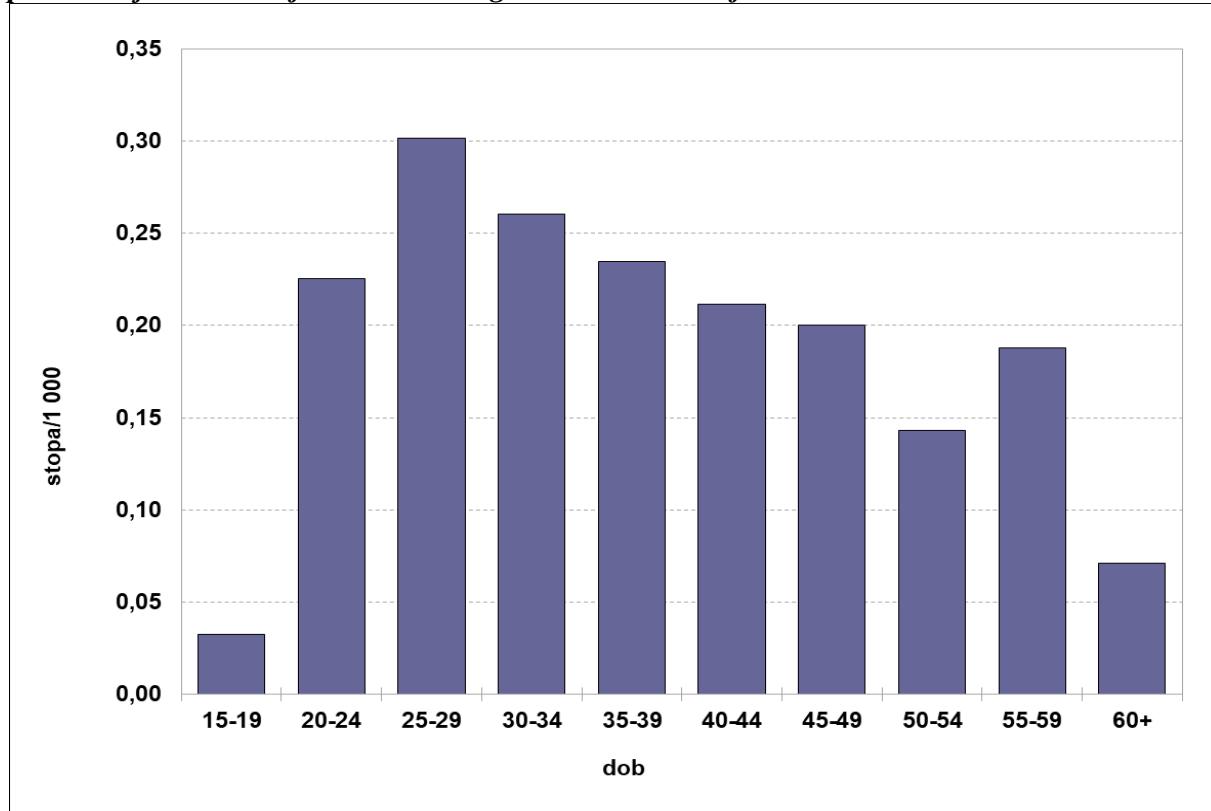
Slika 33

Dobno-standardizirane stope bolničke incidencije shizofrenije i shizoafektivnih poremećaja u pojedinim godinama u razdoblju 1970.-2020. godine u Hrvatskoj

Slika 34

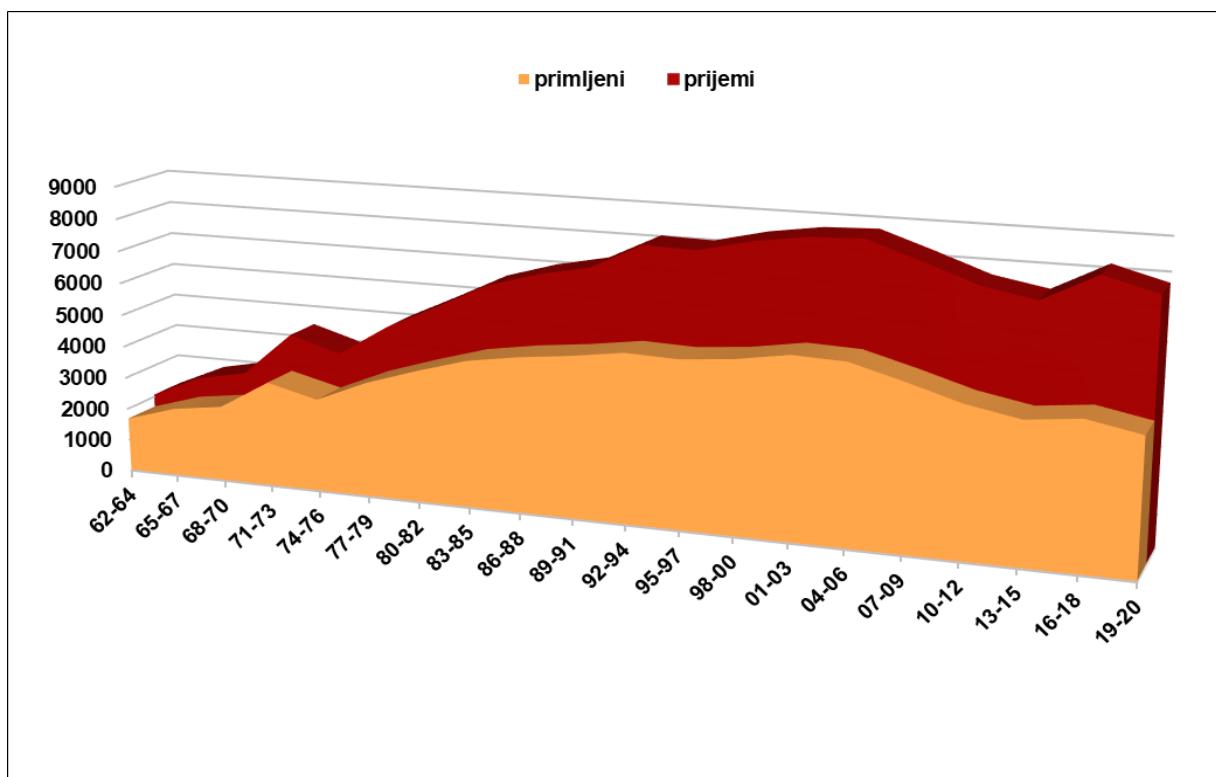
Prosječne dobno-specifične stope bolničke incidencije shizofrenije i shizoafektivnih poremećaja u razdoblju 2018.-2020. godine u Hrvatskoj

MENTALNI POREMEĆAJI U REPUBLICI HRVATSKOJ

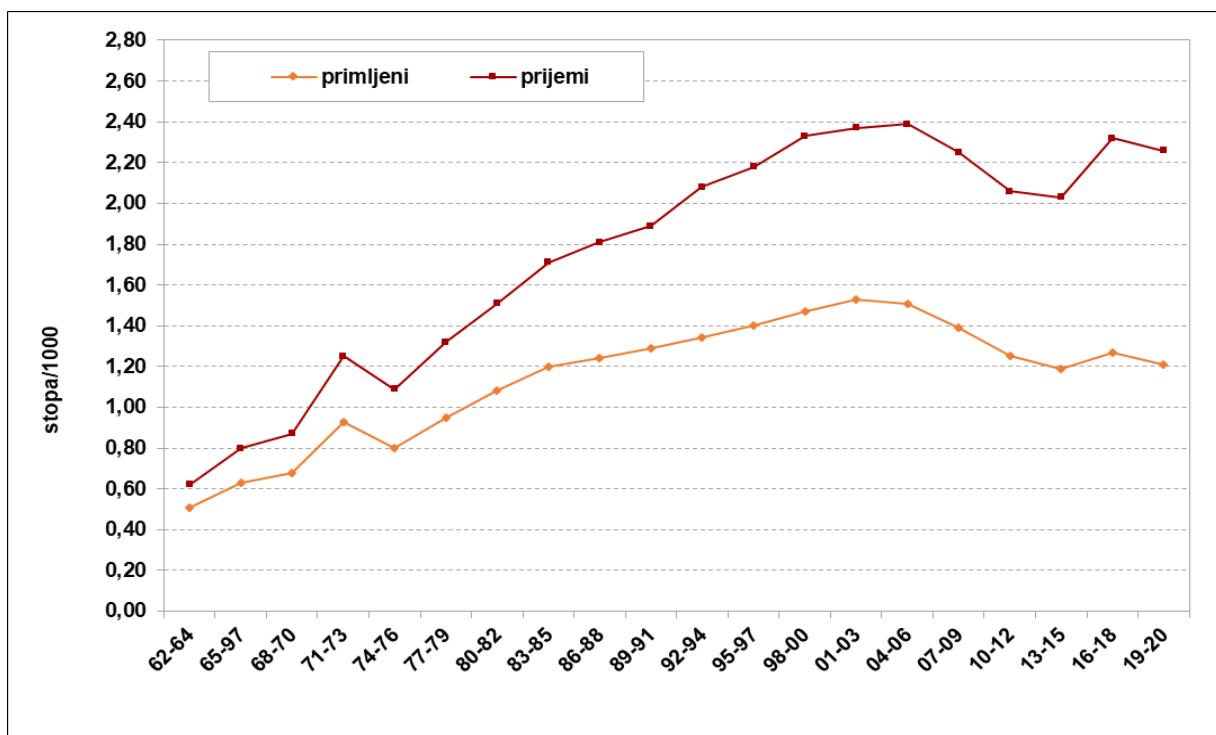
Slika 35

Prosječan broj prijema i primljenih osoba s dijagnozom shizofrenije ili shizoafektivnih poremećaja u stacionarne ustanove Hrvatske od 1962.-2020. g. po trogodišnjim razdobljima

Slika 36

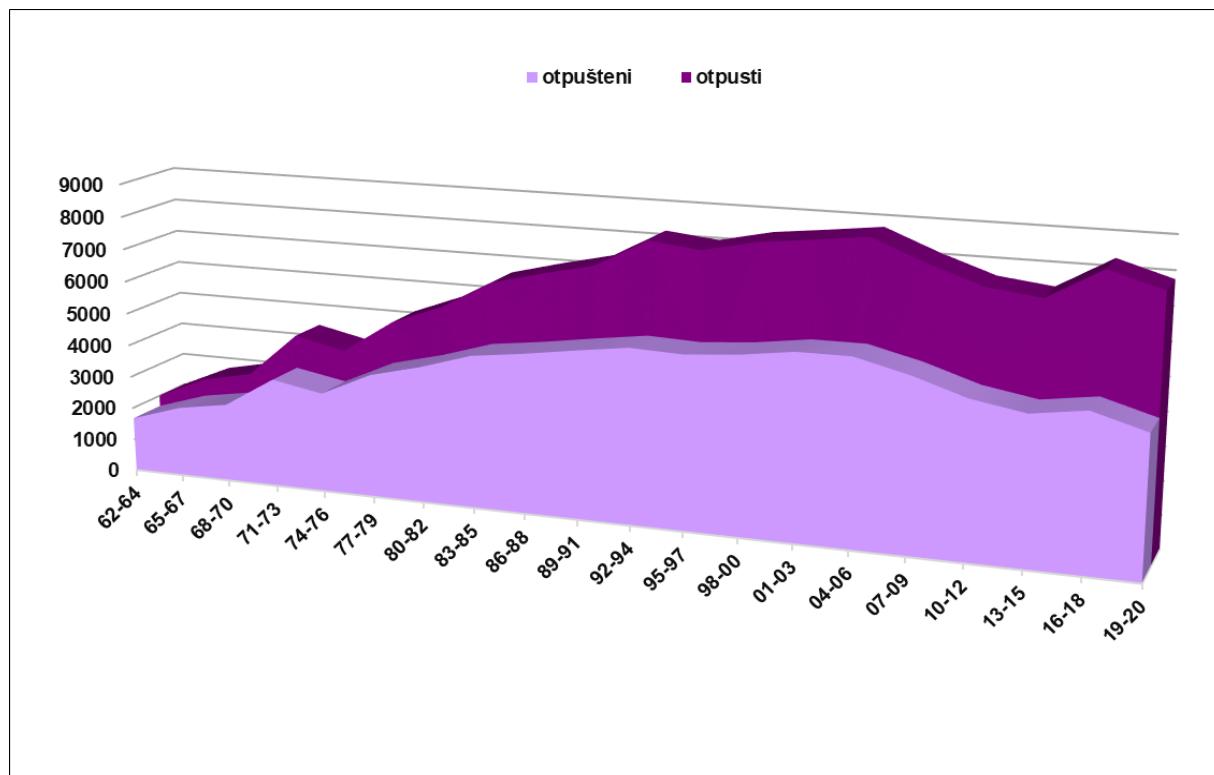
Prosječne dobno-standardizirane stope prijema i primljenih osoba s dijagnozom shizofrenije ili shizoafektivnih poremećaja u stacionarne ustanove Hrvatske od 1962.-2020. godine po trogodišnjim razdobljima

MENTALNI POREMEĆAJI U REPUBLICI HRVATSKOJ

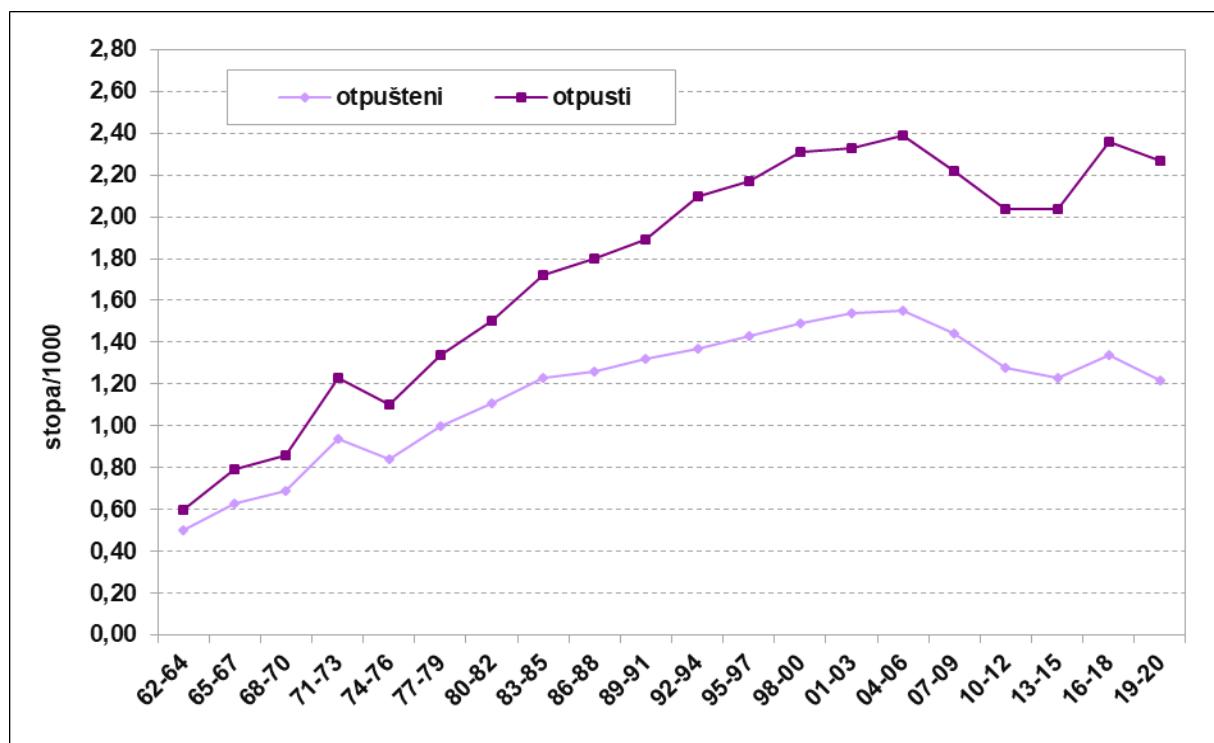
Slika 37

Prosječan broj otpusta i otpuštenih osoba s dijagnozom shizofrenije ili shizoafektivnih poremećaja iz stacionarnih ustanova Hrvatske od 1962.-2020.g po trogodišnjim razdobljima

Slika 38

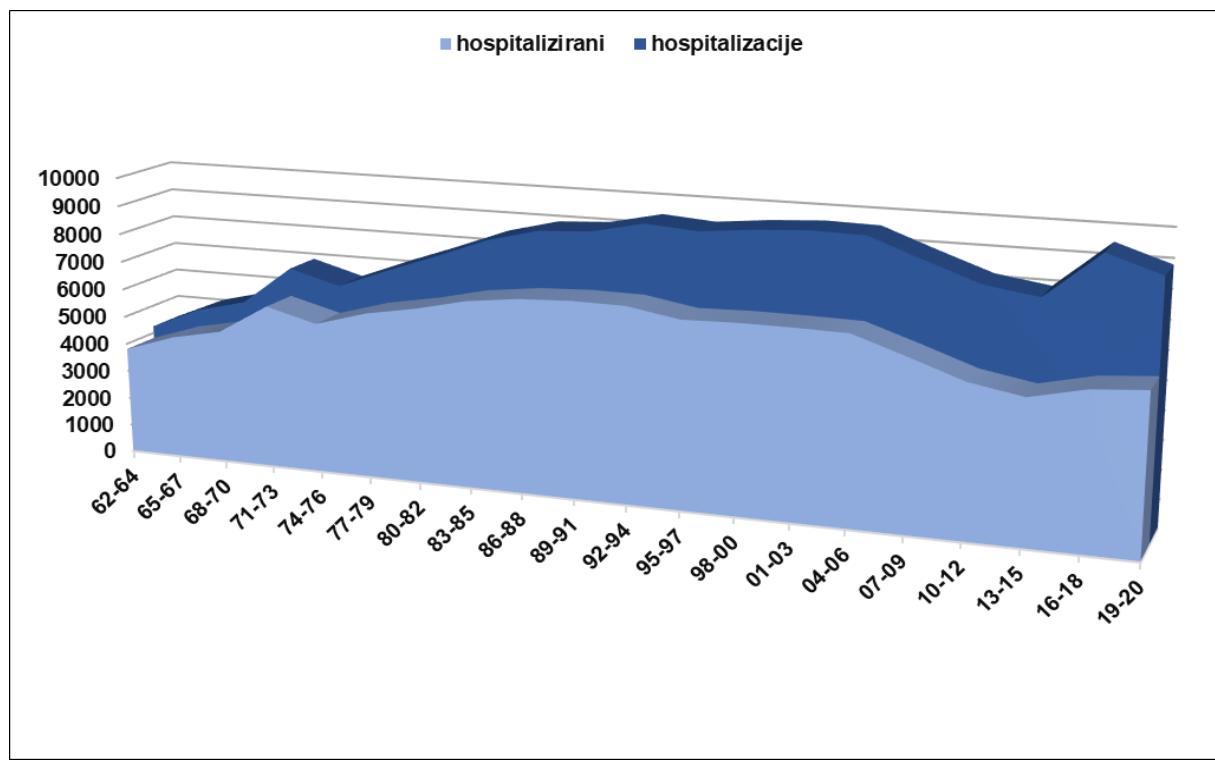
Prosječne dobno-standardizirane stope otpusta i otpuštenih osoba s dijagnozom shizofrenije ili shizoafektivnih poremećaja iz stacionarnih ustanova Hrvatske od 1962.-2020. godine po trogodišnjim razdobljima

MENTALNI POREMEĆAJI U REPUBLICI HRVATSKOJ

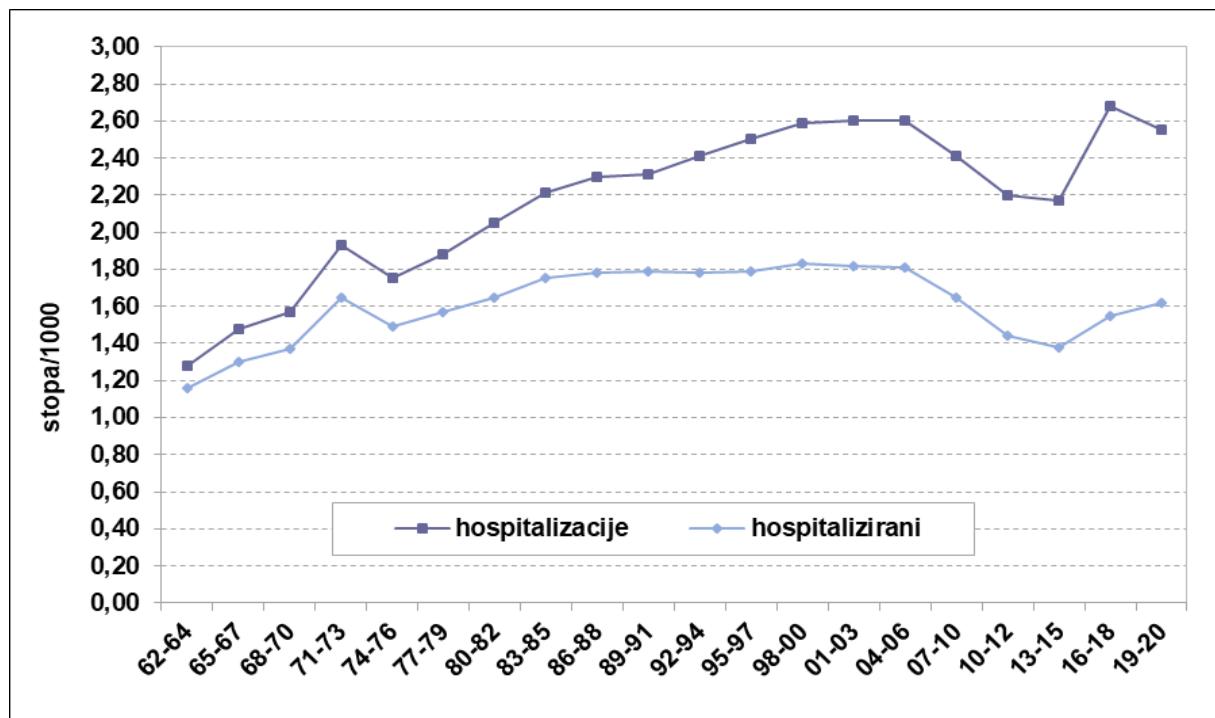
Slika 39

Prosječan broj hospitalizacija i hospitaliziranih osoba s dijagnozom shizofrenije ili shizoafektivnih poremećaja u stacionarnim ustanovama Hrvatske od 1962.-2020. godine po trogodišnjim razdobljima

Slika 40

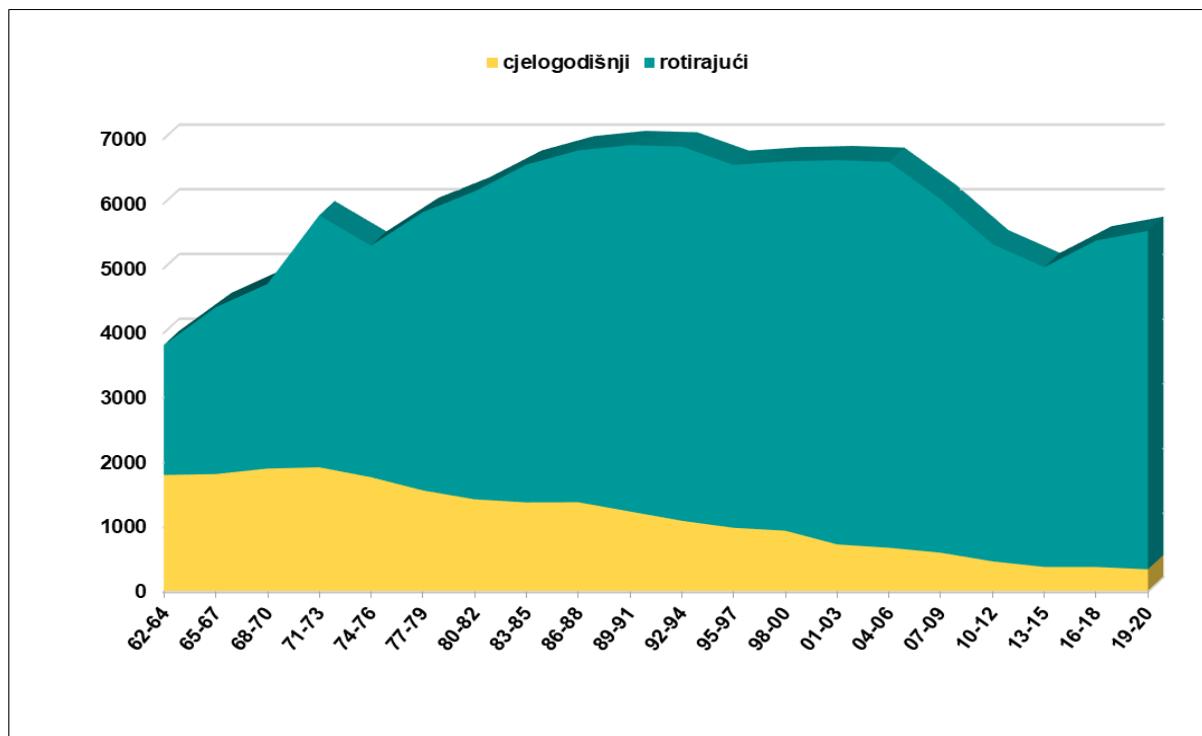
Prosječne dobno-standardizirane stope hospitalizacija i hospitaliziranih osoba s dijagnozom shizofrenije ili shizoafektivnih poremećaja u stacionarnim ustanovama Hrvatske od 1962.-2020. godine po trogodišnjim razdobljima

MENTALNI POREMEĆAJI U REPUBLICI HRVATSKOJ

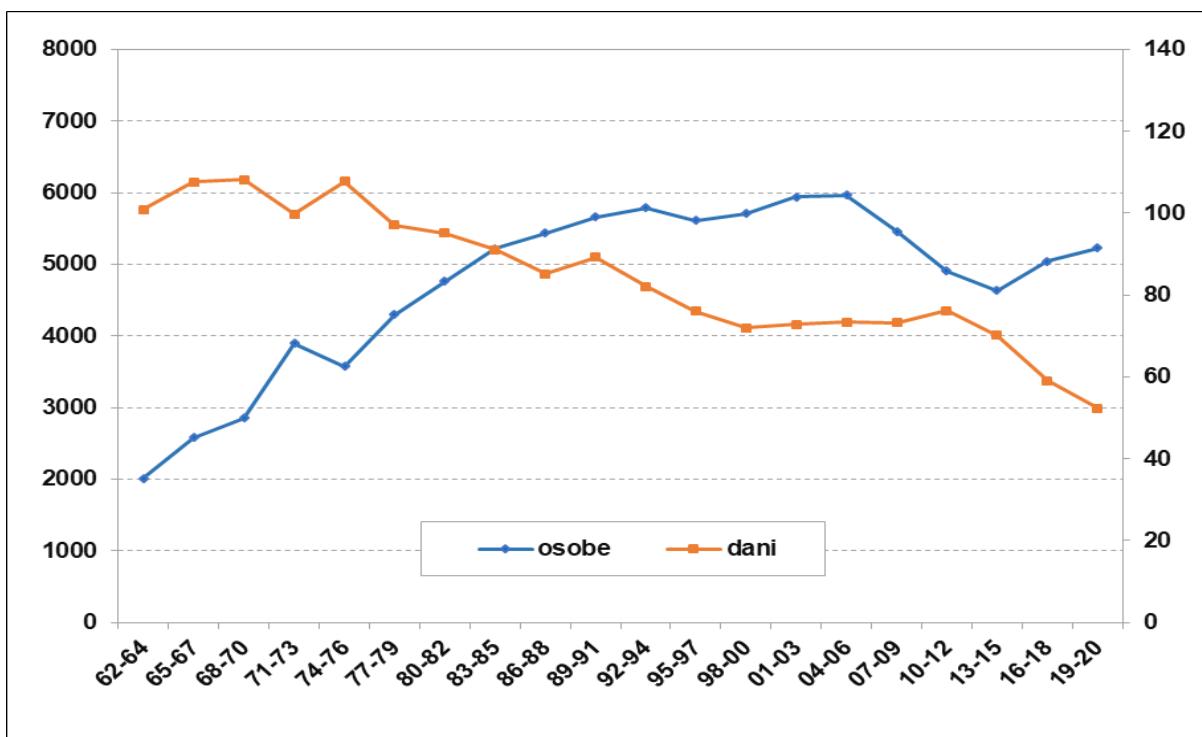
Slika 41

Prosječan broj osoba s dijagnozom shizofrenije ili shizoafektivnih poremećaja hospitaliziranih tijekom cijele godine i osoba s rotirajućim hospitalizacijama u stacionarnim ustanovama Hrvatske od 1962.-2020. godine po trogodišnjim razdobljima

Slika 42

Prosječno godišnje ukupno trajanje hospitalizacija osoba s dijagnozom shizofrenije ili shizoafektivnih poremećaja s rotirajućim hospitalizacijama u stacionarnim ustanovama Hrvatske od 1962.-2020. godine po trogodišnjim razdobljima

ODABRANI POKAZATELJI RADA PSIHIJATRIJSKE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE U HRVATSKOJ

Podatci su prikazani za razdoblje od 1997. do 2020. godine. Broj psihijatara i neuropsihijatara koji se bave psihijatrijskom djelatnošću prikazani su prema Nacionalnom registru pružatelja zdravstvene zaštite. Podatci o kapacitetima psihijatrijske stacionarne zaštite prikazani su na temelju godišnjih izvještaja o radu bolnica.

Broj specijalista psihijatrije koji rade u psihijatrijskoj djelatnosti znatno je porastao od 1997. godine, kad ih je bilo 244, na 551 u 2020. godini. Ukupan broj liječnika specijalista koji se bave psihijatrijskom zaštitom nešto je i veći (556), zbog nekoliko neuropsihijatara koji rade u psihijatrijskoj djelatnosti. Ukupan broj specijalista u odnosu na broj stanovnika porastao je za 90,3% (Tablica 11).

Kapaciteti psihijatrijske stacionarne zdravstvene zaštite prikazani su brojem postelja i doktora medicine koji rade na psihijatrijskim odjelima općih i kliničkih bolnica, te u psihijatrijskim bolnicama. Godine 2020. bilo je 360 psihijatrijskih postelja u općim bolnicama, 987 u kliničkim bolničkim centrima i kliničkim bolnicama i 2401 u psihijatrijskim bolnicama. Ukupan broj psihijatrijskih postelja u razdoblju 1997.-2020. godine smanjio se za 20,6%, dok se broj postelja na 100 000 stanovnika smanjio za 6,2%. U općim bolnicama došlo je do najvećeg pada broja psihijatrijskih postelja (42,6%), kao i broja postelja na 100 000 stanovnika (32,1%) (Tablica 12).

Ukupan broj doktora medicine koji rade na psihijatrijskim odjelima i u psihijatrijskim bolnicama 1997. godine iznosio je 361, a do 2020. godine narastao je na 533. U isto vrijeme prosječni broj postelja po jednom doktoru smanjio se s 13,1 na 7,0. Broj doktora medicine iskazanih prema broju kreveta najpovoljniji je na općim bolnicama (2,8 postelja po doktoru) dok je u psihijatrijskim bolnicama daleko nepovoljniji (17,8 postelja po doktoru 2020. godine) (Tablica 12). Na porast broja postelja, doktora i broja postelja po jednom doktoru u KBC-ima i kliničkim bolnicama u podatcima od 2015. i 2020. godine utjecala je promjena statusa PB Vrapče koja od 2011. g. ima status Klinike.

U promatranom razdoblju došlo je do znatnog pada prosječnog trajanja bolničkog liječenja, a najviše je bilo izraženo u općim bolnicama (48,9%). U općim bolnicama prosječno trajanje liječenja po hospitalizaciji bilo je i najkraće te je 2020. godine iznosilo 8,9 dana. Godišnja zauzetost, odnosno iskorištenost psihijatrijskih bolničkih kapaciteta pokazuje pad. U 2020. godini godišnja zauzetost psihijatrijskih postelja iznosila je u općim bolnicama 188 dana po postelji, u kliničkim bolničkim centrima i kliničkim bolnicama 246 dana, a u specijalnim psihijatrijskim bolnicama 283 dana. Iskorištenost postelja bila je 51,4%, 67,4% i 77,5% (Tablica 13).

Tablica 11

Broj psihijatara i neuropsihijatara koji rade u psihijatrijskoj djelatnosti u Hrvatskoj po pojedinim godinama u razdoblju 1997.-2020. godine

GODINA	BROJ			Broj specijalista/ 100 000 stanovnika
	PSIHIJATRI	NEUROPSIHIJATRI	UKUPNO	
1997.	244	101	345	7,2
2000.	284	93	377	8,5
2005.	380	75	455	10,3
2010.	487	37	524	11,8
2015.	529	17	546	13,0
2020.	551	5	556	13,7

MENTALNI POREMEĆAJI U REPUBLICI HRVATSKOJ

Tablica 12

Broj postelja i doktora medicine na psihijatrijskim odjelima i u psihijatrijskim bolnicama u Hrvatskoj u razdoblju 1997.-2020. godine po pojedinim godinama

		<i>OPĆE BOLNICE</i>	<i>KBC, KLINIČKE BOLNICE, KLINIKE</i>	<i>SPECIJALNE BOLNICE</i>	<i>UKUPNO</i>
1997	Broj postelja	627	515	3.581	4.723
	<i>Broj postelja/ 100 000 stanovnika</i>	13,1	10,8	74,8	98,7
	Broj doktora	84	134	143	361
	<i>Broj postelja po jednom doktoru</i>	7,5	3,8	25,0	13,1
2000	Broj postelja	501	522	3.542	4.565
	<i>Broj postelja/ 100 000 stanovnika</i>	11,3	11,8	79,8	102,9
	Broj doktora	84	129	142	355
	<i>Broj postelja po jednom doktoru</i>	6,0	4,1	24,9	12,9
2005	Broj postelja	422	431	3.343	4.196
	<i>Broj postelja/ 100 000 stanovnika</i>	9,5	9,7	75,3	94,6
	Broj doktora	95	130	144	369
	<i>Broj postelja po jednom doktoru</i>	4,4	3,3	23,2	11,4
2010	Broj postelja	432	442	3.414	4.288
	<i>Broj postelja/ 100 000 stanovnika</i>	9,7	10,0	76,9	96,6
	Broj doktora	115	136	183	434
	<i>Broj postelja po jednom doktoru</i>	3,8	3,3	18,7	9,9
2015	Broj postelja	362	1.166	2.431	3.959
	<i>Broj postelja/ 100 000 stanovnika</i>	8,6	27,7	57,8	94,2
	Broj doktora	124	206	146	476
	<i>Broj postelja po jednom doktoru</i>	2,9	5,7	16,6	8,3
2020	Broj postelja	360	987	2401	3748
	<i>Broj postelja/ 100 000 stanovnika</i>	8,9	24,4	59,3	92,6
	Broj doktora	127	271	135	533
	<i>Broj postelja po jednom doktoru</i>	2,8	3,6	17,8	7,0

Tablica 13

Iskorištenost psihijatrijskih bolničkih kapaciteta u Hrvatskoj u razdoblju 1997.-2020. godine po pojedinim godinama

		<i>OPĆE BOLNICE</i>	<i>KBC, KLINIČKE BOLNICE</i>	<i>SPECIJALNE BOLNICE</i>
1997	<i>Prosječna dužina liječenja</i>	17,4	21,1	71,7
	Godišnja zauzetost postelja	359,2	456,9	374,7
	<i>% iskorištenosti postelja</i>	98,4	125,2	102,7
2000	<i>Prosječna dužina liječenja</i>	15,5	20,2	66,1
	Godišnja zauzetost postelja	357,4	370,4	320,9
	<i>% iskorištenosti postelja</i>	97,9	101,5	87,9
2005	<i>Prosječna dužina liječenja</i>	12,3	15,2	52,5
	Godišnja zauzetost postelja	356	354	333
	<i>% iskorištenosti postelja</i>	97,4	97,1	91,1
2010	<i>Prosječna dužina liječenja</i>	12,6	16,8	46,9
	Godišnja zauzetost postelja	339	332	302
	<i>% iskorištenosti postelja</i>	92,9	91,0	82,7
2015	<i>Prosječna dužina liječenja</i>	10,4	17,2	51,3
	Godišnja zauzetost postelja	327	333	320
	<i>% iskorištenosti postelja</i>	89,6	91,2	87,7
2020	<i>Prosječna dužina liječenja</i>	8,9	14,3	58,4
	Godišnja zauzetost postelja	188	246	283
	<i>% iskorištenosti postelja</i>	51,4	67,4	77,5

Metodološko pojašnjenje: PB Vrapče od 2011. godine dobiva status klinike i mijenja naziv u Klinika za psihijatriju Vrapče te se u podatcima za 2015. i 2020. godinu prikazuje u skupini podataka za KBC-ove i kliničke bolnice.

REGISTAR IZVRŠENIH SAMOUBOJSTAVA HRVATSKE

Registrar izvršenih samoubojstava, državni je registar, osnovan 1986. godine u Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo. Ima značajke populacijskog registra. U njemu se evidentiraju podatci o osobama s prebivalištem u Republici Hrvatskoj koje su izvršile samoubojstvo. Izvor podataka je Potvrda o smrti/Izvješće o uzroku smrti. Podatci se prikazuju skupno te se rutinski analiziraju prema dobi, spolu, županiji boravka, načinu izvršenja, a moguće su i specifične analize prema županiji rođenja, danu i mjesecu izvršenja, eventualnoj psihijatrijskoj ili somatskoj dijagnozi.

Metodološka pojašnjenja:

Izvršena samoubojstva prikazuju se prema MKB-10 šiframa vanjskih uzroka namjernog samoozljeđivanja i posljedica namjernog samoozljeđivanja (šifre X60-X84, Y87.0). Prikazani su trendovi smrtnosti zbog samoubojstava u razdoblju od 1985. do 2020. godine. Podatci za 1985. godinu dopunjeni su podatcima rutinske mortalitetne statistike. Za prikazane zemlje Europe podatci su preuzeti iz baze podataka WHO/Europe, HFA/Database. Stope su standardizirane na staro europsko stanovništvo.

Izvršena samoubojstva u Hrvatskoj

Izvršena samoubojstva godinama su bila vodeći uzrok smrtnosti od ozljeda u Hrvatskoj s udjelom oko 30%. Posljednjih nekoliko godina izvršena samoubojstva nalaze se na 2. mjestu, iza vodećih padova, s udjelom 21,3% 2020. godine.

Broj izvršenih samoubojstava kao i stopa na 100 000 stanovnika oscilirali su do 1999. godine, dok je nadalje prisutan trend pada samoubojstava. Godine 1985. počinjeno je 1050 samoubojstava (stopa 21,9). Podjednak, a ujedno i najveći broj samoubojstava zabilježen je 1987. (1153, stopa 24,1) i 1992. godine (1156, stopa 24,2). Najmanji broj izvršenih samoubojstava zabilježen je 1995. godine (930, stopa 19,4) te u razdoblju 2000.-2020. godine (926, stopa 20,9 2000. godine; 556, stopa 13,7 2020. godine) (Slika 43, Slika 44).

Dobno-standardizirane stope smrtnosti zbog samoubojstava u Hrvatskoj za sve dobi ukupno, kao i za dob 0-64 godina pokazuju oscilacije do 1997. godine, a od 1998. godine bilježi se kontinuirani pad stope. Za dob 65 i više godina dobno-standardizirana stopa ima sličan trend kretanja uz veće oscilacije (Slika 45).

Analize prema spolu, također, pokazuju trend opadanja broja i stope izvršenih samoubojstava, uz veće ili manje oscilacije vezano za spol. Također, znatne su razlike u broju i stopi izvršenih samoubojstava prema spolu s prosječnim udjelom muškog spola preko 70% u ukupnom broju samoubojstava i višom stopom za muški nego za ženski spol. Odnos broja samoubojstava muškaraca i žena kretao se u omjeru 2,2-3,7 : 1 (Slika 43, Slika 44, Slika 47).

Analize prema dobi pokazuju različite trendove kretanja stopa izvršenih samoubojstava kroz godine. U dobi do 14 godina stopa smrtnosti zbog samoubojstava ne prelazi 1 slučaj na 100 000. U Hrvatskoj je, kao i u nekim drugim zemljama, u dobi 15-19 godina u pojedinim godinama bio zabilježen porast stope. Najviša stopa u toj dobi registrirana je 1999. godine (12,9), od 2000. godine (stopa 8,4) bilježi se pad stope, a 2020. godine stopa je bila 7,1/100 000. Za dob 20-49 godina stopa je do 2000. godine blaže oscilirala, od kada je u padu. Za dob 50-64 godina stopa je oscilirala do 2005. godine, od kada ima trend pada, a za dob 65 i više godina stopa do 2000. godine znatnije oscilira, a nadalje je prisutan pad stope (Slika 46).

Stope smrtnosti zbog samoubojstava kod oba spola znatno rastu s dobi. Godine 2020. u dobi do 14 godina stopa iznosi 0,3; u dobi 15-19 godina 7,1; u dobi 20-29 godina 9,5; u dobi 30-49 godina 10,4; u dobi 50-64 godine 18,2, a u dobi 65 i više godina 26,3/100 000 (Slika 47).

Najčešći način izvršenja samoubojstava u oba spola je vješanje (56,3% 2020. godine), dok u ostalim načinima izvršenja postoje razlike prema spolu. Gotovo sva samoubojstva počinjena vatrenim oružjem i eksplozivom registrirana su kod muškog spola (70 od ukupno 74 slučaja 2020. godine), a kod ženskog spola su skok s visokog mjeseta, samootrovanje i utapanje znatnije zastupljeni (Slika 48).

U ratnim i poratnim godinama registriran je porast broja samoubojstava vatrenim oružjem i eksplozivom, posebice u muškaraca. Godine 1985. udio ovog načina izvršenja u ukupnom broju samoubojstava iznosio je 7,2 %, dok je 1992. i 1995. godine iznosio oko 26%. Posljednjih godina sve je manje registriranih samoubojstava počinjenih vatrenim oružjem i eksplozivom te je 2020. godine udio iznosio 13,3% (Slika 49).

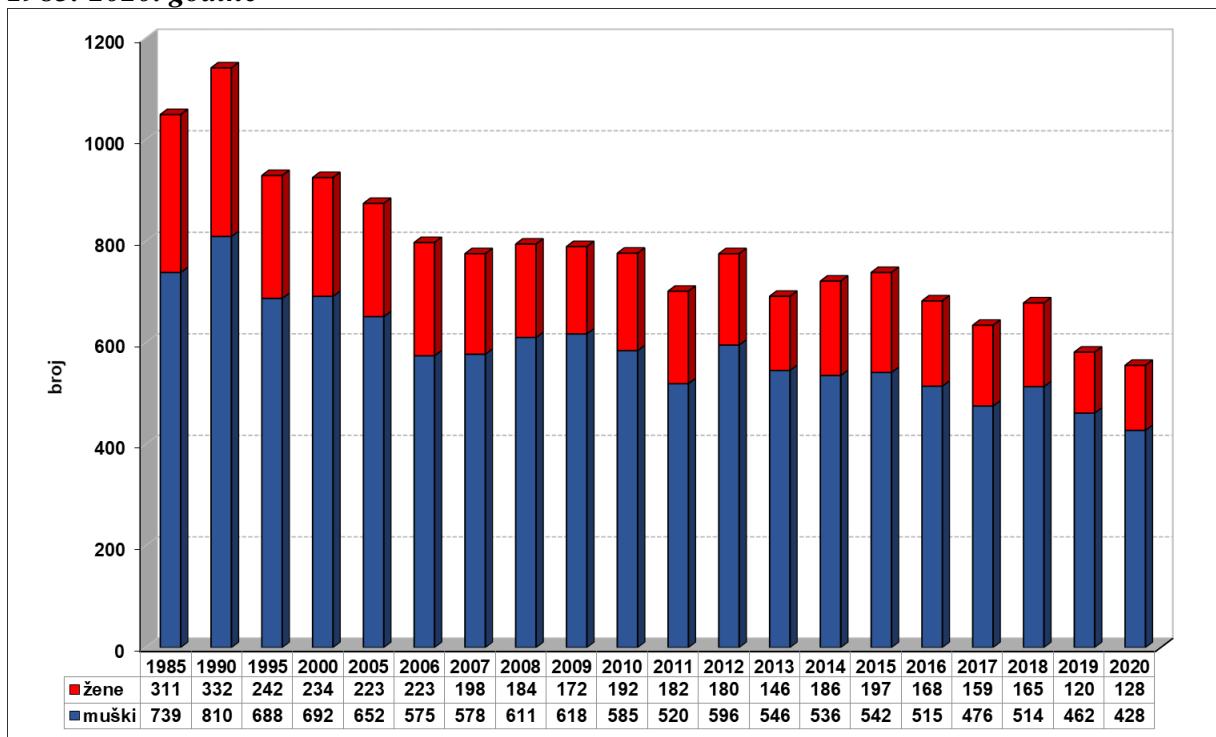
Iz analize smrtnosti zbog samoubojstava prema županijama prebivališta za 2020. godinu, vidljivo je da su izvršena samoubojstva sudjelovala u ukupnoj smrtnosti od ozljeda u županijama s udjelima od 11,5% (Šibensko-kninska županija) do 35,9% (Varaždinska županija). Ukupan broj izvršenih samoubojstava i stopa na 100 000 za svaku županiju prikazani su na Slikama 50 i 51.

Usporedbe smrtnosti zbog samoubojstava pokazuju da između županija Hrvatske postoje znatne razlike. Dobno-standardizirane stope smrtnosti zbog samoubojstava za svu dob ukupno kretale su se u rasponu od 6,9 do 18,6/100 000, a za dob 0-64 u rasponu od 5,9 do 15,6/100 000. Pojedine županije priobalnog dijela bilježe znatno niže stope od pojedinih županija kontinentalnog dijela Hrvatske (Slika 52, Slika 53).

Hrvatska bilježi više stope smrtnosti zbog samoubojstava od prosjeka stopa za zemlje EU članice prije svibnja 2004., a za zemlje EU članice poslije svibnja 2004. bilježi nešto višu stopu za sve dobi ukupno, podjednaku stopu za dob do 64 godine te višu stopu za dob 65 i više godina. U usporedbi sa susjednom Slovenijom i Mađarskom bilježe se niže stope, a od Austrije nešto više stope za sve dobi ukupno i dob do 64 godine te podjednaka stopa za 65 i više godina (Slika 54).

Slika 43

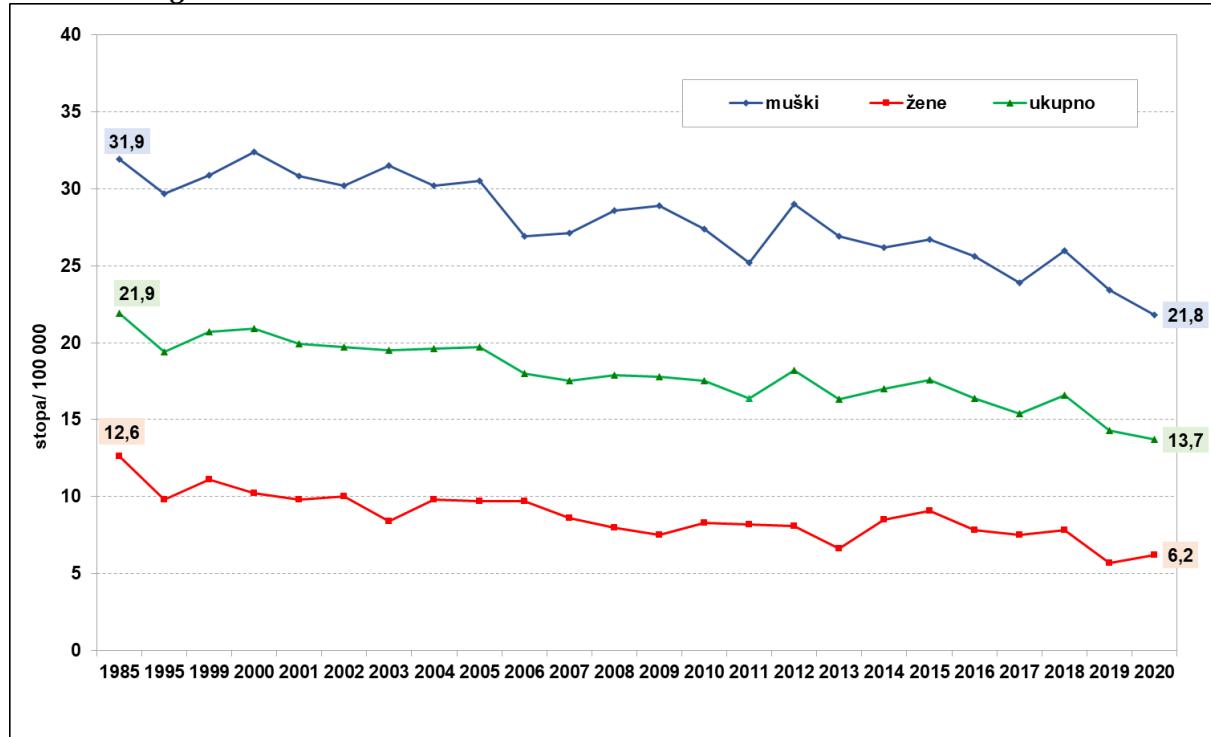
Broj izvršenih samoubojstava po spolu u Hrvatskoj u pojedinim godinama u razdoblju 1985.-2020. godine

MENTALNI POREMEĆAJI U REPUBLICI HRVATSKOJ

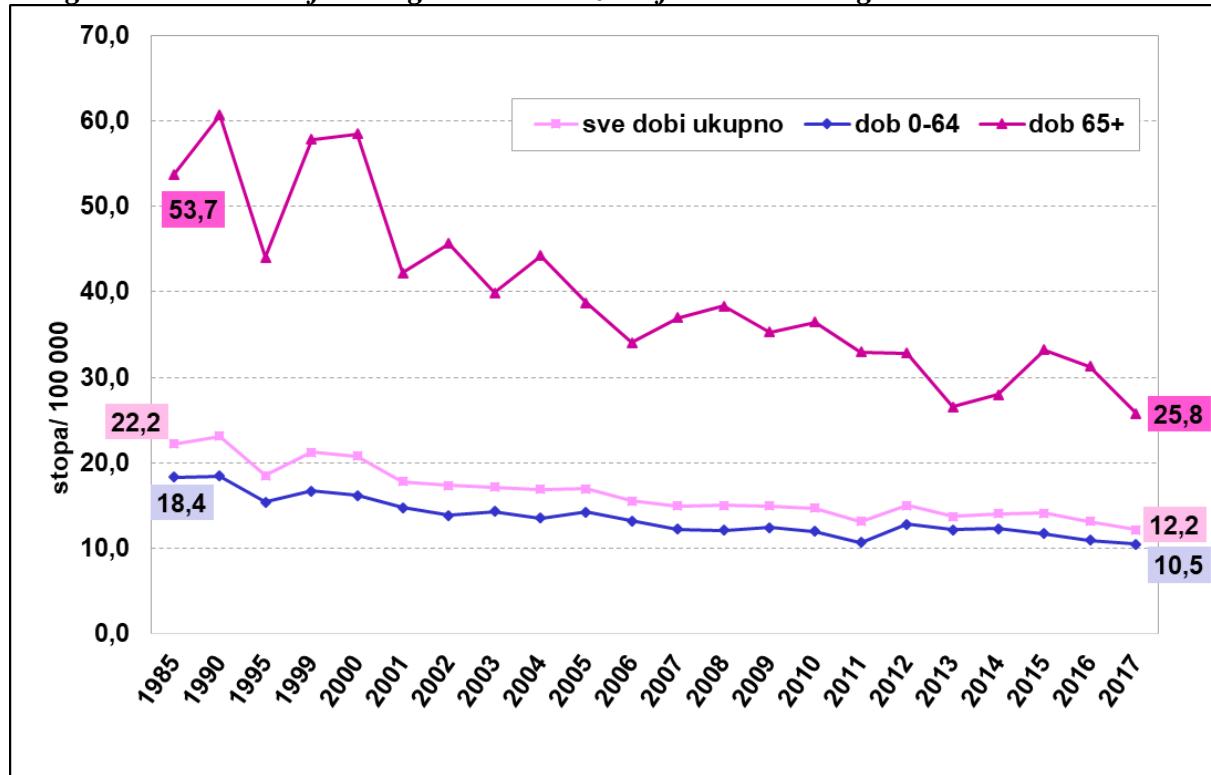
Slika 44

Stope izvršenih samoubojstava po spolu u Hrvatskoj u pojedinim godinama u razdoblju 1985.-2020. godine

Slika 45

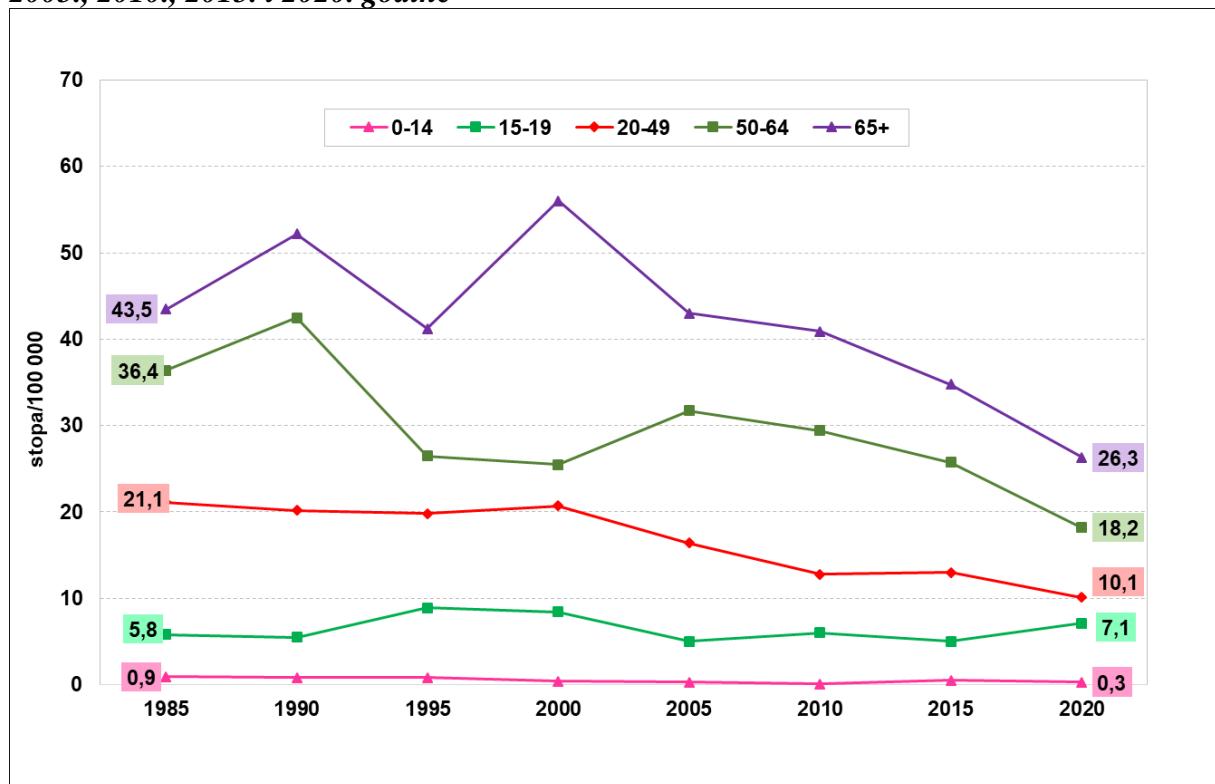
Dobno-standardizirane stope smrtnosti zbog samoubojstava za sve dobi, dob 0-64 te dob 65 i više godina u Hrvatskoj 1985. godine te u razdoblju 1990.-2017. godine

MENTALNI POREMEĆAJI U REPUBLICI HRVATSKOJ

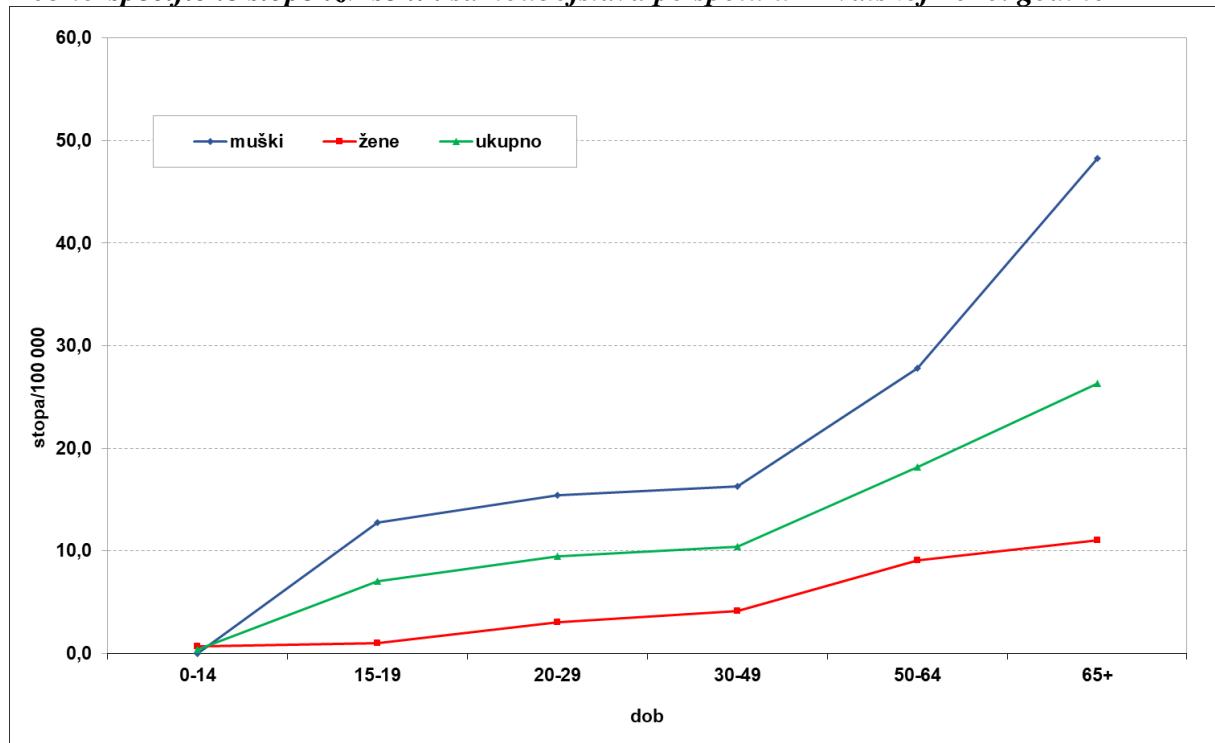
Slika 46

Dobno-specifične stope izvršenih samoubojstava u Hrvatskoj 1985., 1990., 1995., 2000., 2005., 2010., 2015. i 2020. godine

Slika 47

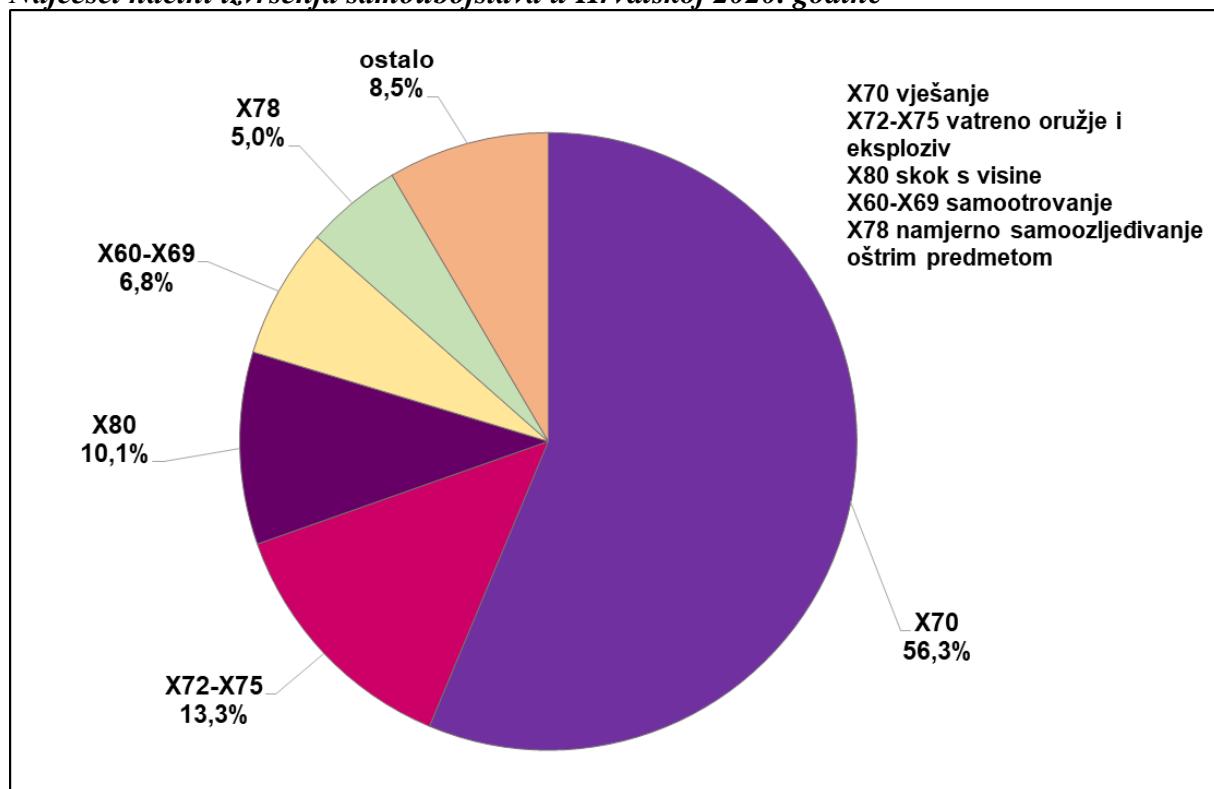
Dobno-specifične stope izvršenih samoubojstava po spolu u Hrvatskoj 2020. godine

MENTALNI POREMEĆAJI U REPUBLICI HRVATSKOJ

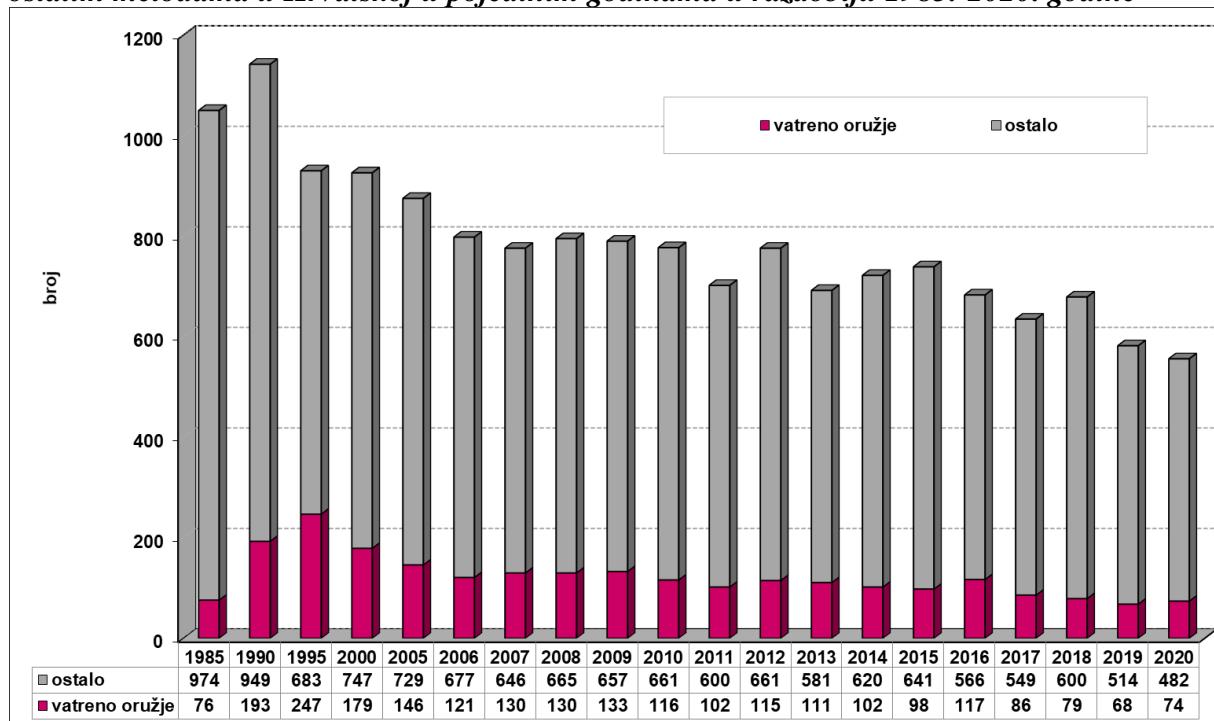
Slika 48

Najčešći načini izvršenja samoubojstava u Hrvatskoj 2020. godine

Slika 49

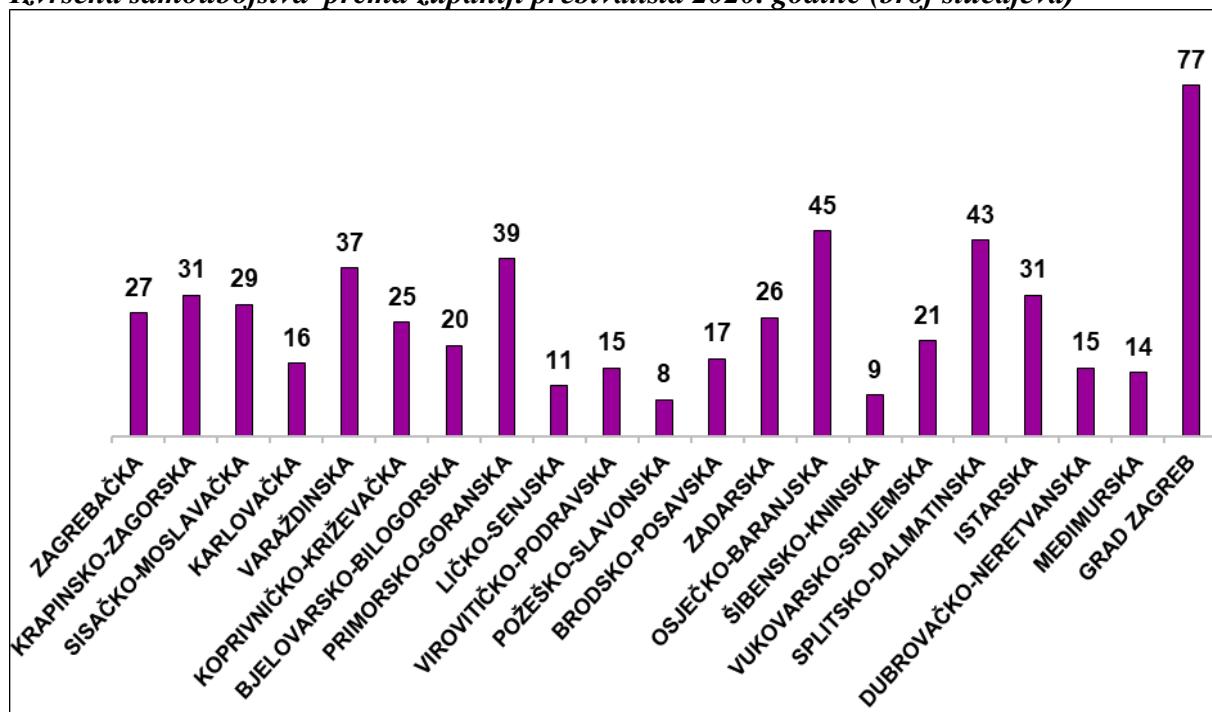
Odnos samoubojstava izvršenih vatrenim oružjem i eksplozivom i samoubojstava izvršenih ostalim metodama u Hrvatskoj u pojedinim godinama u razdoblju 1985.-2020. godine

MENTALNI POREMEĆAJI U REPUBLICI HRVATSKOJ

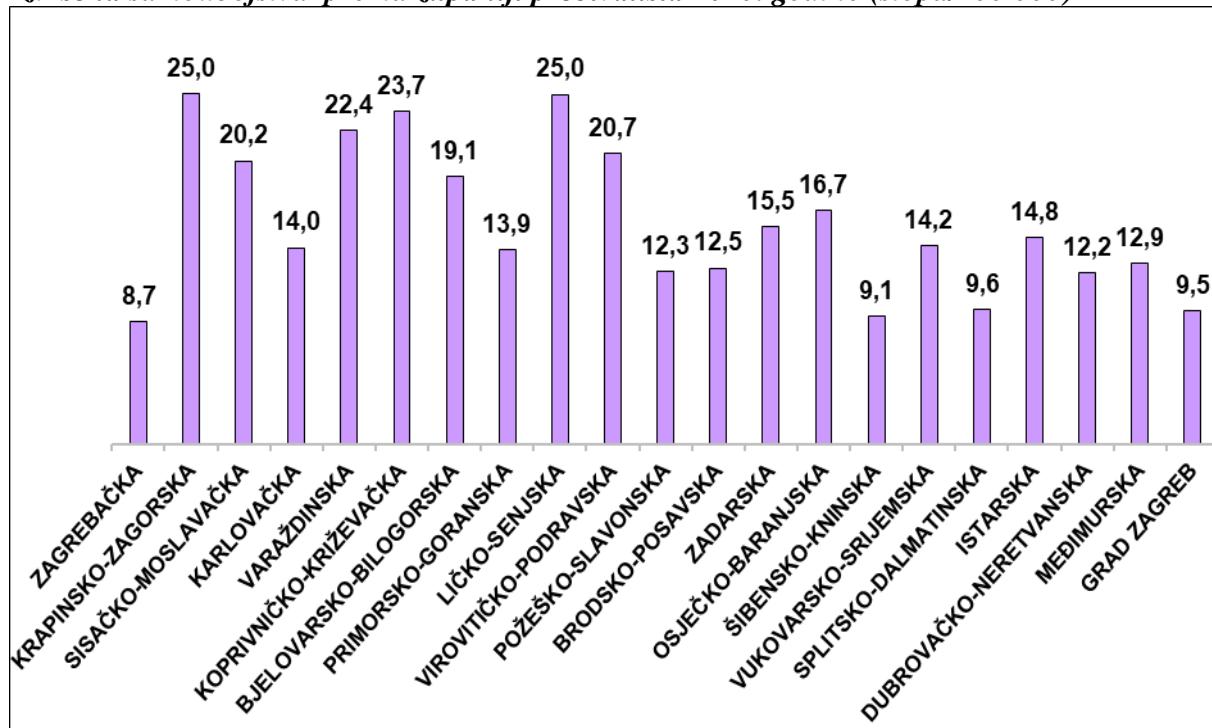
Slika 50

Izvršena samoubojstva prema županiji prebivališta 2020. godine (broj slučajeva)

Slika 51

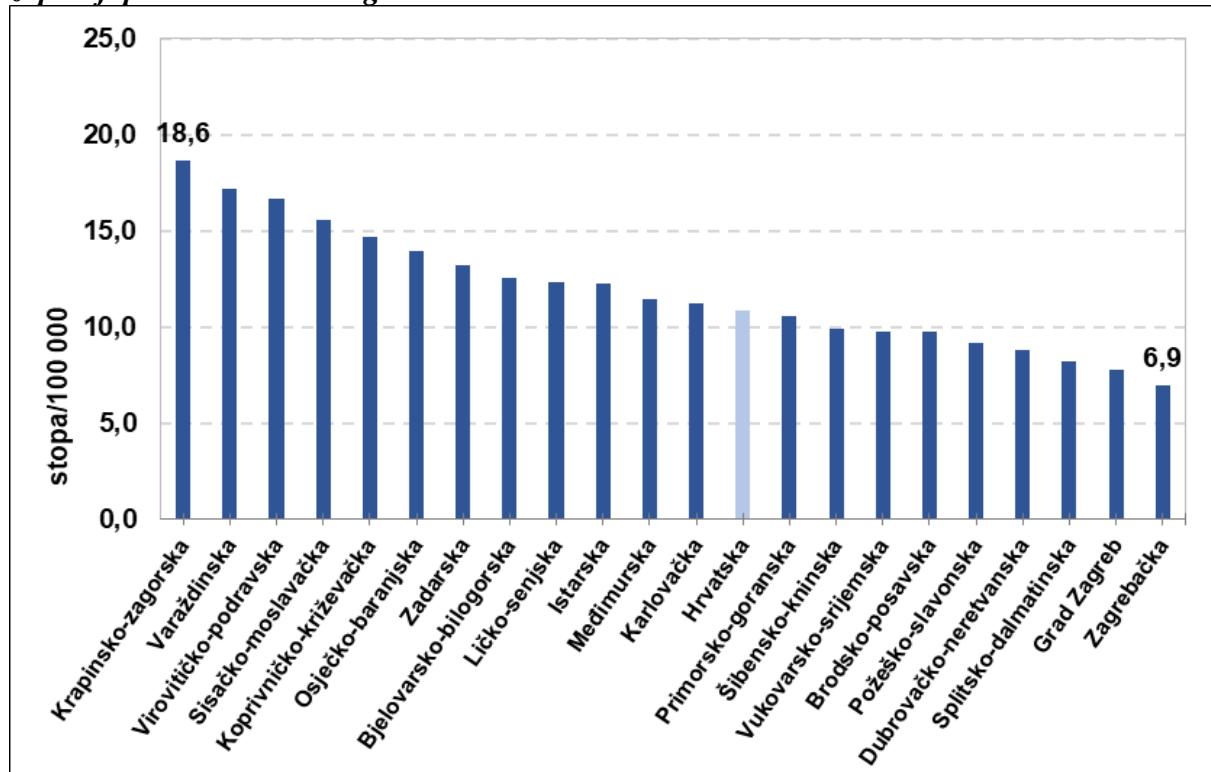
Izvršena samoubojstva prema županiji prebivališta 2020. godine (stopa/100 000)

MENTALNI POREMEĆAJI U REPUBLICI HRVATSKOJ

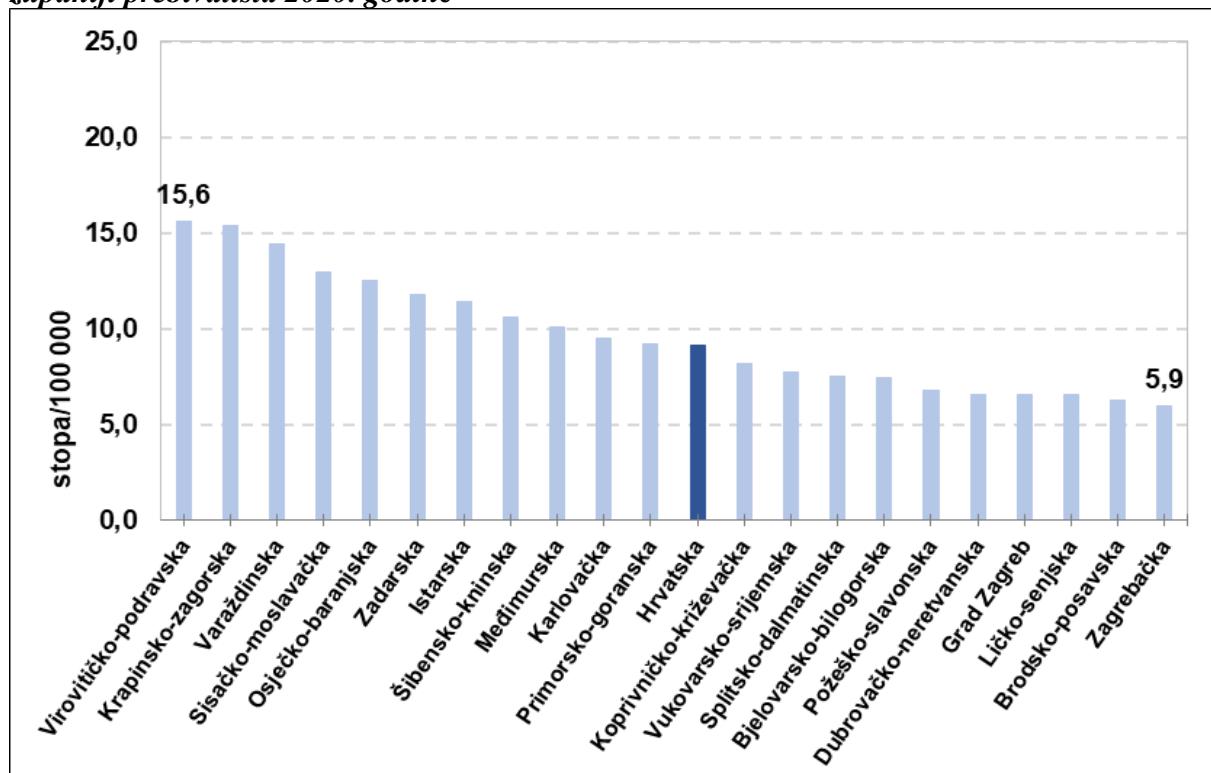
Slika 52

Dobno-standardizirane stope smrtnosti zbog samoubojstava za sve dobi ukupno prema županiji prebivališta 2020. godine

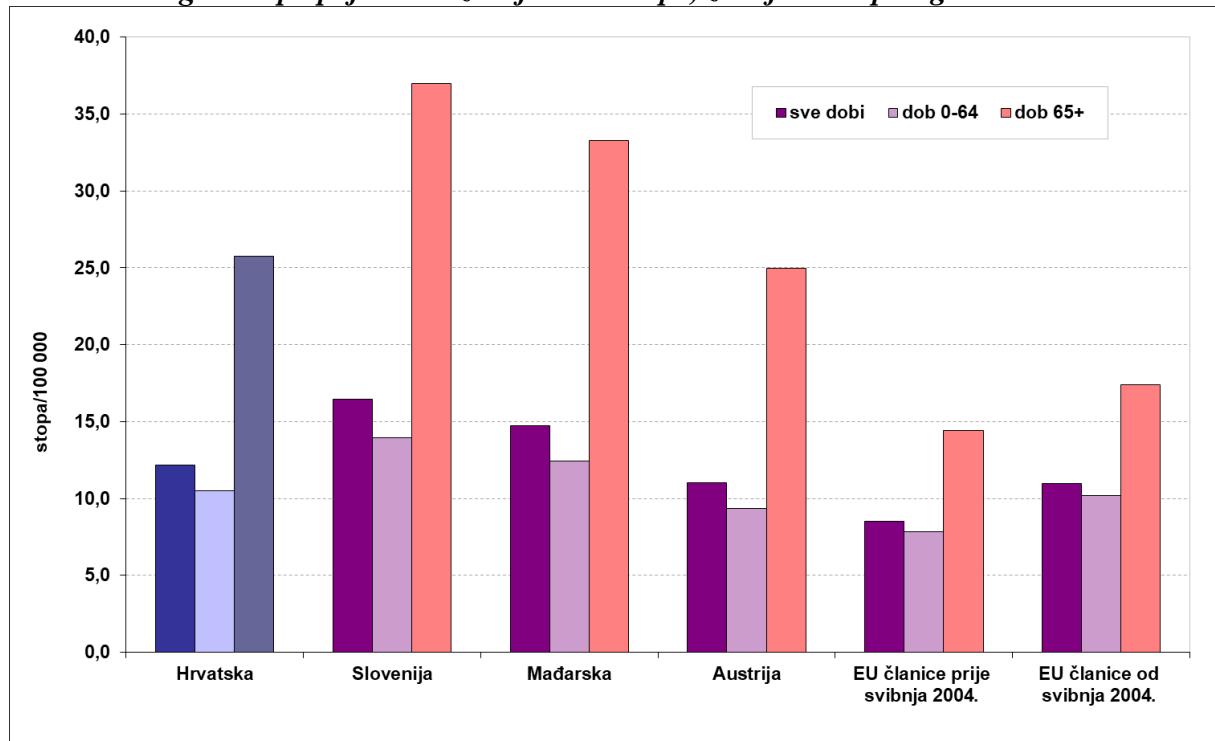
Slika 53

Dobno-standardizirane stope smrtnosti zbog samoubojstava za dob 0-64 godina prema županiji prebivališta 2020. godine

Slika 54

Dobno-standardizirane stope smrtnosti zbog samoubojstava za sve dobi ukupno, dob 0-64 te dob 65 i više godina po pojedinim zemljama Europe, zadnja dostupna godina

www.hzjz.hr

www.hzjz.hr